

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет економіки та менеджменту
(назва факультету)

Кафедра економіки та фінансів
(повна назва кафедри)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня

магістр

(назва освітнього ступеня)

на тему: Інструменти підтримки фінансової стійкості підприємства
в умовах воєнного стану (на прикладі ТОВ «Торгівельний дім
«Дельта»)

Виконав: студент 6 курсу, групи ПФм-61

спеціальності 072

«Фінанси, банківська справа та страхування»

(шифр і назва спеціальності)

Любінська О.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник Винник Т.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Нормоконтроль Крупка А.Я.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри Панухник О.В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Рецензент Росевич Р.А.
(підпис) (прізвище та ініціали)

м. Тернопіль – 2023

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет Економіки та менеджменту
(повна назва факультету)
Кафедра Економіки та фінансів
(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ЕФ

Олена ПАНУХНИК

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«22»

09

2023 р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

на здобуття освітнього ступеня магістр
(назва освітнього ступеня)

за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва спеціальності)

студенту Любінській Ользі Іванівні
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Інструменти підтримки фінансової стійкості підприємства
в умовах воєнного стану (на прикладі ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»)

Керівник роботи Винник Тетяна Михайлівна., к.е.н., доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом ректора від «21» вересня 2023 року № 4/7-917

2. Термін подання студентом завершеної роботи 18.12.2023 року

3. Вихідні дані до роботи фахові наукові публікації, статистична звітність, результати
самостійних авторських досліджень, матеріали галузевих Інтернет-сайтів, статична звітність
підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ
ПІДТРИМКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ

РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ
«ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ «ДЕЛЬТА»

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ
«ДЕЛЬТА» В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

РОЗДІЛ 4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень, слайдів)
Рисунок 1.1. Основні ознаки фінансової стійкості підприємства

Таблиця 1.1. Класифікація макроекономічних чинників впливу на фінансову стійкість
підприємства

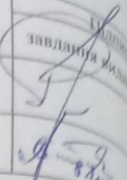
Таблиця 1.2. Ранжування цілей діяльності підприємства за ступенем впливу та їх вплив на
фінансову стійкість

Рисунок 1.2. Стратегічні інструменти забезпечення фінансової стійкості на підприємстві

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта
Охорона праці	Радниський С.В., к.е.н., доцент
Безпека в надзвичайних ситуаціях	Стручок В.С., старший викладач кафедри ОХ

7. Дата видачі завдання «20» листопада 2023 року

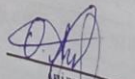
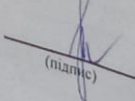
завдання №1

 8.11.23

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи
1	ВСТУП	20.11.2023-26.11.2023
2	РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ПІДТРИМКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ	20.11.2023-26.11.2023
3	1.1. Економічна сутність та значення фінансової стійкості підприємства	
4	1.2. Класифікація інструментів підтримки фінансової стійкості підприємства в умовах війни	
5	1.3. Інструментарій оцінювання рівня фінансової стійкості підприємства	
6	РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ «ДЕЛЬТА»	27.11.2023-03.12.2023
7	2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»	
8	2.2. Аналіз формування та використання капіталу підприємства	
9	2.3. Діагностика фінансового стану підприємства	
10	РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ «ДЕЛЬТА» В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	04.12.2023-10.12.2023
11	3.1. Механізми управління ризиком фінансової стійкості підприємства	
12	3.2. Вплив фінансових інструментів на підвищення фінансової стійкості ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»	
13	3.3. Пропозиції щодо покращення фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»	
14	РОЗДІЛ 4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА В НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	
15	ВИСНОВКИ	11.12.2023-17.12.2023
16	Попередній захист КРМ	11.12.2023-17.12.2023
17	Робота ЕК. Захист КРМ	18.12.2023-24.12.2023 25.12.2023-31.12.2023

Студент

Керівник роботи

 (підпис)

 (підпис)

Любінська О.І.
 (прізвище та ініціали)

Винник Т.М.
 (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ПІДТРИМКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ.....	10
1.1 Економічна сутність та значення фінансової стійкості підприємства.....	10
1.2 Класифікація інструментів підтримки фінансової стійкості підприємства в умовах війни.....	15
1.3 Інструментарій оцінювання рівня фінансової стійкості підприємства.....	20
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ «ДЕЛЬТА».....	27
2.1 Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ТОВ «Торгівельний дім «Дельта».....	27
2.2 Аналіз формування та використання капіталу підприємства.....	34
2.3 Діагностика фінансового стану підприємства.....	41
2.3.1 Експрес-аналіз фінансового стану.....	41
2.3.2 Комплексна оцінка фінансової стійкості.....	46
2.3.3 Визначення типу та запасу фінансової стійкості.....	49
Висновки до розділу 2.....	61
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ «ДЕЛЬТА» В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....	63
3.1 Механізми управління ризиком фінансової стійкості підприємства.....	63

3.2 Вплив фінансових інструментів на підвищення фінансової стійкості ТОВ «Торгівельний дім «Дельта».....	70
3.3 Пропозиції щодо покращення фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта».....	77
Висновки до розділу 3.....	84
РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	86
4.1. Охорона праці на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта».....	86
4.2. Стійкість роботи підприємства в умовах воєнного стану.....	88
Висновки до розділу 4.....	90
ВИСНОВКИ.....	92
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	95
ДОДАТКИ.....	101

ВСТУП

Актуальність теми дослідження обумовлюється тим, що у зв'язку із систематичними потрясіннями та викликами, що стоять перед нашою країною та її економікою, суб'єктам господарювання стає все важче забезпечувати ефективну діяльність і утримувати стійкість діяльності (функціонування) в конкурентному оточенні. У сучасних умовах воєнного стану ризику збитковості та банкрутства стають досить реальними загрозами для підприємницьких структур. Обговорюється не лише можливість зменшення чи призупинення діяльності, але й можливість втрати майна та, в подальшому, фінансової стійкості даних підприємств.

Аналіз чи здійснення прогнозування фінансової стійкості підприємств в умовах воєнного стану є завданням надзвичайно складним, оскільки сама війна породжує непередбачувані обставини та ризики, котрі передбачають не лише зниження загальної активності підприємства, а й можливу його повну зупинку та навіть невідомні втрати ресурсів, активів та майна.

Форс-мажорні обставини вирізняються неможливістю та непередбачуваністю прогнозування фінансових ризиків, що ускладнює процес аналізу. У таких умовах експертам, аналітикам та управлінцям має сенс говорити про виживання, а не про забезпечення фінансової стійкості бізнесу. Проте практика повномасштабної війни між Україною та РФ у 2022 році показала, що військовий стан не завжди призводить до кризи для бізнесу.

Гнучкість та швидка реакція на ринкові зміни, тобто грамотне і ефективне управління підприємством, можуть сформулювати умови для продовження роботи бізнесу в умовах війни, забезпечуючи збереження активів та ресурсів, а навіть їхній розвиток.

Близько 50% підприємств України стикаються з необхідністю переформатування бізнесу в умовах війни. Змушені мігрувати в інші регіони країни, відповідно дані компанії взяли шлях диверсифікації своєї продукції

(послуг) та перехід до нових бізнес-моделей. Зазначений процес передбачав не лише зміну фінансової системи підприємства, але й формування нових видів грошових потоків та інші важливі аспекти підприємництва. Також, очевидно, що в умовах війни, діяльність підприємства повинна бути ретельно виваженою і враховувати велику кількість непередбачуваних обставин.

Аналіз фінансової стійкості підприємства повинен базуватися на можливості формування «фінансових подушок безпеки», що дозволяють ефективно реагувати на дані ризики та непередбачувані обставини, зокрема на можливу втрату майна, матеріальних, фінансових та трудових ресурсів, а також реалізація можливості кооперацій з іншими учасниками ринку та здійснення пошуку альтернатив отримання доходу. В умовах війни з'являються нові можливості для активізації діяльності, що дозволили багатьом підприємствам не лише вижити, а й закріпити свої позиції на ринку, а також, в подальшому, стати ринковими лідерами. Відповідно, ті підприємства, які постійно враховують сторонні виклики та відповідно до них адаптують свою операційну діяльність, мають можливість забезпечити достатню фінансову стійкість та вижити в умовах війни. Орієнтація на забезпечення фінансової стійкості та формування дієвої фінансової системи підприємства надає актуальність даному дослідженню.

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування та розвиток інструменти підтримки фінансової стійкості українських підприємств в умовах воєнного стану.

Основними завданнями даної кваліфікаційної роботи є вивчення наступних актуальних питань:

- дослідження економічної сутності та значення фінансової стійкості підприємства;
- розгляд класифікації інструментів підтримки фінансової стійкості підприємства в умовах війни;
- узагальнення інструментарію оцінювання рівня фінансової стійкості підприємства;

– загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»;

– аналіз формування та використання капіталу підприємства;

– діагностика фінансової стійкості підприємства;

– механізми управління ризиком фінансової стійкості підприємства

– вплив фінансових інструментів на підвищення фінансової стійкості ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»;

– визначення пропозицій щодо покращення фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта».

Об’єктом дослідження виступає виробничо-господарська діяльність підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта», **а предметом дослідження є використання інструментів підтримки фінансової стійкості українських підприємств в умовах воєнного стану.**

Основні методи, котрі використано для написання кваліфікаційної роботи. Для написання теоретичного розділу дослідження використано методи синтезу та узагальнення, обґрунтування та критичного аналізу, порівняння; для написання практичного розділу використано методи аналізу емпіричних даних, математичні та статистичні методи; для написання рекомендаційного розділу використано методи планування та прогнозування, моделювання та статистичного аналізу інформації.

Інформаційна база дослідження – наукова періоди, нормативно-правові акти, Інтернет-джерела, статистична інформація діяльності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта».

Практична значимість кваліфікаційної роботи полягає у тому, що найбільш дієві заходи, запропоновані у даній науковій роботі практичні заходи та рекомендації можуть бути використано у фінансово-господарській діяльності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» для підвищення рівня та запасу фінансової стійкості в умовах війни.

Наукова новизна роботи полягає у тому, що в роботі запропоновано дієві заходи підвищення фінансової стійкості підприємства, зокрема

оновлено механізм управління ризиками фінансової стійкості, який передбачає використання сукупності інструментарію для нівелювання ризиків зниження фінансової стійкості підприємства.

Апробація основних результатів кваліфікаційної роботи. Результати даної кваліфікаційної роботи були представлені на міжнародних науково-практичних конференціях та відображені у збірниках тез. Усього опубліковано дві тези за результатами проведеного наукового дослідження.

Структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота написана на 95 сторінках друкованого тексту, містить ряд структурних елементів – вступ, розділи основної частини, висновки до розділів, список використаних джерел та додатки. У роботі представлено 30 таблиць, 21 рисунок та схем, 7 додатків та 62 джерела використаної літератури.

У першому розділі кваліфікаційної роботи розкрито теоретико-методичні підходи визначення інструментів підтримки фінансової стійкості; у другому розділі – здійснено дослідження та оцінку фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»; у третьому розділі – запропоновано шляхи підвищення фінансової стійкості ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах військового стану; у четвертому розділі описано охорону праці та безпеку життєдіяльності на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ПІДТРИМКИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ

1.1 Економічна сутність та значення фінансової стійкості підприємства

Сучасні умови господарювання та проблематика забезпечення фінансової діяльності підприємств визначають необхідність перегляду фінансово-економічної політики і проведення кваліфікованої оцінки фінансового стану для стимулювання їх виживання в умовах кризових явищ і подальшого розвитку. Відповідно, вітчизняні підприємства все частіше вдаються до використання фінансового аналізу. Фінансова стійкість, у кризових умовах господарювання, виступає гарантією виживання підприємств та є фундаментом їх фінансово стійкого стану, який є основою для подальшого сталого економічного зростання.

Дослідження різноманітних точок зору щодо змісту дефініції «фінансова стійкість» вказує на відсутність унікального погляду серед різних науковців на дане поняття. Виявляється, що не існує загальноприйнятого формулювання для поняття «фінансова стійкість», і багато науковців обмежуються вузьким розумінням досліджуваного терміну, виражаючи його кількома показниками. Однак, досить важливо враховувати, що фінансова стійкість - це багатовимірне економічне явище, яке виражається системою різноманітних показників. Основні ознаки досліджуваного терміну у діяльності підприємства подано на рисунку 1.1.

На основі здійсненого аналізу різних поглядів авторів-науковців та основних характеристик фінансової стійкості, можна запропонувати наступне визначення поняття «фінансова стійкість підприємства» це здатність суб'єкта господарювання виконувати різновиди його діяльності в умовах підприємницького ризику та змін середовища ведення бізнесу з

метою максимізації економічної вигоди власників, забезпечення зміцнення конкурентних переваг з урахуванням суспільних інтересів суспільства та інтересів держави. Фінансова стійкість, в зазначеному контексті, виступає одним із найбільш важливих чинників, що впливає на фінансової рівноваги та фінансової стабільності підприємством [47, с.240].

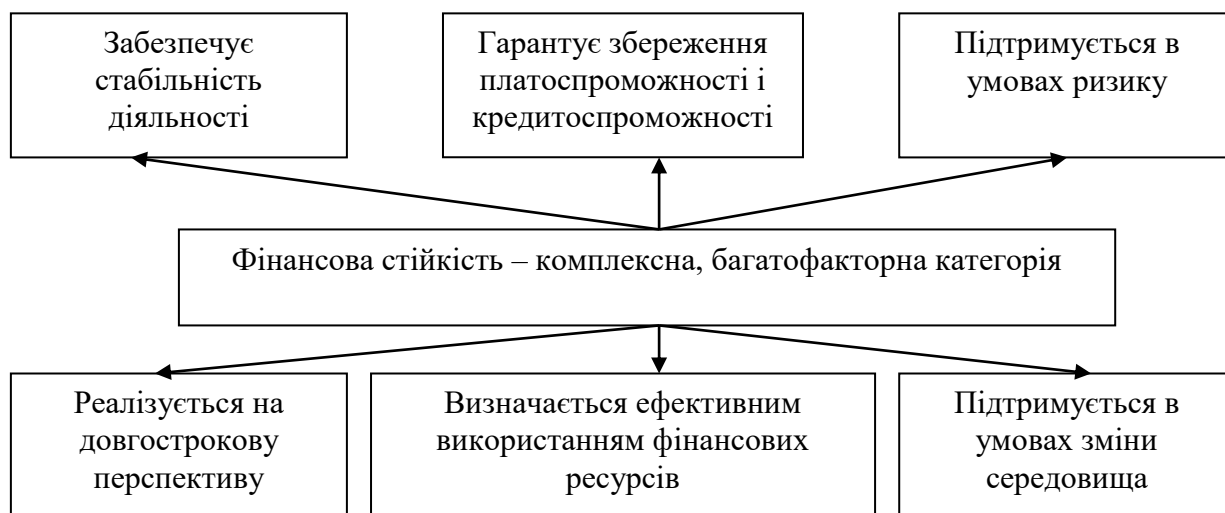

Рисунок 1.1. Основні ознаки фінансової стійкості підприємства [68, с.228]

Джерело: складено автором на основі [28, с.27]

На нашу думку, основними та найбільш значущими ознаками фінансової стійкості є її можливість забезпечувати гнучкість діяльності в умовах насиченого ринку, гарантувати його плато- та кредитоспроможність, а також визначати необхідність раціонального використання різновидів ресурсів. Найбільш важливим є визначення рівня та типу фінансової стійкості, врахування різного роду чинників, які враховують її межі, та обґрунтовують методологічних підходів для здійснення оцінки, особливо в умовах війни та подальшої невизначеності. Будь-яке підприємство орієнтоване на чітко визначити меж власної фінансової стійкості. Недостатня фінансова стійкість зазвичай призводить до відсутності платоспроможності підприємства, тоді як надлишкова фінансова стійкість сприяє утворенню надлишку резервів та запасів, що веде до збільшення витрат утримання резервів та зниженням темпів економічного розвитку підприємства.

Фінансова стійкість підприємства виступає результатом впливу різного роду чинників, і для ефективного управління їх можна об'єднати у групи впливу, враховуючи їхній ступінь значущості та рівень появи. Зазначене дозволяє орієнтуватися на конкретні аспекти діяльності та забезпечувати приймання обґрунтованих управлінських рішень для зменшення чинників впливу на фінансову стійкість суб'єктів господарювання.

Чинники, котрі впливають на фінансову стійкість підприємства, можливо поділити та класифікувати у відповідності до можливості їх виникнення на зовнішні та внутрішні. В залежності від ступеня їх значущості їх поділяють на чинники I рівня, тобто базові, II рівня - похідні та III рівня - деталізуючі. Дана класифікація обумовлює враховування різного характеру чинників, що мають вплив на фінансову стійкість, і визначати їхню роль і значення в системі управління підприємством. Зовнішні чинники в більшості виникають через об'єктивні економічні закони і не залежать від напряму діяльності та розвитку підприємства, відповідно вони вважаються менш керованими. Поряд із цим, внутрішні чинники впливу мають досить високий ступінь управління, і, відповідно, їх зміна залежить від внутрішньої організації на підприємстві.

Таким чином, досить важливо враховувати диференціацію чинників при здійсненні вибору методів управління фінансовою стійкістю, оскільки і зовнішні і внутрішні чинники можуть обумовлювати активізацію різноманітних підходів та стратегій управління ними.

Більш детально здійснимо аналіз. Зокрема, чинники I рівня є базовими, вони виникають за рахунок впливу чинників II і III рівнів і створюють подальшу основу для взаємодії та взаємовпорядкування менших чинників. До цих чинників відносяться: фаза економічного розвитку системи; стадія життєвого циклу підприємства [40, с.345].

Фаза економічного розвитку представляє собою основний зовнішній чинник, що впливає на фінансову стійкість. Вона може відрізнитися темпами реалізації продукції, обсягів виробництва, рівнем інвестицій у основний капітал та товарні запаси, а також має вплив на доходи споживачів і підприємства.

Другим чинником виступає стадія життєвого циклу підприємства. Дана стадія визначає загальну мету і стратегічні цілі діяльності підприємства і обумовлює подальшу стратегію управління (обсягами виробництва та реалізації, власним та позиковим капіталом, формування фінансової стратегії).

Чинники II рівня виступають похідними і створюються внаслідок впливу базових чинників. Зазначені чинники також можуть бути і зовнішніми та внутрішніми, причому перші пов'язані із регулюванням економічною і соціальною у державі, а другі сформовані виключно внаслідок господарської діяльності підприємства.

Чинники III рівня - деталізуючі та необхідні для деталізації механізму впливу похідних чинників на фінансову стійкість та фінансовий стан підприємства. До них відносять наступні аспекти: рівень інфляції; рівень конкуренції; склад і структуру активів; стратегію управління позиковим і власним капіталом; стратегію управління фінансовим ризиком [16, с.279]. Макроекономічні чинники, котрі прямо впливають на стабілізацію економічної системи та опосередковано на фінансову стабільність підприємств, можна класифікувати у відповідності до наступних критеріїв впливу (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1

Класифікація макроекономічних чинників впливу на фінансову стійкість підприємства

№ пор.	Класифікаційна ознака	Чинник
1	2	3
1.	За економічним значенням	1. Основоположні чинники, які визначають основні макроекономічні пропорції розвитку економіки держави (обсяг виробництва валового національного продукту, обсяг інвестицій, обсяг і структура капіталовкладень, обсяг грошової маси в обігу). 2. Похідні чинники, що є результатом впливу основоположних (температура інфляції, структура розміщення грошової маси, обсяг платоспроможного попиту населення, рівень доходів споживачів, стан грошового, фінансового та фондового ринків, ринку кредитних ресурсів, ринку засобів виробництва)

1	2	3
2.	За походженням	<p>1. Чинники, що виникають унаслідок дії об'єктивних економічних законів (закону грошового обігу, який зумовлює розмір грошової маси в обігу, її структуру, закон кругообігу капіталу, який визначає обсяг інвестицій та їх структуру).</p> <p>2. Чинники, що виникають у зв'язку з державним регулюванням економіки (наявність та характер податкової політики, політики регулювання інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, ринку кредитних ресурсів, грошового ринку, ринку цінних паперів)</p>
3.	За характером впливу на економіку	<p>1. Чинники, що стимулюють розвиток економічної системи (зростання обсягів валового національного продукту, обсягів виробництва промислової продукції, збільшення обсягів інвестицій в економіку та перевищення їх обсягу над амортизацією).</p> <p>2. Чинники, які негативно впливають на розвиток економіки, тобто є основною передумовою стагнації економіки (скорочення обсягів інвестицій при одночасному перевищенні амортизаційних відрахувань над розмірами валових інвестицій, зростання собівартості продукції при одночасному скороченні обсягів виробництва, збільшення податкового тиску, негативні зрушення в структурі витрат на виробництво (реалізацію продукції, робіт, послуг)</p>
4.	За характером впливу на результати фінансово-економічної діяльності підприємства	<p>1. Прямі чинники, зміни яких відразу відбиваються на фінансовому стані підприємств (зміни податкової політики — ставок, умов сплати податків, пільг тощо, амортизаційна політика, грошово-кредитна політика та ін.).</p> <p>2. Опосередковані чинники (до них належать основоположні)</p>

Джерело: складено автором на основі [53, с.352]

Узагальнюючи вище зазначене необхідно відмітити те, що внутрішній аспект фінансової стійкості підприємства відображає стан ресурсного забезпечення та його подальшу динаміку, при яких суб'єкт господарювання досягає значних (високих) фінансових результатів. Зазначений підхід орієнтований на обґрунтування поділу чинників впливу на фінансову

стабільність підприємства на дві групи: внутрішні і зовнішні.

До внутрішніх чинників необхідно віднести фінансові, виробничі, інноваційні, збутові, які включають та визначають гнучкість системи управління, розміри підприємства, відповідність продукції запитам споживачів за ціною та якістю, стан матеріальної бази, інноваційність наявних технологій та інші.

Зовнішні ж чинники охоплюють економічну, політичну та соціальну стабільність в державі, достатність рівня платоспроможного споживчого попиту, конкуренцію на ринку, податкову, облікову, кредитно-фінансову, інвестиційну політику, зовнішньоекономічну діяльність, ефективність наявних господарських зв'язків, зміну умов імпорту та експорту, антимонопольну політику держави, ситуацію із постачальниками та підрядниками, галузеві особливості, тип ринку, кредитну та валютну політику, науково-технічний прогрес.

В цілому слід відзначити те, що фінансова стійкість підприємств - це їхній фінансовий потенціал у взаємодії з різноманітними внутрішніми та зовнішніми чинниками впливу для досягнення поточної та подальшої фінансової рівноваги і здатність протягом досить тривалого періоду утримувати належні характеристики діяльності, а також функціонувати та розвиватися.

1.2 Класифікація інструментів підтримки фінансової стійкості підприємства в умовах війни

Досягнення фінансової рівноваги та фінансової безпеки підприємства визначається якісним управлінням фінансовими ресурсами, що представляє собою систему, котра об'єднує комплекс заходів, принципів та методів реалізації управлінських рішень. Ефективне управління фінансовими ресурсами на підприємстві сприяє формуванню різновидів потенціалу – фінансового, виробничого, технологічного, ресурсного, кадрового,

інноваційного, а також стимулює наявність необхідного рівня кредитоспроможності та конкурентоспроможності підприємства і його подальший стабільний економічний розвиток у перспективі.

На сучасному етапі розвитку підприємства мають негативним вплив за рахунок наявності різноманітних чинників, включаючи політичну нестабільність, нестабільність податкового законодавства, значні інфляційні виклики, обмежену доступність банківських кредитів, зростання конкуренції, невизначеність через війну та низький показник капіталізації на фондовому ринку, обмежений рівень інноваційної діяльності тощо [36, с.63]. Дані чинники призводять до значних порушень у кругообігу фінансових та матеріальних ресурсів, спричиняючи значні дисбаланси, фінансові втрати та подальші збитки для суб'єкта господарювання. У результаті чого підприємство стає менш фінансово стійким та залежним, що передбачає наявність реальної загрози його поточній фінансовій безпеці. Відповідно, досить важливим завданням є забезпечення фінансової стійкості за рахунок впровадження стратегічних підходів здійснення управління підприємством.

Безпосередньо управління фінансовою стійкістю визначає можливості подальшого сталого розвитку враховуючи наявність інструментів та формування механізму управління фінансовою стійкістю.

Для визначення інструментів впливу на фінансову стійкість підприємства проведемо ранжування цілей управління фінансами в контексті забезпечення фінансової стабільності на підприємстві (таблиця 1.2).

Поданий в таблиці 1.2 можливий вплив цілей фінансового управління обумовлюється обраною стратегією (раціональною, консервативною, або агресивною) реалізації управління фінансовими ресурсами. Зазначена стратегія, в свою чергу, визначає систему цілей фінансового менеджменту.

Механізм управління охоплює ряд циклічних дій, котрі пов'язані із визначенням чинників, котрі впливають на фінансову стійкість, а також розробкою та подальшим впровадженням, на підставі цього, фінансових рішень.

Стратегічне управління фінансовою стійкістю підприємства повинно враховувати і мету і цілі діяльності підприємства, але й також і вид фінансової стійкості, який є характерним у визначений момент часу.

Таблиця 1.2

Ранжування цілей діяльності підприємства за ступенем впливу та їх вплив на фінансову стійкість

Вид цілей фінансового менеджменту	Цілі фінансового менеджменту	Можливий вплив на фінансову стійкість при досягненні цілі
Стратегічні	Лідерство на ринку	Негативний
	Максимізація вартості капіталу	Негативний
	Максимізація прибутку: - зростання рентабельності продажу; - зростання обсягів виробництва та реалізації	Позитивний Негативний
	Ефективне використання всіх видів ресурсів: - ефективність виробництва	Позитивний
	Уникнення банкрутства: - забезпечення стійкості функціонування підприємства; - досягнення раціонального співвідношення власних та позикових ресурсів	Позитивний Позитивний
Тактичні	Збалансованість сум та строків надходження та витрачання грошових ресурсів: - достатність обсягів грошових надходжень; - збільшення оборотності коштів підприємства	Позитивний Позитивний
	Мінімізація витрат (зниження собівартості продукції)	Позитивний

Джерело: складено автором на основі [31, с.79]

Основною стратегічною метою для нестабільного підприємства, є відновлення фінансового стану шляхом реструктуризації заборгованостей, реалізації непрофільних активів та відтермінування платежів. Раціональне управління фінансовою стійкістю залежить від обраного типу фінансової політики орієнтованої на допустимі рівні ризику і рентабельності, а також показники забезпечення фінансової стійкості [3, 86].

Рисунок 1.2 ілюструє стратегічний підхід до управління фінансовою стійкістю на підприємстві.

Рисунок 1.2. Стратегічні інструменти забезпечення фінансової стійкості на підприємстві

Джерело: складено автором на основі [29, с.370]

До основних способів забезпечення фінансової стійкості через тактичний метод фінансового управління [26, 29] слід віднести визначення структури фінансування оборотних та необоротних активів, встановлення принципів оптимальної стратегії управління витратами. Дані кроки обумовлюють можливість точно визначити заходи спрямовані на досягнення достатнього рівня фінансової стійкості на підприємстві (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Тактичні інструменти забезпечення фінансової стійкості підприємства

Консервативна політика	Помірна політика	Агресивна політика
<i>управління оборотними активами</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - забезпечується потреба в оборотних коштах за рахунок власного капіталу на рівні 50-70%; - 20-30% оборотних коштів фінансується за рахунок довгострокового позикового капіталу; - значні витрати власного капіталу на фінансування оборотних коштів; - мінімізація рівня дебіторської та кредиторської заборгованості; - максимізація грошових коштів підприємства 	<ul style="list-style-type: none"> - оборотні кошти фінансуються на 50% за рахунок власного і довгострокового позикового капіталу; - за рахунок короткострокового позикового капіталу - весь обсяг змінної їх частини оборотних засобів; - середній рівень витрат власного капіталу на фінансування оборотних коштів; - співставні темпи зростання і оборотності дебіторської заборгованості, мінімізація простроченої; - середній рівень обсягу грошових коштів підприємства 	<ul style="list-style-type: none"> - оборотні кошти фінансуються на 10-30% за рахунок власного і довгострокового позикового капіталу; - 90-70% в оборотних коштах фінансується за рахунок короткострокового позикового капіталу; - низький рівень витрат власного капіталу на фінансування оборотних коштів; - темпи зростання кредиторської заборгованості вище дебіторської; - мінімальний рівень грошових коштів
<i>управління витратами - калькулювання собівартості продукції</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - зниження витрат за рахунок знижок постачальників на значний обсяг закупівлі; - зниження витрат на оплату праці за рахунок підвищення кваліфікації персоналу; - скорочення простоїв обладнання, здійснення повного циклу виробництва; 	<ul style="list-style-type: none"> - закупівля сировини і матеріалів з урахуванням можливого збою поставок продукції; - модернізація обладнання, що знижує потребу в трудових ресурсах; - виконання виробництва продукції із залученням зовнішніх фахівців; 	<ul style="list-style-type: none"> - жорстке нормування закупівель сировини, відсутність складських приміщень, розвинена логістика; - реінжиніринг бізнес-процесів; - використання аутсорсингу у виробництві продукції; - застосування прискореної амортизації в результаті закупівлі обладнання в лізинг

Джерело: складено автором на основі [16, с.279]

Наявність джерел формування запасів є позитивним чинником для забезпечення фінансової стійкості, поряд із цим, їх величина може негативно впливати на фінансову стабільність підприємства, при цьому ключовими стратегіями для виходу з кризового фінансового стану є значне поповнення запасів, оптимізація їх структури та раціональне зниження рівня запасів. Для досягнення даних цілей необхідно використовувати ряд заходів:

- забезпечення зростання реального власного капіталу за рахунок зростання статутного капіталу і нерозподіленого прибутку;

- розробка та реалізація ефективної фінансової стратегії, котра обумовлює залучення на підприємство довгострокові та короткострокові позикові фінансові ресурси, при цьому утримуючи оптимальний баланс між наявним позиковим та власним капіталом підприємства;

- оптимізація середньозважених величин запасів товарів у різних періодах функціонування підприємства (день, тиждень, місяць). Зниження розміру наявних запасів досягається завдяки ретельному плануванню їх залишків та реалізацію надлишкових товарно-матеріальних цінностей.

Отже, для забезпечення підвищення фінансової стійкості будь-якого підприємства важливо активно вивчати можливі резерви та невикористані можливості зі зростання темпів нагромадження власних джерел та, за рахунок внутрішніх джерел, забезпечення матеріальних оборотних засобів. Окрім цього, важливо знаходити оптимальний баланс фінансових ресурсів, при якому суб'єкт господарювання може вільно маневрувати власними грошовими коштами і, за допомогою ефективного їх використання, стимулювати безперебійний процес виробництва та реалізації продукції, а також оптимізувати витрати, котрі орієнтовані на розширення та оновлення його діяльності.

1.3 Інструментарій оцінювання рівня фінансової стійкості підприємства

Фінансова стійкість підприємства відіграє ключову роль у структурі

елементів фінансового стану. Відповідно, необхідно досить активно та ефективно розвивати методи досягнення визначеного рівня фінансової стійкості підприємства. В аспекті забезпечення у довгостроковій перспективі стійкого функціонування підприємства важливим є визначення конкретного рівня фінансової стійкості та проведення її кількісної оцінки.

Оцінку фінансової стійкості підприємства проводять орієнтуючись на абсолютні і відносні показники визначення досліджуваної економічної категорії. Абсолютний показник визначається за рахунок наявних власних оборотних коштів і є розрахунковим показником. Формула його визначення передбачає різницю між поточними активами і поточними зобов'язаннями.

Існують три методичних підходи до визначення фінансової стійкості підприємства із врахуванням відносних показників: 1) коефіцієнтний; 2) агрегатний; 3) інтегральний [11, с.21].

Коефіцієнтний підхід оцінки фінансової стійкості полягає у розрахунку та аналізі ряду фінансових коефіцієнтів. Цей метод є найбільш поширеним у визначенні фінансової стійкості підприємства.

Агрегатний метод оцінки фінансової стійкості передбачає аналіз та узагальнення фінансової інформації, враховуючи різноманітні аспекти функціонування підприємства. Під час використання агрегатного підходу враховується широкий спектр фінансових показників, що дозволяє отримати комплексний огляд фінансової стійкості підприємства.

Щодо інтегрального методу оцінки фінансової стійкості, він полягає в узгодженому підході до врахування різноманітних елементів фінансової системи підприємства, таких як ліквідність, платоспроможність, забезпеченість оборотних коштів тощо. Цей метод дозволяє створити інтегральний показник або комплексну оцінку фінансової стійкості, який враховує різні фактори та їх взаємодію.

Оцінювання показника фінансової стійкості (або ж платоспроможності) на підприємстві здійснюють через оцінку та розрахунок наступних ключових коефіцієнтів (показників), котрі представлені у табл. 1.4.

Алгоритм розрахунку основних показників (коефіцієнтів) фінансової стійкості підприємства

№	Показник	Порядок розрахунку показника (коефіцієнта)
1.	Коефіцієнт фінансової автономії	р. 1495 : р. 1900
2.	Коефіцієнт фінансової залежності	р. 1900 : р. 1495
3.	Коефіцієнт фінансового ризику	(р. 1595 + р. 1695) : р. 1495
4.	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	(р. 1495 – р. 1095) : р. 1495
5.	Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	р. 1595 : р. 1095
6.	Коефіцієнт довгострокового залучення коштів	р. 1595 : (р. 1095 + р. 1595)
7.	Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	р. 1495 : (р. 1095 + р. 1595)

Джерело: складено автором на основі [27, с.249]

Для точного оцінювання фінансової стійкості підприємства, розрахункові дані із зазначених показників важливо аналізувати у динаміці, а також порівнювати із нормативними показниками. Рекомендовані показники фінансової стійкості та тенденції їх зміни подано у таблиці 1.5.

Нормативні значення показників фінансової стійкості підприємства [86 , с.127]

№	Показник	Рекомендоване значення
1	Коефіцієнт фінансової автономії	Критичне значення — 0,5, збільшення
2	Коефіцієнт фінансової залежності	Критичне значення — 2, зменшення
3	Коефіцієнт фінансового ризику	$\leq 0,5$, критичне значення — 1
4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	> 0 — збільшення
5	Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	в бік зростання покриття
6	Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	0,4
7	Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	0,6

Джерело: складено автором на основі [27, с.251]

Для встановлення і визначення єдиної системи та основних методичних принципів здійснювання оцінки фінансового стану приватизованих підприємств, Міністерство фінансів України та Фонд державного майна України визначили скорочений перелік показників оцінки фінансової стійкості на підприємстві, представлений у таблиці 1.6.

Таблиця 1.6

Алгоритм розрахунку показників (коефіцієнтів) фінансової стійкості підприємства при приватизації [90, с.161]

№	Показник	Порядок розрахунку показника
1	Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	$p. 1495 : p. 1900$
2	Коефіцієнт фінансування	$(p.1595 + p.1695 + p. 1700) : p. 1495$
3	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	$(p.1195 - p. 1695) : p. 1695$
4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$(p.1195 - p. 1695) : p. 1495$

Джерело: складено автором на основі [27, с.251]

Фінансова стійкість підприємства також тісно пов'язана із його платоспроможністю, а проведення її аналізу обумовлює визначення фінансової можливості підприємства у перспективному періоді. У відповідності із показником забезпечення запасів і витрат різноманітними фінансовими ресурсами підприємства можна виділити такі типи (різновиди) його фінансової стійкості:

1) Абсолютна фінансова стійкість (не часто зустрічається на практиці) – відповідно власні оборотні кошти в повній мірі забезпечують запаси та витрати;

2) Нормально стійкий фінансовий стан - запаси та витрати забезпечуються довгостроковими позиковими джерелами та власними оборотними коштами;

3) Нестійкий фінансовий стан - коли запаси та витрати фінансуються за

рахунок довгострокових позикових джерел та власних оборотних коштів, а також короткострокових позик і кредитів;

4) Кризовий фінансовий стан - запаси та витрати не забезпечуються необхідними джерелами їх формування. Існує значна загроза, що підприємство опиняється на межі банкрутства.

Різновиди джерел, у відповідності яких сформовані матеріальні оборотні кошти (запаси) можуть бути наступними [33, с.110]:

1. Власні оборотні кошти: $K_{в.об} = \Pi_1 - A_1 = \text{ряд. } 1095 - \text{ряд. } 1695$

2. Власні оборотні кошти і довгострокові позикові джерела формування коштів (функціонуючий капітал) ($K_{в.д.п}$): $K_{в.д.п} = K_{в.об} + \Pi_2 = (\text{ряд. } 1495 - \text{ряд. } 1095 + \text{ряд. } 1595).$

3. Сукупна величина основних джерел формування коштів (K_o): $K_o = K_{в.д.п} + \text{Короткострокові кредити} - \text{Необоротні активи} = \text{ряд. } 1495 + \text{ряд. } 1595 + \text{ряд. } 1600 - \text{ряд. } 1095.$

Показникам джерел формування запасів відповідають показники забезпечення запасів фінансовими ресурсами (власними оборотними коштами) [30, с.366]:

1. Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів

$$\pm \Phi^B = K_{в} - З; \quad (1.1)$$

2. Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів і довгострокових джерел формування запасів

$$\pm \Phi^T = K_{в.пз} - З; \quad (1.2)$$

3. Надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів

$$\pm \Phi_o = K_o - З. \quad (1.3)$$

Дані показники визначають трикомпонентний тип фінансової стійкості:

$$S(\Phi) = \begin{cases} 1, \text{ якщо } \Phi > 0 \\ 0, \text{ якщо } \Phi < 0. \end{cases} \quad (1.4)$$

Для зручності визначення типу фінансової стійкості представимо зазначені показники у табл. 1.7.

Зведена таблиця показників за типами фінансової стійкості

Показник	Тип фінансової стійкості			
	абсолютна стійкість	нормальна стійкість	нестійкий стан	кризовий стан
$\Phi^c = K_{с. об} - З$	$\Phi^c \geq 0$	$\Phi^c < 0$	$\Phi^c < 0$	$\Phi^c < 0$
$\Phi^T = K_{с. д. з} - З$	$\Phi^T \geq 0$	$\Phi^T \geq 0$	$\Phi^T < 0$	$\Phi^T < 0$
$\Phi^o = K_o - З$	$\Phi^o \geq 0$	$\Phi^o \geq 0$	$\Phi^o \geq 0$	$\Phi^o < 0$
Стисла характеристика	Висока платоспроможність: підприємство не залежить від кредитів	Нормальна платоспроможність: ефективне використання позикових коштів — висока дохідність виробничої діяльності	Порушення платоспроможності: необхідне залучення додаткових джерел	Неплатоспроможність підприємства — межа банкрутства

Джерело: складено автором на основі [47, с.242]

У відповідності до розрахункових показників існують чотири типи фінансової стійкості підприємства:

Перший - абсолютна стійкість підприємства. Відповідно запаси та витрати не перевищують суму власного оборотного капіталу.

Другий - нормальна стійкість фінансового стану, коли забезпечується платоспроможність підприємства, і виконується наступна умова:

$$ЗВ = \sum ВOK + КР_{т.м.ц} \quad (1.5)$$

і відповідно дорівнює 1, коефіцієнт забезпечення запасів і витрат джерелами фінансування визначається наступним чином:

$$K_{з.з} = \frac{\sum ВOK + КР_{т.м.ц}}{ЗВ} = 1. \quad (1.6)$$

Третій, тобто нестійкий фінансовий стан, що обумовлює порушення платоспроможності на підприємстві, проте зберігається можливість відновлення рівноваги платіжних зобов'язань та платіжних засобів за рахунок наявності в обороті підприємства тимчасово вільних фінансових ресурсів.

Четвертий - кризовий фінансовий стан, при цьому підприємство опиняється на межі банкрутства, оскільки запаси та витрати перевищують суму власних

оборотних коштів.

Таким чином, розглянуті методи оцінки фінансової стійкості, такі як коефіцієнтний, інтегральний, агрегатний дають можливість отримати інформацію про фінансову стійкість та поточний фінансовий стан підприємства. Використання зазначених коефіцієнтів дозволяє здійснити детальну оцінку різноманітних аспектів фінансово-економічної діяльності, таких як залучення джерел фінансування, ліквідність, платоспроможність, тощо.

В цілому, використання різного роду методів та типів оцінювання дає можливість отримати необхідну, повну та об'єктивну інформацію про діяльність підприємства та його фінансову стійкість, що є основою для прийняття управлінських рішень та розробки стратегій подальшого розвитку підприємства.

Висновки до розділу 1

За результатами дослідження представленими у першому розділі кваліфікаційної роботи подамо наступні висновки:

1. Фінансова стійкість, тобто характеристика стабільності фінансового стану підприємства, яка забезпечується високою часткою власного капіталу в загальній сумі використовуваних фінансових засобів. Фінансова стійкість відбиває рівень ризику діяльності компанії і її залежності від позикового капіталу.

2. Аналіз фінансової стійкості (платоспроможності) підприємства здійснюється за даними балансу підприємства, характеризує структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, ступінь фінансової стійкості і незалежності підприємства від зовнішніх джерел фінансування діяльності.

3. Фінансову стійкість підприємства оцінюють за допомогою абсолютних і відносних показників. За абсолютний показник фінансової стійкості приймають наявні власні оборотні кошти. Це розрахунковий показник. Він визначається як різниця між поточними активами і поточними зобов'язаннями. Виділяють три методичних підходи визначення фінансової стійкості за відносними показниками: 1) коефіцієнтний; 2) агрегатний; 3) інтегральний.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ «ДЕЛЬТА»

2.1 Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»

Дослідження практичних аспектів оцінки інструментів фінансової стійкості підприємства в умовах війни буде здійснено на прикладі товариства з обмеженою відповідальністю «Торгівельний дім «Дельта» (надалі ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»), котре реалізує діяльність орієнтовану на виробництво та реалізацію прянощів та приправ. Юридична адреса підприємства: 69041, Запорізька область, м. Запоріжжя, вулиця Сергія Синенка, б. 63-А.

ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» створений з метою сприяння розвитку економічних процесів, формування ринкових відносин, отримання прибутку та реалізації на його основі економічних і соціальних інтересів учасників трудового колективу товариства. Предметом діяльності ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» є:

- виробництво прянощів і приправ;
- діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту;
- оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами;
- неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;
- неспеціалізована оптова торгівля;
- вантажний автомобільний транспорт.

Товариство самостійно здійснює поставку продовольчих товарів закритим закладам м. Запоріжжя - тобто співробітництво з суб'єктами господарської діяльності на території міста на умовах, визначених чинним законодавством України. Підприємство ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» має лінійно-

функціональну організаційну структуру, яку представлено на рисунку 1.1.

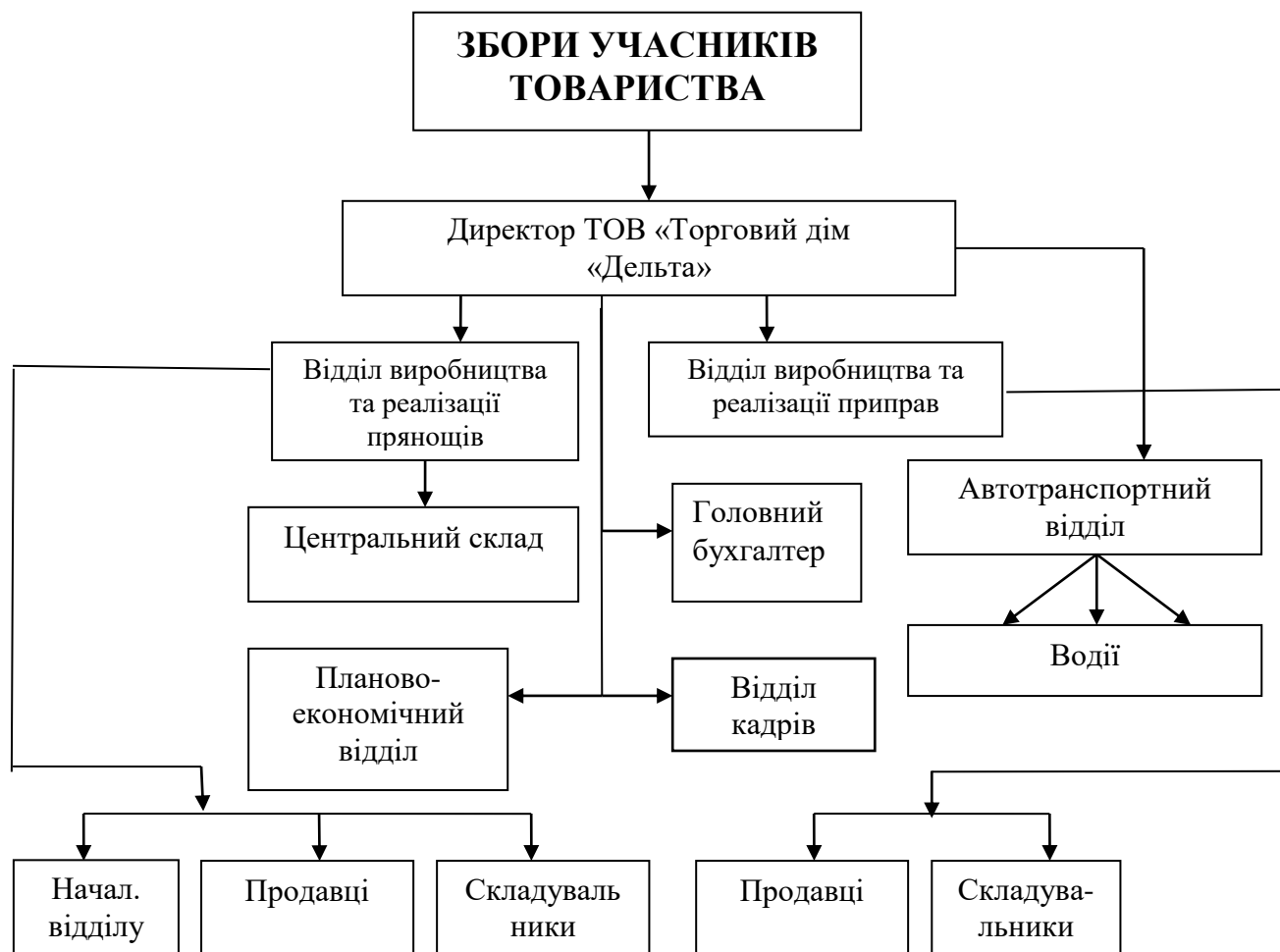

Рисунок 2.1. Організаційна структура ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»

Джерело: складено автором на основі даних підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»

Очолює підприємство директор, який має досить великі повноваження, він призначає і звільняє начальників відділів, в його повноваження входить визначати напрямки розвитку підприємства, до основних обов'язків слід віднести забезпечення ефективності господарської діяльності. Окрім керівника підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» існують досить різноманітні відділи: відділ виробництва та реалізації прянощів і відділ виробництва та реалізації приправ. Для більш детального ознайомлення із економічною діяльністю здійснимо дослідження ефективності господарської діяльності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» відобразивши основні фінансово-господарські показники в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Фінансово-економічні показники діяльності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

Показник	од. вимір.	Роки					Відхилення 2022-2021 (+;-)		Відхилення 2022-2018 (+;-)	
		2018	2019	2020	2021	2022	Δ	%	Δ	%
Чистий дохід від реалізації продукції	тис.грн.	227092	233134	261645	339518	684032	344514	101,47%	456940	201,21%
Кількість персоналу підприємства	осіб.	116	128	128	119	132	13	10,92%	16	13,79%
Фонд оплати праці	тис.грн.	5593	6656	7804	7302	9945	2643	36,20%	4352	77,81%
Продуктивність праці на одного працівника	тис.грн./особу	1957,69	1821,36	2044,10	2853,09	5182,06	2328,97	81,63%	3224,37	164,70%
Залишкова вартість основних засобів	тис.грн.	7936	7786	9856	8523	24402	15879	186,31%	16466	207,48%
Фондовіддача	грн/грн.	28,62	29,94	26,55	39,84	28,03	-11,80	-29,63%	-0,58	-2,04%
Середньорічні залишки обігових коштів	тис.грн.	108891	141274	137864	121959	194906	72947	59,81%	86015	78,99%
Коефіцієнт оборотності обігових коштів	частки	2,09	1,65	1,90	2,78	3,51	0,73	26,07%	1,42	68,28%
Загальна вартість активів	тис.грн.	117361	149181	147969	130638	219488	88850	68,01%	102127	87,02%
Власний капітал	тис.грн.	22178	27844	25076	24084	93534	69450	288,37%	71356	321,74%
Собівартість реалізованої продукції	тис.грн.	177319	170996	205498	262080	490366	228286	87,11%	313047	176,54%
В т.ч. прямі матеріальні витрати	тис.грн.	166964	152746	199812	270897	415141	144244	53,25%	248177	148,64%
Частка прямих матеріальних витрат в собівартості	%	94,16%	89,33%	97,23%	103,36%	84,66%	-18,70%	-18,10%	-9,50%	-10,09%
Витрати на 1 грн. реалізованої продукції	коп.	0,78	0,73	0,79	0,77	0,72	-0,05	-7,13%	-0,06	-8,19%
Валовий прибуток	тис.грн.	49773	62138	56147	77438	193666	116228	150,09%	143893	289,10%
Прибуток від основної діяльності	тис.грн.	6435	11270	6291	15342	81195	65853	429,23%	74760	1161,77%
Чистий прибуток	тис.грн.	1201	5705	-2577	3163	65925	62762	1984,26%	64724	5389,18%
Рентабельність реалізації продукції	%	0,53%	2,45%	-0,98%	0,93%	9,64%	8,71%	934,52%	9,11%	1722,35%
Рентабельність капіталу	%	1,02%	3,82%	-1,74%	2,42%	30,04%	27,61%	1140,54%	29,01%	2835,08%

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Результати дослідження показників фінансово-господарської діяльності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр. засвідчують позитивні тенденції зростання чистого доходу від реалізації продукції, зокрема якщо у 2018 році показник реалізації становив 227092 тис.грн., то у звітному 2022 році значення показника збільшилося на 456940 тис.грн. до рівня 684032 тис.грн., при цьому темп зростання показника склав 201,21%. Приріст показника обумовлений зростанням попиту на продукції підприємства, зростання цін та диверсифікацією асортименту продукції даного підприємства.

Зростання показника реалізації також обумовлено зростанням кількості працівників та приростом продуктивності праці персоналу підприємства. Протягом досліджуваного періоду кількість працівників збільшується на 16 осіб або на 13,79%, якщо у 2018 році значення показника становило 116 працівників, то у звітному періоді спостерігалось зростання показника до рівня 132 працівника. Продуктивність праці працюючих збільшується із 1957,69 тис.грн. на працівника у 2018 році до рівня 5182,06 тис.грн. на працівника у 2022 році. Зростання продуктивності праці свідчить про якісні тенденції в господарській діяльності підприємства та обумовлює приріст ефективності використання персоналу підприємства (рис. 2.2).

Рисунок 2.2. Динаміка кількості персоналу та продуктивності праці підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Поряд із ефективним використанням трудового потенціалу необхідно відмітити приріст ефективності використання основного капіталу даного підприємства, зокрема значення показника наявності основних засобів у 2018 році становило 7936 тис.грн., при цьому у 2022 році значення показника зросло на 16466 тис.грн. або на 207,48% до рівня 24402 тис.грн. У 2022 році відбулася переоцінка та модернізація основного капіталу (основних засобів), що вплинуло на загальну їх вартість. Зростання вартості основних засобів вплинуло на зміну фондівдачі від використання основного капіталу, зокрема фондівдача зростає із 28,62 тис.грн. у 2018 до рівня 29,84 тис.грн. у 2021 році, проте в подальшому знижується до показника 75,34 тис.грн. у 2022 році. Зростання фондівдачі основного капіталу засвідчує ефективність господарської діяльності та вправне використання основних засобів. Динаміку фондівдачі представлено на рис. 2.3.

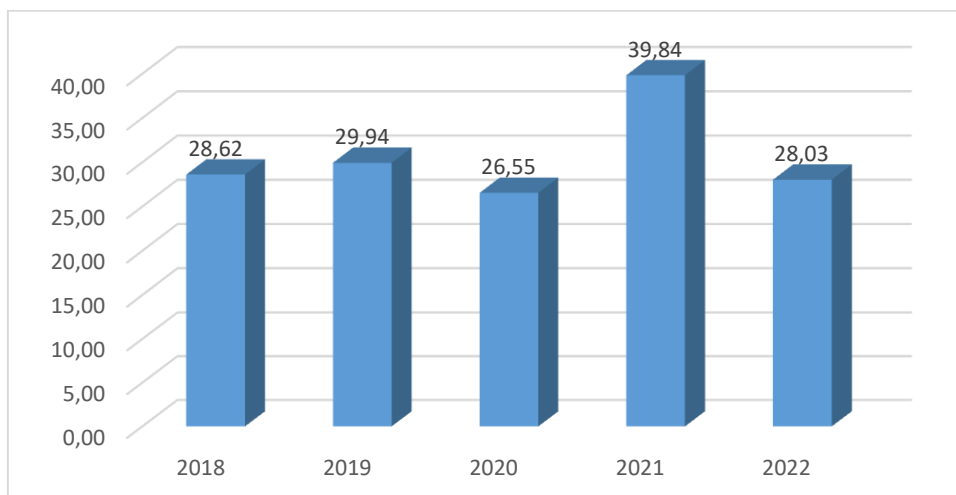

Рисунок 2.3. Динаміка фондівдачі основного капіталу підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

На даному підприємстві поряд із основним капіталом спостерігається зростання вартості і оборотного (залишків обігових коштів) капіталу, при цьому значення показника зростає із 108891 тис.грн. у 2018 році до рівня 194906 тис.грн. у 2022 році. В структурі оборотного капіталу підприємства

ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» слід відзначити наявність запасів, дебіторської заборгованості та грошових коштів і їх еквівалентів. Динаміка обігових коштів засвідчує їх активне використання в виробничо-господарській діяльності даного підприємства.

Ефективність використання обігових коштів підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» засвідчує показник оборотності обігових коштів даного підприємства, при цьому значення показника збільшується із 2,09 обороту протягом 2018 року до значення показника 3,51 обороту у 2022 році, відповідно показник зростає на 1,42 обороти протягом усього аналізованого періоду, відповідний темп зростання показника становив 68,28%. Зростання показника оборотності засвідчує збільшення швидкості обороту капіталу на підприємстві, що позитивно впливає на його фінансові результати – зростання виробництва та реалізації продукції, приріст показника валового прибутку та чистого прибутку підприємства. Валовий прибуток зростає на 143893 тис.грн. за весь досліджуваний період або на 289,1% (темپ приросту), відповідний показник зростає до рівня 193666 тис.грн. Також значно зростає і чистий прибуток підприємства, відповідне значення показника збільшується із 1201 тис.грн. у 2018 році до рівня 65925 тис.грн. у 2022 році. Динаміку валового прибутку, прибутку від операційної діяльності та чистого прибутку представимо на рис. 2.4.

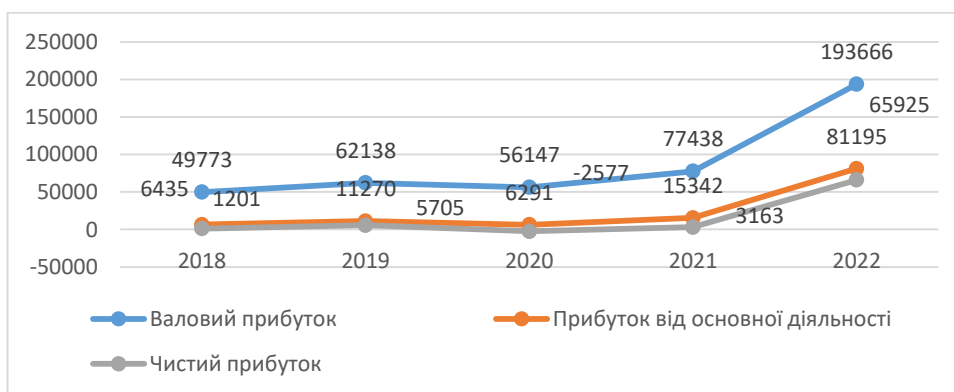

Рисунок 2.4. Динаміка зростання фінансових результатів підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Зростання фінансових результатів вплинуло на приріст показників – активів та власного капіталу. Зокрема, значно збільшується розмір активів підприємства в тому числі і за рахунок власного капіталу. Активи зростають на 102127 тис.грн. або на 87,02%, відповідний показник зростає із 117361 тис.грн. у 2018 році до рівня 219488 тис.грн. у 2022 році. Приріст показника активів засвідчує зростання виробничо-господарського потенціалу досліджуваного підприємства та раціональні зміни в фінансово-господарській діяльності за рахунок якої і формуються активи підприємства. Значне зростання фінансової незалежності підприємства обумовлено зростанням власного капіталу на 71356 тис.грн. або на 321,74%, відповідний приріст показника становив із 22178 тис.грн. у 2018 році до рівня 93543 тис.грн. у 2022 році. Поряд із цим, в структурі джерел формування майна підприємства незначно переважає залучений (позиковий) капітал підприємства.

Протягом досліджуваного періоду за рахунок приросту чистого прибутку збільшується рентабельність реалізації продукції та рентабельність капіталу підприємства. Відповідний приріст рентабельності реалізації продукції становив 9,11%, а зростання рентабельності капіталу підприємства складало 29,01%. Зростання рентабельності обумовлено приростом значення чистого прибутку підприємства та засвідчує ефективність фінансово-господарської діяльності даного підприємства.

В цілому, необхідно відзначити позитивні зміни в діяльності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр., що обумовлено наступними обставинами, зокрема зростанням обсягів виробництва та реалізації продукції, збільшенням продуктивності праці та фондівіддачі основного капіталу, зростанням фінансових результатів діяльності підприємства – валового та чистого прибутку, прибутку від операційної діяльності підприємства, спостерігається також приріст показників рентабельності. Поряд із позитивними тенденціями необхідно відзначити приріст собівартості та матеріальних витрат, зростання рівня дебіторської та кредиторської заборгованості, збитковість підприємства у 2020 році.

2.2 Аналіз формування та використання капіталу підприємства

Капітал підприємства постійно обертається в циклі, де він інвестується у грошові кошти для придбання різних активів, які обов'язково включають як оборотні, так і необоротні активи. Потім цей капітал використовується для створення товарів або надання послуг, і після того, як ці товари або послуги продані, капітал знову перетворюється в гроші. Цей капітал фінансується як з власних коштів, так і з позикових ресурсів, і його стан відображається в складових пасиву балансу підприємства. Відповідно, наступним етапом аналізу стане дослідження формування капіталу (пасивів) та їх використання (активів). Перш за все дослідимо джерела формування капіталу на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр. (таблиця 2.2).

Таблиця 2.2

Оцінка пасивів (джерел формування капіталу) на підприємстві ТОВ
«Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

№ з/п	Показники	2018	2019	2020	2021	2022
1	2	3	4	5	6	7
1	Власний капітал	22178	27844	25076	24084	93534
	- у % до всіх пасивів	18,9	18,66	16,95	18,44	42,61
1.1	Статутний капітал	1500	1500	1500	1500	1500
	- у % до всіх пасивів	1,28	1,01	1,01	1,15	0,68
1.2	Нерозподілений прибуток (збиток)	20678	26344	23576	22584	92034
	- у % до всіх пасивів	17,62	17,66	15,93	17,29	41,93
1.3	Неоплачений капітал	0	0	0	0	0
	- у % до всіх пасивів	0	0	0	0	0
2	Довгострокові зобов'язання	1772	1503	0	0	0
	- у % до всіх пасивів	1,51	1,01	0	0	0
2.1	Довгострокові кредити банків	0	0	0	0	0
	- у % до всіх пасивів	0	0	0	0	0
2.2	Інші довгострокові фінансові зобов'язання	0	0	0	0	0
	- у % до всіх пасивів	0	0	0	0	0
3	Поточні зобов'язання	93411	122893	119834	106554	125954
	- у % до всіх пасивів	79,59	82,38	80,99	81,56	57,39
3.1	Короткострокові кредити банків	22362	19352	21315	23114	17960
3.2	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	37104	66665	63763	49639	61978

продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7
	- у % до всіх пасивів	31,62	44,69	43,09	38	28,24
3.3	Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	519	43	617	3804	6533
	- у % до всіх пасивів	0,44	0,03	0,42	2,91	2,98
	зі страхування	48	58	70	89	105
	- у % до всіх пасивів	0,04	0,04	0,05	0,07	0,05
	з оплати праці	192	249	286	89	105
	- у % до всіх пасивів	0,16	0,17	0,19	0,07	0,05
3.4	Інші поточні зобов'язання	33172	32551	35956	28679	38148
	- у % до всіх пасивів	28,26	21,82	24,3	21,95	17,38
	Пасив балансу	117361	149181	147969	130638	219488

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Досліджуючи пасиви підприємства необхідно відзначити їх зростання, зокрема значення показника збільшується із 117361 тис.грн. у 2018 році до рівня 219488 тис.грн. у 2022 році. Приріст показника обумовлений зростанням вартості власного капіталу та поточних зобов'язань підприємства (таблиці 2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка пасивів на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

Показник	2019-2018		2020-2019		2021-2020		2022-2021		2022-2018	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Власний капітал	5666	25,55	-2768	-9,94	-992	-3,96	69450	288,37	71356	321,74
Статутний капітал	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нерозподілений прибуток (збиток)	5666	27,4	-2768	-10,51	-992	-4,21	69450	307,52	71356	345,08
Довгострокові зобов'язання	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Поточні зобов'язання	-269	-15,18	-1503	-100	0	0	0	0	-1772	-100
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом	29482	31,56	-3059	-2,49	-13280	-11,08	19400	18,21	32543	34,84
Інші поточні зобов'язання	-3010	-13,46	1963	10,14	1799	8,44	-5154	-22,3	-4402	-19,69
Пасиви	29561	79,67	-2902	-4,35	-14124	-22,15	12339	24,86	24874	67,04

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

В структурі пасивів (джерел формування майна) підприємства найбільша частка поточних зобов'язань підприємства, поряд із цим відбувається зростання вартості та питомої ваги власного капіталу, що позитивно впливає на фінансову стійкість підприємства (рис. 2.5).

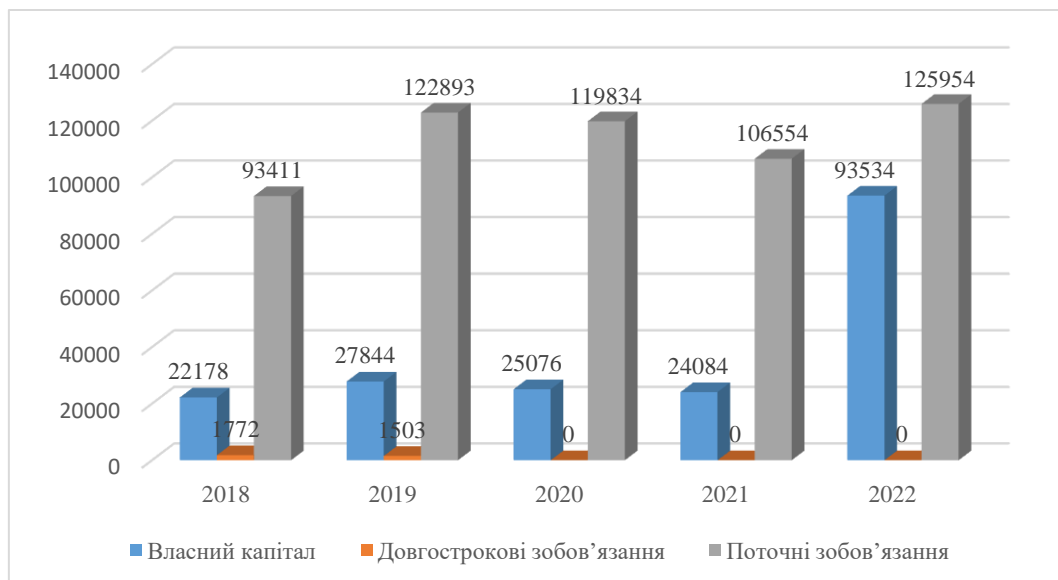

Рисунок 2.5. Динаміка основних складових пасивів підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

В структурі власного капіталу необхідно відмітити наявність статутного капіталу розмір якого не змінюється і становить 1500 тис.грн. Також є нерозподілений прибуток, розмір якого збільшується із 20678 тис.грн. у 2018 році до показника 92034 тис.грн. у 2022 році, приріст показника за досліджуваний період становив 71356 тис.грн. або на 345,08%.

Довгострокові зобов'язання були лише у 2018 та 2019 рр., при цьому загальний їх обсяг становив 1772 тис.грн. у 2018 році та 1503 тис.грн. у 2019 році.

В структурі поточних зобов'язань слід відзначити наявність короткострокових кредитів банків, короткострокової заборгованості за товари, роботи та послуги; поточні зобов'язання за розрахунками із бюджетом, страхування та оплати праці, а також інші поточні зобов'язання. Найбільша частка зобов'язань кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги розмір якої збільшується із 37104 тис.грн. у 2018 році до значення показника 61978 тис.грн. у 2022 році.

Таким чином, необхідно відзначити зростання пасивів підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр. за рахунок зростання як власного так і позикового капіталу підприємства. В структурі капіталу превалує позиковий капітал, проте збільшується вартість власного капіталу більшими темпами ніж позикового, що засвідчує зростання фінансової стійкості підприємства та переорієнтацію на власний капіталу в контексті фінансування власної господарської діяльності даного підприємства.

Використання фінансових ресурсів на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр. спрямовувалося на накопичення активів, аналіз яких представимо у таблиці 2.4.

Протягом досліджуваного періоду спостерігається зростання вартості активів підприємства, зокрема у 2018 році значення показника складало 117361 тис.грн., а у 2022 році зростає до рівня 219488 тис.грн. Приріст

показника обумовлений зростанням на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» як необоротних так і оборотних активів підприємства (таблиця 2.5).

Таблиця 2.4

Оцінка активів (капіталу) на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

№ з/п	Показники	2018	2019	2020	2021	2022
1.	Активи	117361	149181	147969	130638	219488
1.1	Необоротні активи	8470	7907	10105	8679	24582
	- у % до всіх активів	7,22	5,3	6,83	6,64	11,2
1.2	Оборотні активи	108891	141274	137864	121959	194906
	- у % до всіх активів	92,78	94,7	93,17	93,36	88,8
1.2.1	Матеріальні оборотні активи	34357	57652	47776	37550	47836
	- у % до оборотних активів	31,55	40,81	34,65	30,79	24,54
1.2.2	Дебіторська заборгованість	75961	82430	86347	76960	135850
	- у % до оборотних активів	75,7	58,35	62,63	63,1	69,7
1.2.3	Грошові кошти та їх еквіваленти	38	1041	254	3360	3696
	- у % до оборотних активів	0,03	0,74	0,18	2,76	1,9
1.2.4	Інші оборотні активи	31	86	3407	3940	7403
	- у % до оборотних активів	0,03	0,06	2,47	3,23	3,8

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Таблиця 2.5

Динаміка активів (капіталу) на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

Показник	2019-2018		2020-2019		2021-2020		2022-2021		2022-2018	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Активи	31820	27,11	-1212	-0,81	-17331	-11,71	88850	68,01	102127	87,02
Необоротні активи	-563	-6,65	2198	27,8	-1426	-14,11	15903	183,24	16112	190,22
Оборотні активи	32383	29,74	-3410	-2,41	-15905	-11,54	72947	59,81	86015	78,99
Матеріальні оборотні активи	23295	67,8	-9876	-17,13	-10226	-21,4	10286	27,39	13479	39,23
Дебіторська заборгованість	6469	8,51	3917	4,75	-9387	-10,87	58890	76,52	53420	64,81
Грошові кошти та їх еквіваленти	1003	2639,47	-787	-75,6	3106	1222,83	336	10	3658	9626,32
Інші оборотні активи	55	177,42	3321	3861,63	533	15,64	3463	87,89	7372	23780,65

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ

«Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Узагальнюючи результати дослідження необхідно відзначити зростання розміру необоротних активів, сформованих за рахунок основних засобів та матеріальних активів, відповідний приріст показника становив 16112 тис.грн. або на 190,22% протягом досліджуваного періоду. Показник 2022 року становив 24582 тис.грн. (11,2% усіх наявних активів підприємства). Також спостерігається зростання вартості оборотних активів на 86015 тис.грн. або на 78,99%, що обумовлено зростанням матеріальних оборотних активів на 13749 тис.грн. або на 39,23%, приростом дебіторської заборгованості на 53420 тис.грн. або на 64,81%, приростом грошових коштів та їх еквівалентів на 3658 тис.грн. або на 9226,32%.

Динаміку необоротних та оборотних активів підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр. представимо на рис. 2.6.

Рисунок 2.6. Динаміка активів (капіталу) на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Зростає вартість найбільш ліквідних активів підприємства – грошових коштів та їх еквівалентів 3658 тис.грн. або на 9626,23%. Приріст показника засвідчує зростання ліквідності оборотного капіталу та формування додаткових фондів фінансових ресурсів підприємства. Також зростають і

інші оборотні активи даного підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» на 7372 тис.грн. до значення 7403 тис.грн.

Протягом досліджуваного періоду дебіторська заборгованість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» зростає із 75961 тис.грн. у 2018 році до рівня 135850 тис.грн. у 2022 році.

Зростання рівня дебіторської заборгованості обумовлено відтермінуванням платежів перед підприємством ТОВ «Торгівельний дім «Дельта», поряд із цим важливим є оптимізація рівня заборгованості в перспективному періоді, що можна визначити на підставі формули [2, с.36]:

$$D(t_{opt}) = D_{max} \left(1 - \frac{k}{t_{opt}}\right) = D_{max} \left(1 - \sqrt{\frac{kk_1}{D_{max}(p_2/p_1 K_D)}}\right), \quad (3.1)$$

Перш за все визначимо коефіцієнт пропорційності (k):

$$k = \frac{135850 - 76960}{82430 - 76960} = 10,765$$

Фінансові надходження (навіть потенційні) від дебіторської заборгованості (p_2) визначимо на підставі валового прибутку та собівартості:

$$p_2 = \frac{193666 * 490366}{135850} = 699059,41 \text{ тис. грн.}$$

Визначимо коефіцієнт витрат, що залежить від розміру дебіторської заборгованості та коефіцієнту витрат, що залежить від кредитного періоду:

$$k_T = \frac{10,765 + \sqrt{(10,765)^2 - 4 * 1 * 0,365}}{2 * 1} = \frac{10,765 + 10,696}{2} = 10,731$$

$$k_{ДЗТОВ.} = 10,765 - 10,731 = 0,034$$

Далі визначимо оптимальний період обороту дебіторської заборгованості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»:

$$D(t_{opt}) = 135850 * \left(1 - \sqrt{\frac{10,765 * 10,696}{135850 * \left(\frac{699059,41}{490366} * 0,034\right)}}\right) = 51,22 \text{ днів}$$

Визначасмо оптимальний розмір дебіторської заборгованості підприємства:

$$D(t_{opt}) = 135850 * \left(1 - \sqrt{\frac{10,765 * 10,696}{135850 * \left(\frac{699059,41}{490366} * 0,034\right)}}\right) = 135850 * 0,7371 = 100135 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, оптимальний рівень дебіторської є значно нижчий ніж фактичний:

100135 тис.грн. < 135850 тис.грн.

Відповідно, наявність значної дебіторської заборгованості відволікає значну частину фінансових ресурсів, а й відповідно знижує фінансову стійкість підприємства, тому важливо впроваджувати заходи, котрі знижують розмір дебіторської заборгованості підприємства у перспективі, одним із таких заходів є реалізація операції факторингу [25, с.72].

В цілому, слід відмітити зростання розміру активів даного підприємства, що обумовлено приростом як необоротних активів так і оборотних. Зростання необоротних активів засвідчує приріст виробничого потенціалу підприємства, а приріст оборотних активів засвідчує зростання потреб обслуговування виробничого циклу (пов'язано із значним приростом матеріальних оборотних активів). Турбує наявність значної кредиторської та дебіторської заборгованостей і орієнтування підприємства на позиковий капітал, що значно знижує його фінансову стійкість.

2.3 Діагностика фінансового стану підприємства

Діагностика фінансового стану підприємства означає виявлення та аналіз ключових чинників, симптомів та причин, що впливають на стан підприємства. Її метою є оцінка можливостей підприємства в досягненні стратегічних та тактичних цілей, а також підготовка необхідної інформації для прийняття управлінських рішень. Діагностика фінансового стану спрямована на раннє виявлення проблем та допомагає ухвалити вчасні та ефективні рішення для досягнення стратегічних цілей підприємства.

2.3.1 Експрес-аналіз фінансового стану

Одним із засобів діагностики фінансового стану підприємства та дослідження його фінансової стійкості є проведення експрес-аналізу. Експрес-аналіз спрямований на надання швидкої оцінки поточного

фінансового стану даного підприємства та його розвитку. Його основною метою є отримання швидкого інформаційного знайомства з фінансовим станом підприємства.

Оцінка фінансового стану включає дослідження різноманітних ключових показників, які охоплюють аспекти платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та ліквідності, а також рентабельності фінансово-господарської діяльності підприємства. Більш докладне вивчення фінансової стійкості буде представлено в наступних пунктах даного дослідження. У цьому контексті основні показники, що характеризують фінансовий стан підприємства наведені у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Експрес-аналіз фінансового стану підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» протягом 2018-2022 рр.

№	Показники	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	2022-2018
1	Фінансова автономія	0,189	0,187	0,169	0,184	0,426	0,242	0,237
2	Абсолютна ліквідність	0	0,008	0,002	0,032	0,029	-0,002	0,029
3	Поточна ліквідність	1,166	1,15	1,150	1,145	1,547	0,403	0,382
4	Швидка ліквідність	0,798	0,68	0,752	0,792	1,168	0,375	0,37
5	Оборотність активів (капіталу)	1,935	1,563	1,768	2,599	3,116	0,518	1,182
6	Оборотність власного капіталу	10,240	8,373	10,434	14,097	7,313	-6,784	-2,926
7	Оборотність дебіторської заборгованості	2,755	2,828	3,030	4,412	5,035	0,624	2,28
8	Оборотність кредиторської заборгованості	2,431	1,897	2,183	3,186	5,431	2,244	3
9	Оборотність запасів	6,610	4,044	5,476	9,042	14,3	5,258	7,69
10	Рентабельність активів (капіталу)	1,02%	3,82%	-1,74%	2,42%	30,04%	27,61%	29,01%
11	Рентабельність власного капіталу	5,42%	20,49%	-10,28%	13,13%	70,48%	57,35%	65,07%
12	Рентабельність реалізації	0,53%	2,45%	-0,98%	0,93%	9,64%	8,71%	9,11%
13	Рентабельність господарської діяльності	28,07%	36,34%	27,32%	29,55%	39,49%	9,95%	11,42%

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Досліджуючи основний показник фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» - фінансову автономію, необхідно відзначити значне зростання даного показника, відповідне значення показника у 2018 році становило 0,189 пунктів (18,9% власного капіталу в структурі активів підприємства), проте у 2022 році показник зростає до рівня 0,426 пунктів (42,6% власного капіталу). Приріст показника за останні два роки становив 0,242 пункти, при цьому за весь досліджуваний період значення показника збільшується на 0,237 пункти.

Досліджуючи показники ліквідності господарської діяльності підприємства, слід засвідчити приріст абсолютної ліквідності підприємства на 0,029 пунктів, поточної ліквідності на 0,382 пункти та швидкої ліквідності на 0,37 пунктів. Зростання показників обумовлює приріст оборотності оборотних активів, значення показників абсолютної та поточної ліквідності нижче нормативних значень і становлять у 2022 році 0,029 пунктів та 1,547 пунктів відповідно, проте показник швидкої ліквідності є вище нормативного значення та постійно зростає до рівня 1,168 пунктів. Динаміку показників ліквідності підприємства представимо на рисунку 2.7.

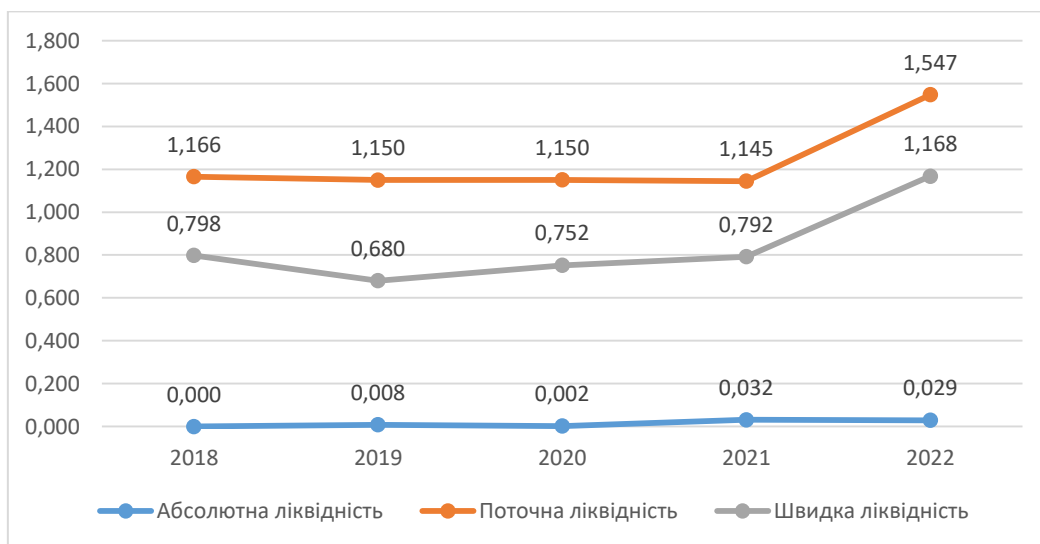

Рисунок 2.7. Динаміка показників ліквідності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Оборотність активів підприємства значно збільшується, перш за все за рахунок зростання доходів від реалізації продукції, відповідний показник у 2018 році становив 1,935 пунктів і збільшується до рівня 3,116 пунктів, відповідне зростання показника за останні два роки становила 0,518 пунктів та за період 2021-2022 рр. складала 1,182 пункти. Зростання показника засвідчує більшу ефективність використання сформованих підприємством активів.

Протягом досліджуваного періоду позитивним аспектом є приріст оборотності дебіторської та кредиторської заборгованостей підприємства, відповідне значення показника збільшується на 2,28 пункти та 3 пункти відповідно за період 2018-2022 рр. Зростає оборотність наявних на підприємстві запасів, якщо у 2018 році значення показника складало 6,61 пункт та збільшується до рівня 14,3 пункти, відповідно оборотність запасів збільшилася більш ніж у два рази або на 7,69 пунктів. Динаміку показників ділової активності представимо на рис. 2.8.

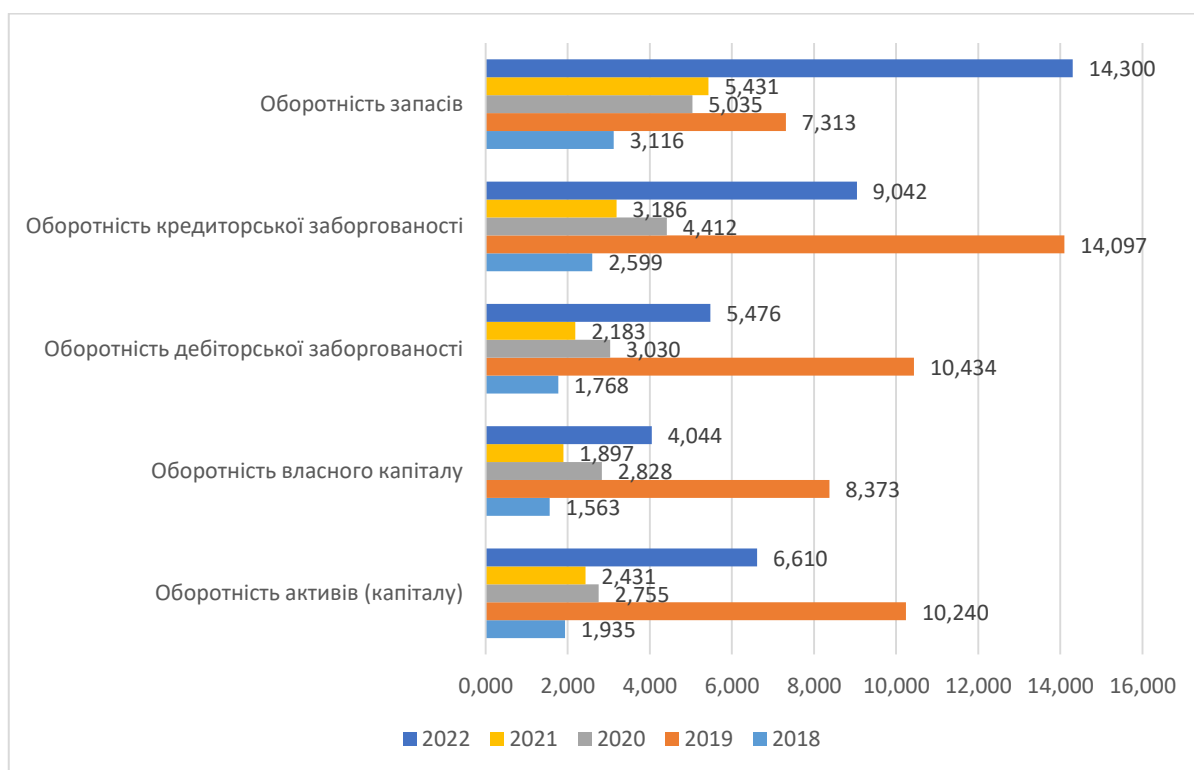

Рисунок 2.8. Динаміка показників ділової активності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ

«Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Зростання ділової (ринкової) активності підприємства засвідчує ефективність маркетингової збутової політики підприємства, формування бази постійних споживачів та розвиток комунікацій підприємства на внутрішньому та зовнішньому ринках збуту.

Досліджуючи показники рентабельності діяльності підприємства, необхідно відзначити збитковість підприємства у 2020 році, при цьому значення показників рентабельності були від'ємні (рис.2.9).

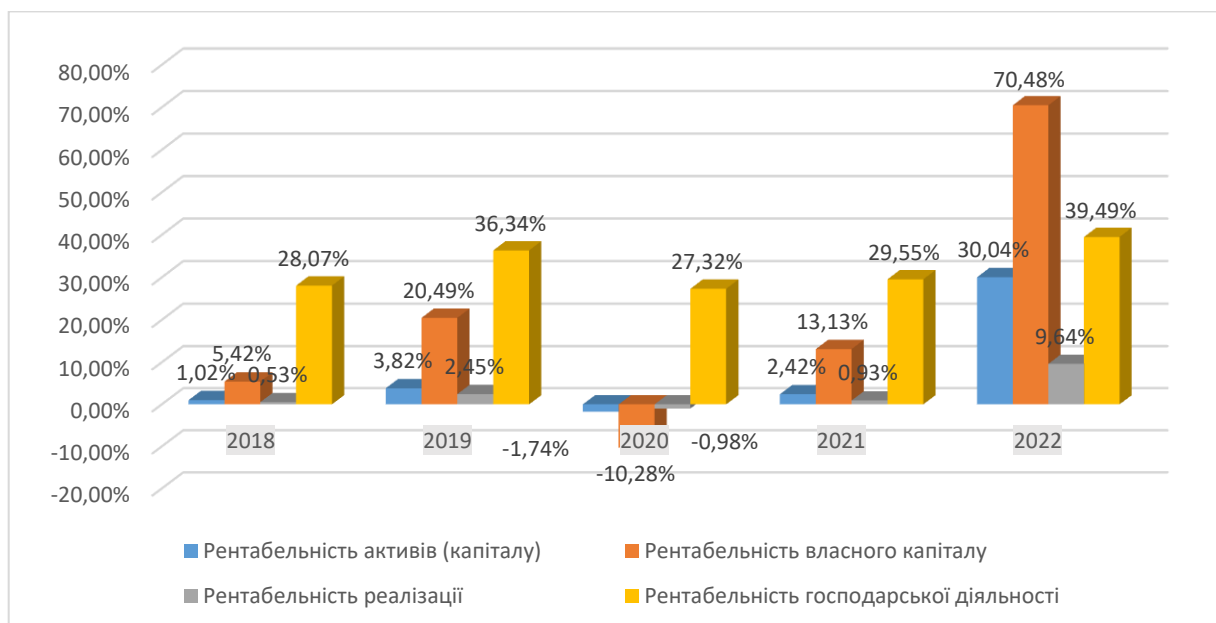

Рисунок 2.9. Динаміка показників рентабельності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Важливим є відзначити високі показники рентабельності активів, які зростають за весь досліджуваний період на 29,01% до значення 30,04%; спостерігається зростання рентабельності власного капіталу на 65,07% до рівня 70,48%; приріст рентабельності реалізації продукції на 9,11% до рівня 9,64%; зростання рентабельності господарської діяльності (за чистим прибутком) на 11,42% до рівня 39,49%. Приріст показників прибутковості засвідчує ефективність прийнятих управлінських рішень та ефективність

виробничо-господарських процесів на даному підприємстві.

Здійснивши експрес-аналіз фінансового стану підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. за досліджуваний період необхідно відмітити зростання практично усіх показників – фінансової стійкості, ліквідності, ділової активності та рентабельності, що обумовлює стійкий фінансовий стан підприємства та значний потенціал подальшого розвитку даного підприємства у найближчій перспективі.

2.3.2 Комплексна оцінка фінансової стійкості

У параграфі 1.3. нами відображено методичні основи реалізації оцінки фінансової стійкості підприємства. Необхідно відзначити, що фінансова стійкість виступає визначальною умовою фінансування діяльності підприємства, орієнтування на власний капітал та фінансова незалежність засвідчує фінансову стійкість та автономність підприємства. Результати дослідження основних показників фінансової стійкості підприємства представимо у таблиці 2.7.

Таблиця 2.7

Оцінка показників фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

№	Показники	2018	2019	2020	2021	2022	2022- 2021	2022- 2018
1	Коефіцієнт фінансової автономії	0,189	0,187	0,169	0,184	0,426	0,242	0,237
2	Коефіцієнт фінансової залежності	0,811	0,813	0,831	0,816	0,574	-0,242	-0,237
3	Коефіцієнт фінансового ризику	4,212	4,414	4,779	4,424	1,347	-3,078	-2,865
4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,698	0,660	0,719	0,640	0,737	0,098	0,039
5	Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	0,209	0,190	0,000	0,000	0,000	0,000	-0,209
6	Коефіцієнт довгострокового залучення коштів	0,173	0,160	0,000	0,000	0,000	0,000	-0,173
7	Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	2,165	2,959	2,482	2,775	3,805	1,030	1,640

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Проведені у таблиці 2.7. дослідження засвідчують позитивні тенденції

приросту власного капіталу, переорієнтування підприємства на власні джерела фінансування господарської діяльності, зниження рівня фінансового ризику підприємства протягом досліджуваного періоду. Показник фінансової автономії зростає на 0,237 пункти до значення 0,426 пункти, відповідно в структурі капіталу 42,6% власних джерел фінансових ресурсів за рахунок яких відбувається фінансування господарської діяльності підприємства.

Оберненим показником виступає показник фінансової залежності підприємства від зовнішнього фінансування, зокрема значення показника знижується із 0,811 пункти (81,1% позикового капіталу) було у підприємства у 2018 році та значення показника знижується до рівня 0,574 пункти (57,4% позикового капіталу) у 2022 році. Зниження показника засвідчує переорієнтування в діяльності підприємства фінансування за рахунок позикового капіталу.

Показник фінансової автономії та фінансової незалежності показник нижче нормативних, проте тенденції розвитку підприємства засвідчують позитивну динаміку та дають надію на подальший прогноз зростання фінансової автономії підприємства у майбутньому періоді.

Коефіцієнт фінансового ризику (визначає пропорції позичкового та власного капіталу підприємства) протягом 2018-2021 рр. був значний та перевищував значення 4 пункти, зокрема у 2018 році показник становив 4,212 пункти, у 2019 році – 4,414 пункти, у 2020 році – 4,779 пункти, у 2021 році – 4,424 пункти. У 2022 році значення показника становило 1,347 пунктів, що засвідчує приріст фінансової стійкості та відповідне зниження фінансового ризику в діяльності підприємства.

Показник маневреності власного капіталу відображає співвідношення між власним оборотним капіталом та власними ресурсами підприємства. Зростання власного оборотного капіталу (різниця між оборотними засобами та поточними зобов'язаннями підприємства) обумовило приріст маневреності власного капіталу. Зокрема значення показника збільшується на 0,039 пунктів, якщо у 2018 році показник становив 0,698 пункти, у 2020

році – 0,719 пунктів, то у 2022 році значення показника становило 0,737 пункти. Позитивне значення і зростання показника визначає те, що підприємство все більше забезпечує себе власним оборотним капіталом, що дає можливість повноцінно реалізовувати фінансово-господарську діяльність та визначати перспективи подальшого розвитку підприємства.

Аналізуючи довгострокові позикові засоби необхідно відмітити зниження показників структури покриття довгострокових вкладень та довгострокового залучення коштів підприємства. Значення показника структури покриття довгострокових вкладень знижується на 0,209 пунктів та довгострокового залучення коштів на 0,173 пункти.

Показник фінансової незалежності капіталізованих джерел показує відсоток власного капіталу у капіталізованих джерелах, при цьому значення показника значно зростає на 1,64 пункти, зокрема у 2018 році значення показника становило 2,165 пункти та зростає до рівня 3,805 пункти у 2022 році. Приріст показника акцентує увагу на зростанні власного капіталу та формуванні незалежності підприємства від залучених джерел фінансових ресурсів.

Завершуючи дослідження показників здійснимо факторний аналіз фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за останні два роки, представивши дані у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8

Факторний аналіз фінансової стійкості підприємства ТОВ
«Торгівельний дім «Дельта» за період 2021-2022 рр.

Показник	Роки	
	2021	2022
1	2	3
Власний капітал	24084 (ВК ₁)	93534 (ВК ₂)
Позиковий капітал	106554 (ПК ₁)	125954 (ПК ₂)
Необоротні активи	8523 (НА ₁)	24402 (НА ₂)
Оборотні активи	121959 (ОА ₁)	194906 (ОА ₂)
І етап - Побудова комбінованих моделей детермінованого факторного аналізу		
КФА (коэф. фін. автономії)	0,184	0,426

1	2	3
КЗОА (коєф. забезп. актив. власн обор. коштами) = $(ВК-НА) / ОА$	0,128	0,355
II етап. Із використанням способу ланцюгових підстановок розрахунок умовних значень результативного показника		
$КФА_{ум} = ВК_1 / (ВК_1 + ПК_0)$	*	0,467
$КЗОА_{ум1} = (ВК_1 + НА_0) / ОА_0$	*	-0,107
$КЗОА_{ум2} = (ВК_1 + НА_1) / ОА_0$	*	0,567
III етап. Визначення загальної зміни результативного показника		
$\Delta КФА = КФА_1 - КФА_0$	*	0,242
$\Delta КФА_{ВК} = КФА_1 - КФА_0$	*	0,283
$\Delta КФА_{ПК} = КФА_1 - КФА_{ум}$	*	-0,041
Загальна зміна (+,-) коефіцієнта забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами у звітному році порівняно з базовим роком:		
$\Delta КЗОА = КЗОА_1 - КЗОА_0$	*	0,227
$\Delta КЗОА_{ВК} = КЗОА_{ум1} - КЗОА_0$	*	-0,234
$\Delta КЗОА_{НА} = КЗОА_{ум2} - КЗОА_{ум1}$	*	0,674
$\Delta КЗОА_{ОА} = КЗОА_1 - КЗОА_{ум2}$	*	-0,212

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Результати факторного аналізу засвідчують те, що коефіцієнт фінансової автономії збільшиться на 0,467 пункти, при цьому за рахунок зростання власного капіталу показник зростатиме на 0,283 пункти, а за рахунок незначного зростання позикового капіталу знизиться на 0,041 пункт.

Узагальнюючи показники коефіцієнтного аналізу необхідно відмітити позитивні тенденції зростання власного капіталу, збільшення його маневреності, зменшення частки довгострокових позик підприємства та зростання фінансової автономії підприємства. Поряд із цим, ключові показники мають значення дещо нижчі ніж нормативні та вимагають подальшого зростання фінансової автономії у стратегічній перспективі.

2.3.3 Визначення типу та запасу фінансової стійкості

Наступним етапом аналізу стане дослідження типу фінансової стійкості

на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. Досліджуючи тип фінансової стійкості визначимо ряд показників, які представлені у параграфі 1.3., аналізованого підприємства для підтвердження типу фінансової стійкості.

Розрахуємо середньорічний показник обсягу власних оборотних коштів на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.:

$$\sum \text{ВОК}_{2018} = 108891 - 93411 = 15480 \text{ тис.грн.}$$

$$\sum \text{ВОК}_{2019} = 141274 - 122893 = 18381 \text{ тис.грн.}$$

$$\sum \text{ВОК}_{2020} = 137864 - 119834 = 18030 \text{ тис.грн.}$$

$$\sum \text{ВОК}_{2021} = 121959 - 106554 = 15405 \text{ тис.грн.}$$

$$\sum \text{ВОК}_{2022} = 194906 - 125954 = 68952 \text{ тис.грн.}$$

Отже, обсяг власних оборотних коштів на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. є позитивним та зростає протягом досліджуваного періоду із 15480 тис.грн. у 2018 році до рівня 68952 тис.грн. у 2022 році. Приріст показника за весь досліджуваний період становив 53472 тис.грн., що засвідчує позитивну динаміку зростання власного оборотного капіталу над поточними зобов'язаннями.

Наступним показником для визначення дослідження стане середньорічний показник власних оборотних коштів і довгострокових позикових джерел формування коштів (функціонуючий капітал):

$$K_{\text{в.д.п}} 2018 = 108891 - 93411 + 1772 = 17252 \text{ тис.грн.}$$

$$K_{\text{в.д.п}} 2019 = 141274 - 122893 + 1503 = 19884 \text{ тис.грн.}$$

$$K_{\text{в.д.п}} 2020 = 137864 - 119834 + 0 = 18030 \text{ тис.грн.}$$

$$K_{\text{в.д.п}} 2021 = 121959 - 106554 + 0 = 15405 \text{ тис.грн.}$$

$$K_{\text{в.д.п}} 2022 = 194906 - 125954 + 0 = 68952 \text{ тис.грн.}$$

Таким чином, значення показника ідентично до власного оборотного капіталу збільшується із 17252 тис.грн. у 2018 році до рівня 68952 тис.грн. у 2022 році. Приріст показника за рахунок довгострокових позикових джерел зростає на 1772 тис.грн. у 2018 році та на 1503 тис.грн. у 2019 році.

Далі розрахуємо сукупну величину основних джерел формування коштів на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.:

$$K_{\text{о.дж.ф.к. 2018}} = 108891 - 93411 + 1772 + 22362 = 39614 \text{ тис.грн.}$$

$$K_{\text{о.дж.ф.к. 2019}} = 141274 - 122893 + 1503 + 19352 = 39236 \text{ тис.грн.}$$

$$K_{\text{о.дж.ф.к. 2020}} = 137864 - 119834 + 0 + 21315 = 39345 \text{ тис.грн.}$$

$$K_{\text{о.дж.ф.к. 2021}} = 121959 - 106554 + 0 + 23114 = 38519 \text{ тис.грн.}$$

$$K_{\text{о.дж.ф.к. 2022}} = 194906 - 125954 + 0 + 17960 = 86912 \text{ тис.грн.}$$

Таким чином сукупна величина основних джерел формування коштів на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. збільшилася із 39614 тис.грн. у 2018 році до показника 86912 тис.грн. або на 47298 тис.грн. за весь досліджуваний період.

В структурі даного показника необхідно відмітити наявність короткострокових кредитів банків розмір яких зростає за період 2018-2021 рр. та знижується до рівня 17960 тис. грн. у 2022 році. За останні три роки підприємство орієнтується лише на короткострокові позики та намагається бути фінансово незалежним погашаючи кредитні зобов'язання у строк передбачений договором кредитування.

Останнім показником необхідним для визначення є сукупна вартість запасів підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.:

$$Z_{2018} = 34357 \text{ тис.грн.}$$

$$Z_{2019} = 57652 \text{ тис.грн.}$$

$$Z_{2020} = 47776 \text{ тис.грн.}$$

$$Z_{2021} = 37550 \text{ тис.грн.}$$

$$Z_{2022} = 47836 \text{ тис.грн.}$$

Таким чином, спостерігається зростання загальної вартості запасів в діяльності підприємства, зокрема у 2018 році значення показника становило 34357 тис.грн., у 2022 році показник зростає на 13479 тис.грн. до рівня 47836 тис.грн. Приріст даного показника засвідчує зростання темпів виробничо-господарської діяльності, збільшення необхідності фінансування запасів для

виробництва продукції та необхідність формування матеріальних витрат, котрі формують собівартість одиниці продукції. Узагальнюючи досліджувані показники визначимо тип фінансової стійкості ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр., представимо дані у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Визначення типу фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

тис.грн.

Показник	Розрахунок	2018	Розрахунок	2019	Розрахунок	2020
$\Phi^c =$	15480 – 34357 =	-18877	18381 – 57652 =	-39271	18030 – 47776 =	-29746
$\Phi^T =$	17252 - 34357 =	-17105	19884 – 57652 =	-37768	18030 – 47776 =	-29746
$\Phi^o =$	39614 – 34357 =	5257	39236 – 57652 =	-18416	39345 – 47776 =	-8431
Трьох вимірна модель	M = (0; 0; 1)		M = (0; 0; 0)		M = (0; 0; 0)	
Тип фінансової стійкості підприємства	Четвертий тип Неплатоспроможність підприємства — межа банкрутства		Четвертий тип Неплатоспроможність підприємства — межа банкрутства		Четвертий тип Неплатоспроможність підприємства — межа банкрутства	

Показник	Розрахунок	2021	Розрахунок	2022
$\Phi^c =$	15405 – 37550 =	-22145	68952 – 47836 =	21116
$\Phi^T =$	15405 - 37550 =	-22145	68952 – 47836 =	21116
$\Phi^o =$	38519 – 37550 =	969	86912 – 47836 =	39076
Трьох вимірна модель	M = (0; 0; 1)		M = (1; 1; 1)	
Тип фінансової стійкості підприємства	Третій тип — нестійкий (передкризовий) фінансовий стан.		Перший тип — абсолютна стійкість фінансового стану підприємства.	

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Дані трьохвимірної інтегральної моделі оцінювання фінансової стійкості підприємства засвідчують проблеми не покриття витрат формування запасів на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. протягом 2018-2020 рр., коли тип фінансової стійкості був четвертим (неплатоспроможність підприємства). В подальшому за рахунок заходів покращення фінансового стану вдалося змінити тип фінансової стійкості на нестійкий (передкризовий) у 2021 році та вийти на абсолютну фінансову

стійкість підприємства у 2022 році. Зазначене вдалося за рахунок підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності, удосконалення виробничих процесів та оптимізації витрат основної діяльності, зменшення виробничого циклу та пришвидшення обороту оборотного капіталу.

Враховуючи даний тип фінансової стійкості підприємство може реалізовувати стабільну фінансову політику, орієнтовану на оптимізацію показників фінансової системи підприємства та подальший стабільний розвиток. В цілому, стабільна фінансова політика виступає стратегією управління фінансами підприємства, яка спрямована на забезпечення стабільності та збалансованості між ризиками та прибутками.

Основні характеристики стабільної фінансової політики ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» можуть включати складові подані на рис.2.10.

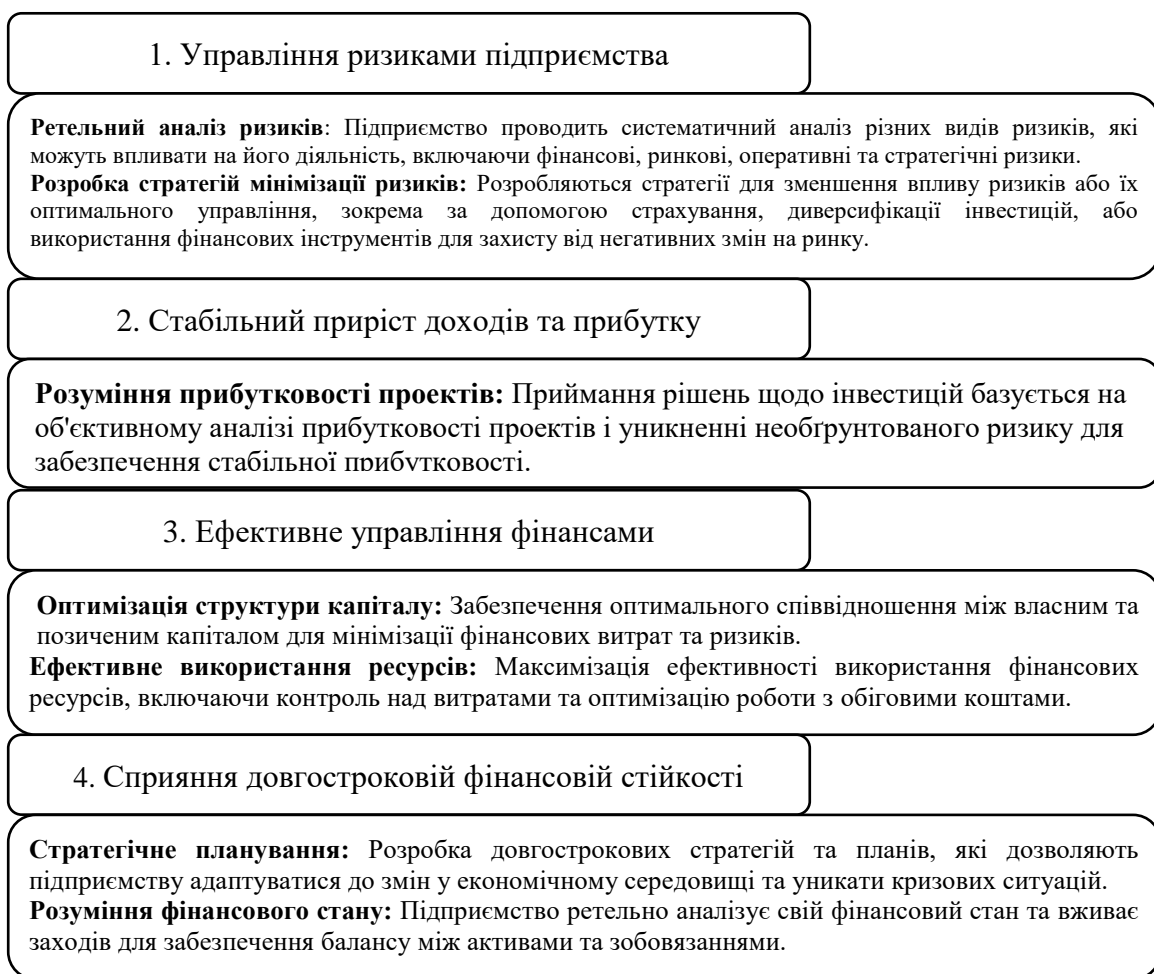

Рисунок 2.10. Основні характеристики стабільної фінансової політики підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»

Джерело: складено автором самостійно

Стабільна фінансова політика спрямована на створення умов для тривалого успіху підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» та мінімізацію його вразливості до фінансових труднощів у перспективі.

Далі розрахуємо запас фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. та здійснимо його оцінку (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Аналіз запасу фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

№	Показники	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	2022-2018
1	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	227092	233134	261645	339518	684032	344514	456940
2	Сума маржинального доходу, тис. грн.	49773	62138	56147	77438	193666	116228	143893
3	Сума умовно-постійних витрат, тис. грн.	34357	57652	47776	37550	47836	10286	13479
4	Коефіцієнт маржинального доходу, пункт	0,219	0,267	0,215	0,228	0,283	0,055	0,064
5	Частка маржинального доходу у виручці (рядок 2 : рядок 1), %	21,92	26,65	21,46	22,81	28,31	5,5	6,39
6	Поріг рентабельності, тис. грн. (рядок 3 : рядок 4)	156755,67	216303,09	222636,14	164633,65	168957,66	4324,01	12202
7	Запас фінансової стійкості, тис.грн. — тис. грн. (р. 1 – р.6.)	70336,33	16830,91	39008,86	174884,35	515074,34	340189,99	444738

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Узагальнюючи результати представленого дослідження, слід відзначити приріст запасу фінансової стійкості підприємства, зокрема значення показника у 2018 році становило 70336,33 тис.грн., при цьому в подальшому значення збільшується до рівня 515074,34 тис.грн., відповідний приріст запасу фінансової стійкості становив 444738 тис.грн.

Досліджуючи тенденції зміни фінансової стійкості підприємства необхідно відзначити, що протягом 2018-2021 рр. підприємство в більшості орієнтувалося на позиковий капітал та мало нестійкий передкризовий стан, проте у 2022 році ситуації змінилася за рахунок зростання власного капіталу,

що дозволило підприємство сформувати абсолютну фінансову стійкість.

В період війни та військових подій в Україні (2022-2023 рр.) фінансова стійкість підприємства не порушилася та продовжувала зростати (рис. 2.11), що обумовлене рядом причин: підприємство релокувалось та не знаходилося в зоні бойових дій; усі споживачі та торговельні партнери розміщені в Західній частині України, що не вплинуло на їх фінансовий стан та фінансову спроможність; були диверсифіковані ринки збуту та ресурси; реалізація механізмів стратегічного планування та управління ризиками. Безпосередньо інтеграція даних факторів сприяє підтримці фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного конфлікту та небезпеки, забезпечуючи йому можливість продовжувати зростання навіть у важких умовах.

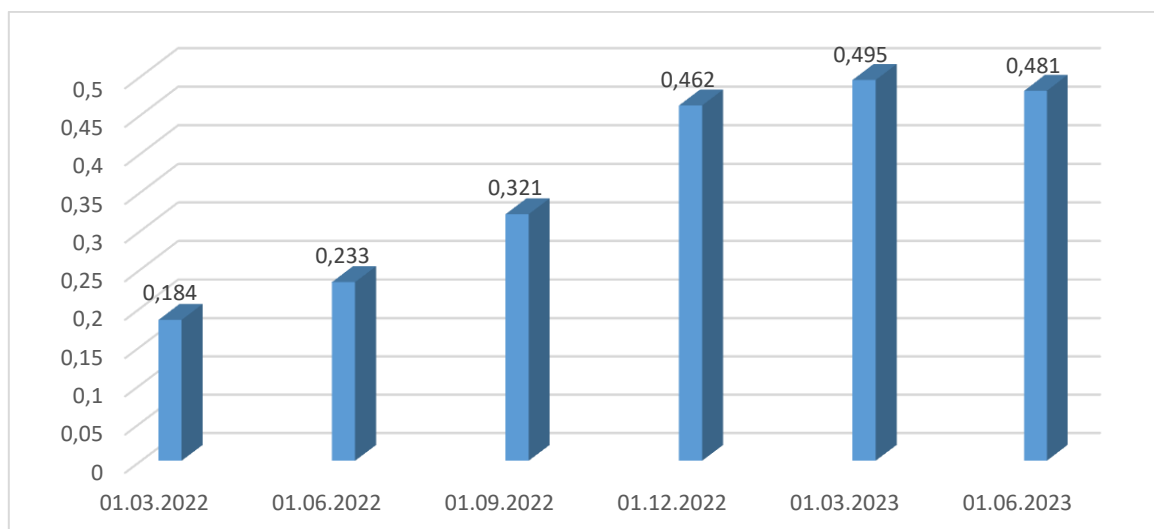

Рисунок 2.11. Динаміка фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в період війни (1.03.2022-1.06.2023 рр.)

Подальше зростання фінансової стійкості на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» у 2023 році (в умовах війни) обумовлене наступними чинниками:

1. Збільшення прибутковості. Підприємство збільшує свою прибутковість шляхом оптимізації витрат, підвищення цін на товари та послуги, залучення нових клієнтів або розширення продуктового асортименту. Збільшення прибутку дозволило підприємству будувати

більший фінансовий запас.

2. Зменшення боргового навантаження. Підприємство знижує рівень боргу або вдосконалює умови погашення боргу. Це допомогло знизити фінансовий ризик і збільшити стійкість.

3. Ефективне управління оборотними активами. Оптимізація управління запасами та кредиторською заборгованістю покращило ліквідність підприємства і зменшити потребу в додаткових фінансових ресурсах.

4. Розширення джерел фінансування. Підприємство розглянуло можливості залучення нових інвестицій, отримання кредитів або емісію акцій для збільшення капіталу та покращення фінансової стійкості.

5. Диверсифікація ризиків. Розглянуто можливості для розширення географії діяльності або різноманітності продуктового асортименту. Зазначене дозволило розподілити ризики і зменшити вплив змін підприємства на певному ринку.

6. Попередження і реагування на фінансові кризи. Розроблено план дій на випадок фінансових труднощів та вчасного реагування на можливі проблеми.

7. Покращення управління касовими потоками. Реалізовується відслідковування та управління готівкою та фінансами підприємства для того щоб забезпечити стабільність операцій та фінансову безпеку.

8. Моніторинг зовнішніх факторів. На підприємстві уважно спостерігають за змінами в економічних, політичних та інших зовнішніх чинниках впливу, що можуть вплинути на фінансову стійкість підприємства.

Для узагальнення впливу динаміки дебіторської заборгованості на фінансову стійкість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» здійснимо кореляційно-регресійний аналіз, відповідно для дослідження сформуємо таблицю 2.11.

Таблиця 2.11

Чинник впливу результатів господарської діяльності на фінансову стійкість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Роки	Фінансова стійкість підприємства, пункт Y	Дебіторська заборгованість, тис.грн. X	Кредиторська заборгованість, тис.грн. X_1	Власний оборотний капітал, тис.грн. X_2	Короткострокові кредити банків, тис.грн. X_3
2018	0,189	75961	71049	3028	34814
2019	0,187	82430	129829	-10917	22362
2020	0,169	86347	101578	16934	19352
2021	0,184	76960	107524	-6880	21315
2022	0,426	135850	107994	63798	23114
	$\bar{Y} = 0,231$	$\bar{X} = 91509,6$	$\bar{X}_1 = 103595$	$\bar{X}_2 = 13192,6$	$\bar{X}_3 = 24191,4$

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Спершу розрахуємо вплив дебіторської заборгованості (X) на фінансову стійкість підприємства (Y) (таблиця 2.12).

Таблиця 2.12

Вплив дебіторської заборгованості на фінансову стійкість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Роки	Дебіторська заборгованість, тис.грн. X	Фінансова стійкість підприємства, пункт Y	$X - \bar{X}$	$Y - \bar{Y}$	$(X - \bar{X}) * (Y - \bar{Y})$	$(X - \bar{X})^2$	$(Y - \bar{Y})^2$
2018	75961	0,189	-15549	-0,042	653,04	241758962	0,00176
2019	82430	0,187	-9079,6	-0,044	399,50	82439136,2	0,00194
2020	86347	0,169	-5162,6	-0,062	320,08	26652438,8	0,00384
2021	76960	0,184	-14550	-0,047	683,83	211690860	0,00221
2022	135850	0,426	44340,4	0,195	8646,38	1966071072	0,03803
	$\bar{X} = 91509,6$	$\bar{Y} = 0,231$	0	0	10702,83	2528612469	0,04778

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Після проведених розрахунків у таблиці 2.12. визначаємо коефіцієнт кореляції між дебіторською заборгованістю та фінансовою стійкістю підприємства за наступною формулою:

$$r = \frac{\sum(X - \bar{X}) \times (Y - \bar{Y})}{\sqrt{(\sum(X - \bar{X})^2) \times (\sum(Y - \bar{Y})^2)}} = \frac{10702,83}{\sqrt{(2528612469 \times 0,04778)}} = \frac{10702,83}{10991,83} = 0,97$$

Оцінка сили кореляційного зв'язку базується на наступних критеріях: якщо коефіцієнт кореляції дорівнює одиниці, то можна вважати його повним; у випадку значень від 0,66 до 0,99 включно, зв'язок розцінюється як сильний; при значеннях в межах 0,33-0,66 характеризується як середній; у випадку, коли коефіцієнт кореляції менший за 0,33, зв'язок вважається слабким. Таким чином, зв'язок між дебіторською заборгованістю і показником фінансової стійкості є істотним. Далі здійснимо дослідження кореляційного зв'язку між рівнем кредиторської заборгованості (X_1) та показником фінансової стійкості (Y) підприємства (таблиця 2.13).

Таблиця 2.13

Вплив кредиторської заборгованості на фінансову стійкість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Роки	Кредиторська заборгованість, тис.грн. X_1	Фінансова стійкість підприємства, пункт Y	$X_1 - \bar{X}_1$	$Y - \bar{Y}$	$(X_1 - \bar{X}_1) \cdot (Y - \bar{Y})$	$(X_1 - \bar{X}_1)^2$	$(Y - \bar{Y})^2$
2018	71049	0,189	-32545,8	-0,042	1366,92	1059229098	0,00176
2019	129829	0,187	26234,2	-0,044	-1154,30	688233250	0,00194
2020	101578	0,169	-2016,8	-0,062	125,04	4067482,24	0,00384
2021	107524	0,184	3929,2	-0,047	-184,67	15438612,6	0,00221
2022	107994	0,426	4399,2	0,195	857,84	19352960,6	0,03803
	$\bar{X}_1 = 103595$	$\bar{Y} = 0,231$	0	0	1010,83	1786321403	0,04778

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Після проведених розрахунків у таблиці 2.13. визначаємо коефіцієнт кореляції між кредиторською заборгованістю та фінансовою стійкістю підприємства:

$$r = \frac{\sum(X - \bar{X}) \times (Y - \bar{Y})}{\sqrt{(\sum(X - \bar{X})^2) \times (\sum(Y - \bar{Y})^2)}} = \frac{1010,83}{\sqrt{(1786321403 \times 0,04778)}} = \frac{1010,83}{9238,34} = 0,11$$

Відповідно, зв'язок між кредиторською заборгованістю та фінансовою стійкістю підприємства є достатньо слабким, відповідно вона не значно впливає на рівень фінансової стійкості підприємства

Далі здійснимо дослідження кореляційного зв'язку між рівнем власного

оборотного капіталу (X_2) та показником фінансової стійкості (Y) підприємства (таблиця 2.14).

Таблиця 2.14

Вплив власного оборотного капіталу на фінансову стійкість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Роки	Власний оборотний капітал, тис.грн. X_2	Фінансова стійкість підприємства, пункт Y	$X_2 - \bar{X}_2$	$Y - \bar{Y}$	$\frac{(X_2 - \bar{X}_2)^*}{(Y - \bar{Y})}$	$(X_2 - \bar{X}_2)^2$	$(Y - \bar{Y})^2$
2018	3028	0,189	-10164,6	-0,042	426,91	103319093	0,00176
2019	-10917	0,187	-24109,6	-0,044	1060,82	581272812	0,00194
2020	16934	0,169	3741,4	-0,062	-231,97	13998074	0,00384
2021	-6880	0,184	-20072,6	-0,047	943,41	402909271	0,00221
2022	63798	0,426	50605,4	0,195	9868,05	2560906509	0,03803
	$\bar{X}_2 = 13192,6$	$\bar{Y} = 0,231$	0	0	12067,23	3662405759	0,04778

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Після проведених розрахунків у таблиці 2.14. визначаємо коефіцієнт кореляції між власним оборотним капіталом та фінансовою стійкістю підприємства:

$$r = \frac{\sum(X - \bar{X}) \times (Y - \bar{Y})}{\sqrt{(\sum(X - \bar{X})^2) \times (\sum(Y - \bar{Y})^2)}} = \frac{12067,23}{\sqrt{(3662405759 \times 0,04778)}} = \frac{13395,86}{33228,32} = 0,4$$

Відповідно, зв'язок між власним оборотним капіталом та фінансовою стійкістю підприємства є достатньо слабким, відповідно даний показник не може значно впливати на фінансову стійкість підприємства.

Дослідимо зв'язок між короткостроковими кредитами комерційних банків та фінансовою стійкістю підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. (таблиця 2.15).

Після проведених розрахунків у таблиці 2.15. визначаємо коефіцієнт кореляції між короткостроковими кредитами банків та фінансовою стійкістю підприємства:

$$r = \frac{\sum(X - \bar{X}) \times (Y - \bar{Y})}{\sqrt{(\sum(X - \bar{X})^2) \times (\sum(Y - \bar{Y})^2)}} = \frac{-140,52}{\sqrt{(149040595 \times 0,04778)}} = \frac{-140,52}{2668,49} = -0,05$$

Відповідно, зв'язок між короткостроковими кредитами банків та фінансовою стійкістю підприємства є оберненим та незначним, відповідно даний показник не впливає на фінансову стійкість підприємства.

Таблиця 2.15

Вплив короткострокових кредитів банків на фінансову стійкість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Роки	Короткострокові кредити банків, тис.грн. X_3	Фінансова стійкість підприємства, пункт Y	$X_3 - \bar{X}_3$	$Y - \bar{Y}$	$(X_3 - \bar{X}_3) * (Y - \bar{Y})$	$(X_3 - \bar{X}_3)^2$	$(Y - \bar{Y})^2$
2018	34814	0,189	10622,6	-0,042	-446,15	112839631	0,00176
2019	22362	0,187	-1829,4	-0,044	80,49	3346704,36	0,00194
2020	19352	0,169	-4839,4	-0,062	300,04	23419792,4	0,00384
2021	21315	0,184	-2876,4	-0,047	135,19	8273676,96	0,00221
2022	23114	0,426	-1077,4	0,195	-210,09	1160790,76	0,03803
	$\bar{X}_3 = 24191,4$	$\bar{Y} = 0,231$	0	0	-140,52	149040595	0,04778

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Узагальнені результати представимо у таблиці 2.16.

Таблиця 2.16

Результати впливу чинників на фінансову стійкість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Показник	Значення r
Дебіторська заборгованість	0,97
Кредиторська заборгованість	0,11
Власний оборотний капітал	0,4
Короткострокові кредити банків	-0,05

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Результати дослідження показують найбільший вплив дебіторської заборгованості на фінансову стійкість даного підприємства. Оскільки в нашому випадку кореляційний зв'язок між дебіторською заборгованістю підприємства та його фінансовою стійкістю становить $r = 0,97$, то слід відмітити, що він є досить сильним та стійким. Це свідчить про те, що зі збільшенням дебіторської заборгованості зазвичай знижується фінансова

стійкість підприємства і навпаки. Такий високий рівень кореляції може вказувати на тісний взаємозв'язок між цими двома показниками, що дає підстави для уважного аналізу і прийняття рішень в контексті управління дебіторською заборгованістю, що дасть можливість забезпечити зростання фінансової стійкості підприємства у майбутньому. У стратегічному періоді важливо знижувати рівень дебіторської заборгованості, що дасть можливість збільшити фінансову стійкість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта», що буде досліджено у розділі 3 кваліфікаційної роботи.

Висновки до розділу 2

За результатами дослідження представленими у другому розділі кваліфікаційної роботи подамо наступні висновки:

1. Об'єктом дослідження стало підприємство ТОВ «Торгівельний дім «Дельта», яке реалізує виробництво продукції (прянощів та приправ). Здійснивши дослідження основних показників фінансово-господарської діяльності необхідно відзначити позитивні зміни, що обумовлено зростанням обсягів виробництва та реалізації продукції, збільшенням продуктивності праці та фондівіддачі основного капіталу, зростанням фінансових результатів діяльності підприємства – валового та чистого прибутку, прибутку від операційної діяльності підприємства, спостерігається також приріст показників рентабельності. Поряд із позитивними тенденціями необхідно відзначити приріст собівартості та матеріальних витрат, зростання рівня дебіторської та кредиторської заборгованості, збитковість підприємства у 2020 році.

2. Здійснивши експрес-аналіз фінансового стану підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. за досліджуваний період необхідно відмітити зростання практично усіх показників – фінансової стійкості, ліквідності, ділової активності та рентабельності, що обумовлює стійкий фінансовий стан підприємства та значний потенціал подальшого розвитку даного підприємства у найближчій перспективі. Узагальнивши показники

коефіцієнтного аналізу необхідно відмітити позитивні тенденції зростання власного капіталу, збільшення його маневреності, зменшення частки довгострокових позик підприємства та зростання фінансової автономії підприємства. Поряд із цим, ключові показники мають значення дещо нижчі ніж нормативні та вимагають подальшого зростання фінансової автономії у стратегічній перспективі. Також слід відзначити приріст запасу фінансової стійкості підприємства.

Дані трьохвимірної інтегральної моделі оцінювання фінансової стійкості підприємства засвідчують проблеми не покриття витрат формування запасів на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. протягом 2018-2020 рр., коли тип фінансової стійкості був четвертим (неплатоспроможність підприємства). В подальшому за рахунок заходів покращення фінансового стану вдалося змінити тип фінансової стійкості на нестійкий (передкризовий) у 2021 році та вийти на абсолютну фінансову стійкість підприємства у 2022 році.

3. Результати кореляційного аналізу засвідчують те, що оскільки в нашому випадку кореляційний зв'язок становить $r = 0,97$, то зв'язок між дебіторською заборгованістю підприємства та його фінансовою стійкістю є досить сильним. Це свідчить про те, що зі збільшенням дебіторської заборгованості зазвичай знижується фінансова стійкість підприємства і навпаки. Такий високий рівень кореляції може вказувати на тісний взаємозв'язок між цими двома показниками, що дає підстави для уважного аналізу і прийняття рішень в контексті управління дебіторською заборгованістю, що дасть можливість забезпечити зростання фінансової стійкості підприємства у майбутньому. У стратегічному періоді важливо знижувати рівень дебіторської заборгованості, що дасть можливість збільшити фінансову стійкість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта».

РОЗДІЛ 3

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТОВ «ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ «ДЕЛЬТА» В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

3.1 Механізми управління ризиком фінансової стійкості підприємства

Результати проведеного дослідження в розділі 2 засвідчили, пропри негативну кон'юнктуру ринку та зниження ефективності виробничо-господарської діяльності в Україні через війну із РФ приріст показників фінансової стійкості та перехід підприємства із фінансово нестійкого до підприємства із абсолютною фінансовою стійкістю. Поряд із цим, ключові показники фінансової стійкості є нижче нормативного значення та спостерігається зниження ключових показників фінансового стану, що обумовлює подальші ризики та загрози фінансовій стійкості даного підприємства. Саме тому, численні ризики супроводжують діяльність підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта». Процес управління ризиком фінансової стійкості покликаний забезпечити відповідний механізм подолання проблеми ризику.

Управління ризиком зниження фінансової стійкості підприємства в умовах війни є важливою частиною загальної стратегії управління фінансовим станом підприємства. Це включає в себе розробку системи заходів для виявлення та запобігання негативним наслідкам війни з метою усунення пов'язаних з ним фінансових втрат [55, с.133].

У практиці управління існують два основних підходи до захисту підприємства від ризику зниження фінансової стабільності в умовах війни: пасивний і активний. Пасивний підхід не включає активних дій з боку підприємства для зменшення ризику. Активний підхід, навпаки, передбачає пряму участь підприємства в заходах для зменшення ризику зниження

фінансової стійкості.

Узагальнену блок-схему процесу управління ризиком в умовах війни зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» зображено на рисунку 3.1.

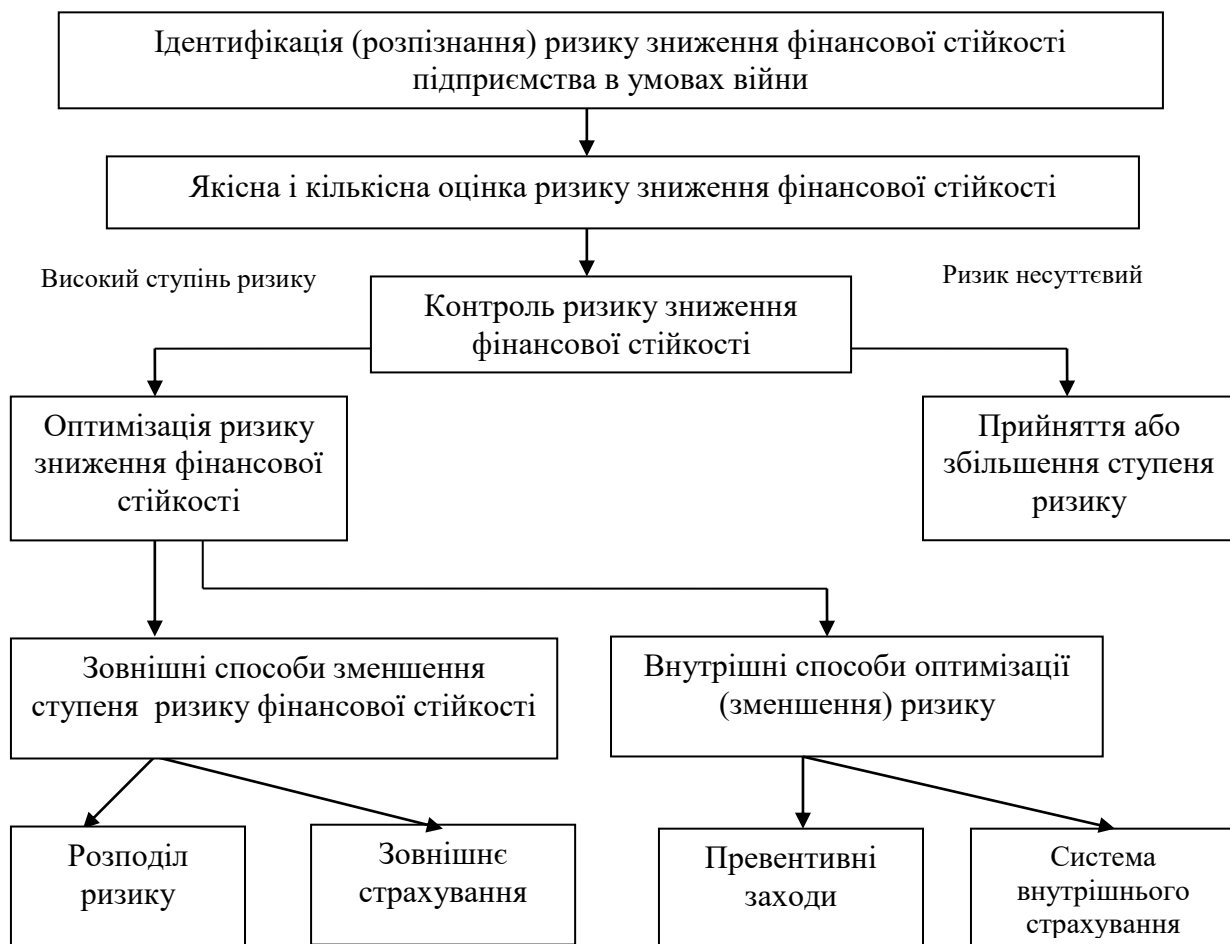

Рисунок 3.1. Узагальнена блок-схема процесу управління ризиком зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни

Джерело: складено автором на основі [60, с.93]

Проблеми, пов'язані з ризиком, спричиненим військовими подіями, повинні розглядатися та враховуватися на всіх етапах управління фінансовою стійкістю підприємства. Вони не обмежуються лише заключними кроками у процесі, але також мають бути враховані під час постановки і структуризації цілей підприємства. Рівень прийняттого ризику зниження фінансової стійкості підприємства в умовах війни визначається на основі таких факторів,

як обсяги основних активів та власного капіталу, виробничий потенціал, рентабельність та інші. Якщо підприємство володіє значним капіталом, зокрема власним, має різноманітний асортимент продукції та попит на свої товари, то воно стає менш чутливим до ризику зниження фінансової стійкості. Процес аналізу ризику при прийнятті управлінських рішень підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни можна представити у вигляді схеми, показаної на рисунку 3.2.

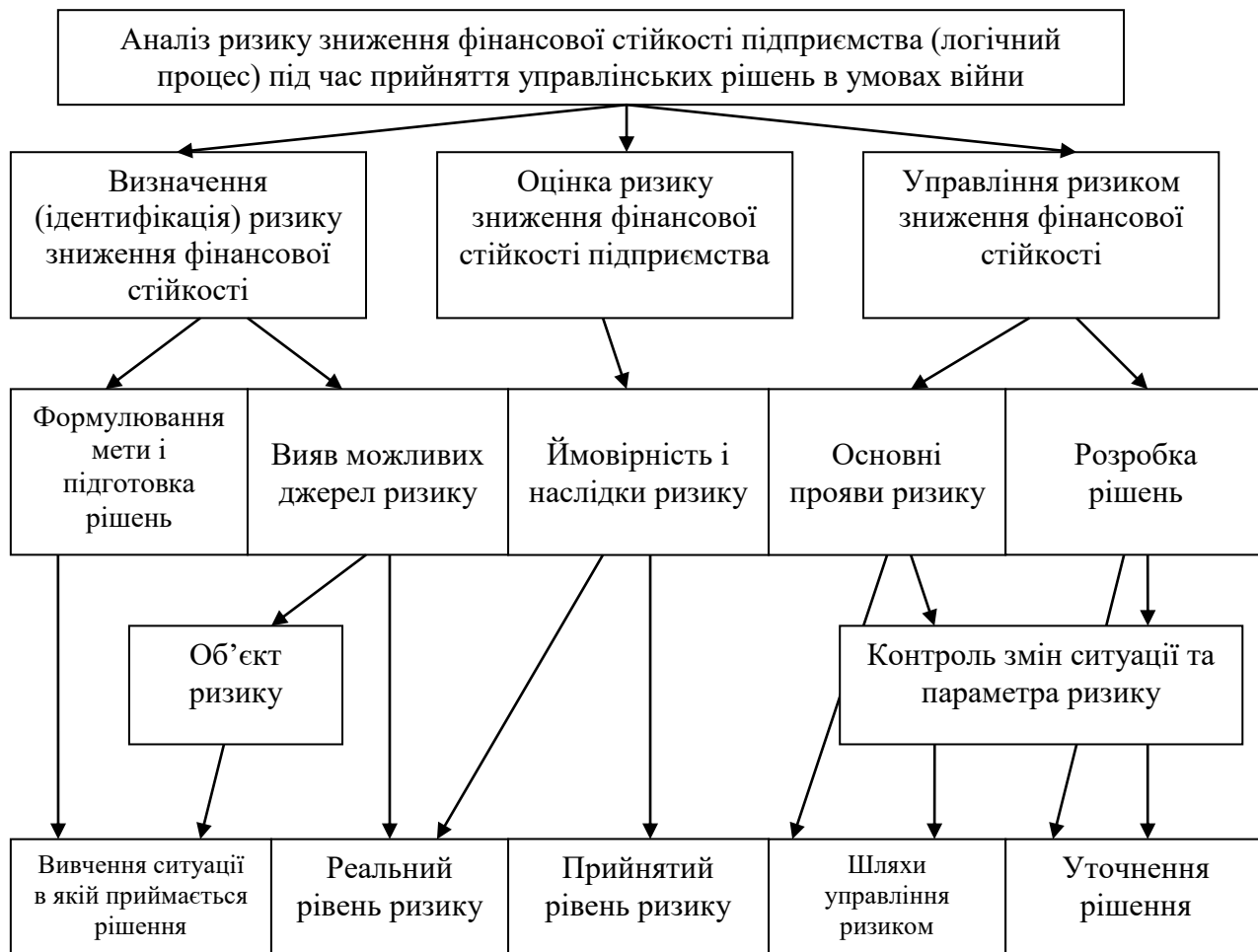

Рисунок 3.2. Логічний процес аналізу ризику зниження рівня фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» під час прийняття управлінських рішень в умовах війни

Джерело: складено автором на основі [60, с.94]

Оцінка рівня ризику зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни є вирішальним та складним етапом у процесі управління. Якість цієї оцінки безпосередньо впливає на

ефективність управління ризиками. В області фінансового менеджменту існує широкий спектр методів для оцінки ймовірності різних видів ризиків. Всі ці методи можна розділити на чотири групи:

- 1) економіко-статистичні;
- 2) розрахунково-аналітичні;
- 3) аналогові;
- 4) експертні.

Наша думка полягає в тому, що вибір конкретного методу оцінки залежить від наявної інформаційної бази та рівня кваліфікації управлінського персоналу.

Для оцінки ризику зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни рекомендується використовувати розрахунково-аналітичні методи оцінки. Ці методи надають можливість отримати досить точне кількісне уявлення про ризик і базуються на аналізі фінансових показників, що визначають стійкість фінансового стану підприємства.

Незважаючи на те, що основне джерело цього виду фінансового ризику - це велика кількість позикового капіталу, для оцінки ризику важливо порівнювати показники фінансової структури капіталу у планованому періоді зі значеннями, які були заплановані.

Ступінь перевищення частки позикового капіталу у планованому періоді порівняно зі заданими цільовими показниками характеризує ризик зниження фінансової стійкості підприємства.

При розробці ефективної стратегії управління ризиками зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» особлива увага має бути приділена превентивні заходам та внутрішній системі страхування.

Для запобігання ризику зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни пропонуємо чотири головні напрями: уникнення, мінімізація, диверсифікація і лімітування (див. рисунок

3.3).

Рисунок 3.3. Структура превентивних заходів управління ризиком зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни

Джерело: складено автором на основі [60, с.95]

Здійснивши розгляд основних рис превентивних заходів, спрямованих на

зменшення ризику втрати фінансової стійкості, слід відзначити, що вони можуть суттєво зменшити ймовірність виникнення ризику, але не здатні повністю його усунути. Тому, на нашу думку, підприємство ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» повинно розглядати можливість включення страхування ризику зниження фінансової стійкості в умови воєнних подій.

Система заходів внутрішнього страхування ризиків зниження фінансової стійкості має на меті забезпечити нейтралізацію негативних явищ у процесі економічного розвитку підприємства. Основні можливі напрями внутрішнього страхування ризиків зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни подано на рис. 3.4.

Рисунок 3.4. Структура заходів внутрішнього страхування ризиків зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни

Джерело: складено автором на основі [47, с.242]

Зовнішнє страхування ризику зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» означає, що підприємство готове відмовитися від частини свого прибутку, щоб уникнути цього ризику в умовах війни і зменшити його рівень до мінімуму. Зовнішнє страхування ризику зниження фінансової стійкості підприємства зазвичай надається спеціалізованими страховими компаніями, які спеціалізуються на цьому виді діяльності. Одним з критеріїв вибору надійного страховика може бути його рейтинг.

Отже, на наш погляд, шляхом впровадження ефективної системи внутрішнього страхування та впровадження превентивних заходів можна швидко нейтралізувати ризик зниження фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах складних військових подій в Україні. Це, в свою чергу, сприятиме зміцненню як фінансової, так і загальної стійкості підприємства.

Узагальнюючи все вищевідзначене, слід відмітити, що в подальшому для підвищення запасу фінансової стійкості на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни слід забезпечувати виконання наступних заходів:

- у підприємства повинна бути гнучка структура капіталу, здатність організувати його рух таким чином, щоб забезпечити постійне перевищення доходів над витратами з метою збереження платоспроможності і створення умов для самофінансування;

- велику увагу приділити власним недолікам виробничої та комерційної діяльності. Важливими аспектами покращення фінансової стійкості та платоспроможності аналізованого підприємства є: зміни у виробничій системі, зокрема краще використання основних фондів підприємства та оптимізації виробничої структури суб'єкта господарювання – дані чинники позитивно вплинуть на виробничий процес та оптимізують рівень використання основних фондів; потребує вдосконалення комерційна діяльність підприємства, зокрема покращення збутової політики

підприємства, а також необхідно оновлення асортиментного ряду товарів (модернізація діючої продукції та випуск новинок);

– для підвищення фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» необхідно оптимізувати політику формування власного капіталу та забезпечити зростання руху грошових коштів на підприємстві. При цьому основою ефективного управління капіталом підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» є оптимізація руху грошових потоків на основі прогнозування надходження і витрат грошових коштів, що є на розрахунковому рахунку;

– для формування оптимального складу капіталу та покращення руху грошових коштів підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» є складеним елементом фінансової стратегії підприємства. Саме розробка такої стратегії повинна забезпечити стабільну виробничу діяльність у рамках встановлених обсягів виробництва, найбільш ефективного використання власних фінансових і позикових ресурсів, а також фінансову стійкість підприємства на довгострокову перспективу;

– необхідно здійснювати управління ризиком фінансової стійкості підприємства, оскільки численні ризики супроводжують діяльність підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта».

Також проблеми ризику повинні розглядатися та враховуватися не лише на прикінцевих етапах процесу управління фінансовою стійкістю, а й на етапі діагностування проблеми під час формування та структуризації цілей. Для оцінки ризику зниження рівня фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» слід застосовувати розрахунково-аналітичні методи оцінки, які дають змогу одержати відносно точне кількісне уявлення про цей ризик в сучасних умовах війни із рф.

3.2 Вплив фінансових інструментів на підвищення фінансової стійкості ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»

На нашу думку, підвищення рівня фінансової стійкості підприємства лежить в площині оптимізації рівня дебіторської заборгованості підприємства, яка значно знижує розмір наявних фінансових ресурсів. Аналізуючи динаміку заборгованості побудуємо таблицю 3.1.

Таблиця 3.1

Динаміка розміру заборгованості підприємства
ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

№	Показники	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	2022-2018
1	Дебіторська заборгованість	75961	82430	86347	76960	135850	58890	59889
2	Кредиторська заборгованість	93411	122893	119834	106554	125954	19400	32543
3	Переважає дебіторської заборгованості над кредиторською	-17450	-40463	-33487	-29594	9896	39490	27346

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Результати аналізу засвідчують переважання на підприємстві кредиторської заборгованості над дебіторською протягом 2018-2021 рр., проте у 2022 році рівень дебіторської заборгованості був вищий. Спостерігається динаміка зростання розміру дебіторської заборгованості на 59889 тис.грн. за весь досліджуваний період та на 58890 тис.грн. за останні два роки, якщо така динаміка зберігатиметься, то її рівень буде з року в рік зростати (таблиця 3.2).

Таблиця 3.2

Динаміка зростання дебіторської заборгованості підприємства
ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Рік	Розмір дебіторської заборгованості (у), тис грн.	Ланцюговий абсолютний приріст, тис.грн. (Δy)
2018	75961	
2019	82430	6469
2020	86347	3917
2021	76960	-9387
2022	135850	58890
Всього	457548	59889

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Протягом досліджуваного періоду середній темп зростання дебіторської заборгованості становитиме:

$$\bar{\Delta}y = 59899 : 4 = 14975 \text{ тис.грн.}$$

Протягом наступних періодів планується зростання рівня дебіторської заборгованості (у відповідності до визначеного темпу зростання):

$$ДЗ_{2023} = 135850 + 14975 = 150825 \text{ тис.грн.}$$

$$ДЗ_{2024} = 150825 + 14975 = 165800 \text{ тис.грн.}$$

$$ДЗ_{2025} = 165800 + 14975 = 180775 \text{ тис.грн.}$$

Прогнозний графік рівня дебіторської заборгованості підприємства представимо на рис. 3.5.

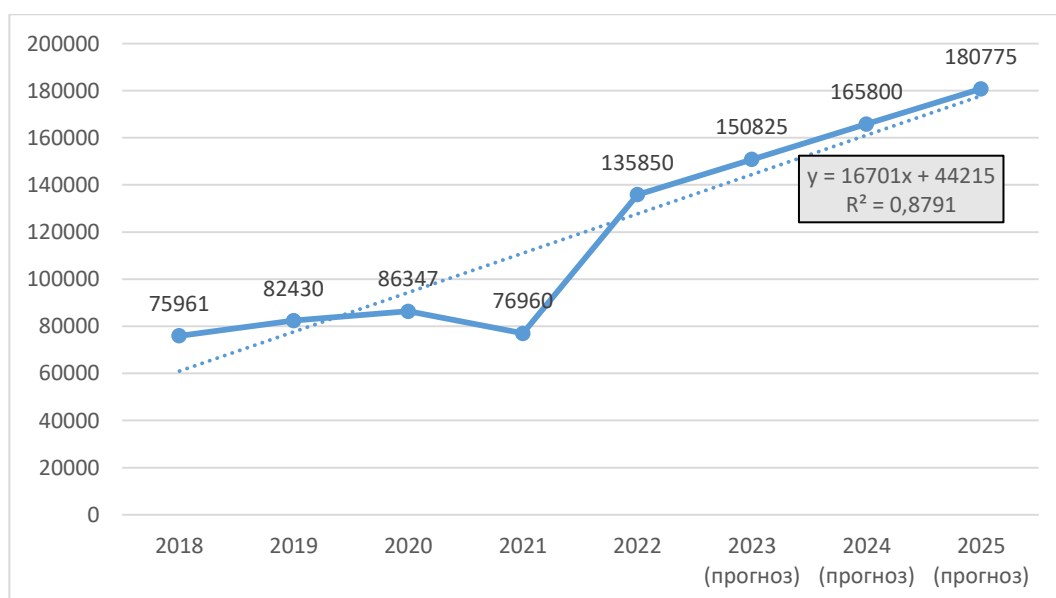

Рисунок 3.5. Прогнозування динаміки дебіторської заборгованості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Зростання розміру дебіторської заборгованості негативно впливає на фінансову стійкість підприємства, оскільки вивільняє капітал із обороту та, при настанні безнадійної дебіторської заборгованості торговельне підприємство ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» може взагалі втратити фінансовий ресурс для реалізації фінансово-господарської діяльності, або ж збанкрутувати. Відповідно, важливо є не допустити зростання рівня дебіторської

заборгованості та забезпечувати оптимальний її рівень використовуючи наступні заходи представлені на рисунку 3.6.

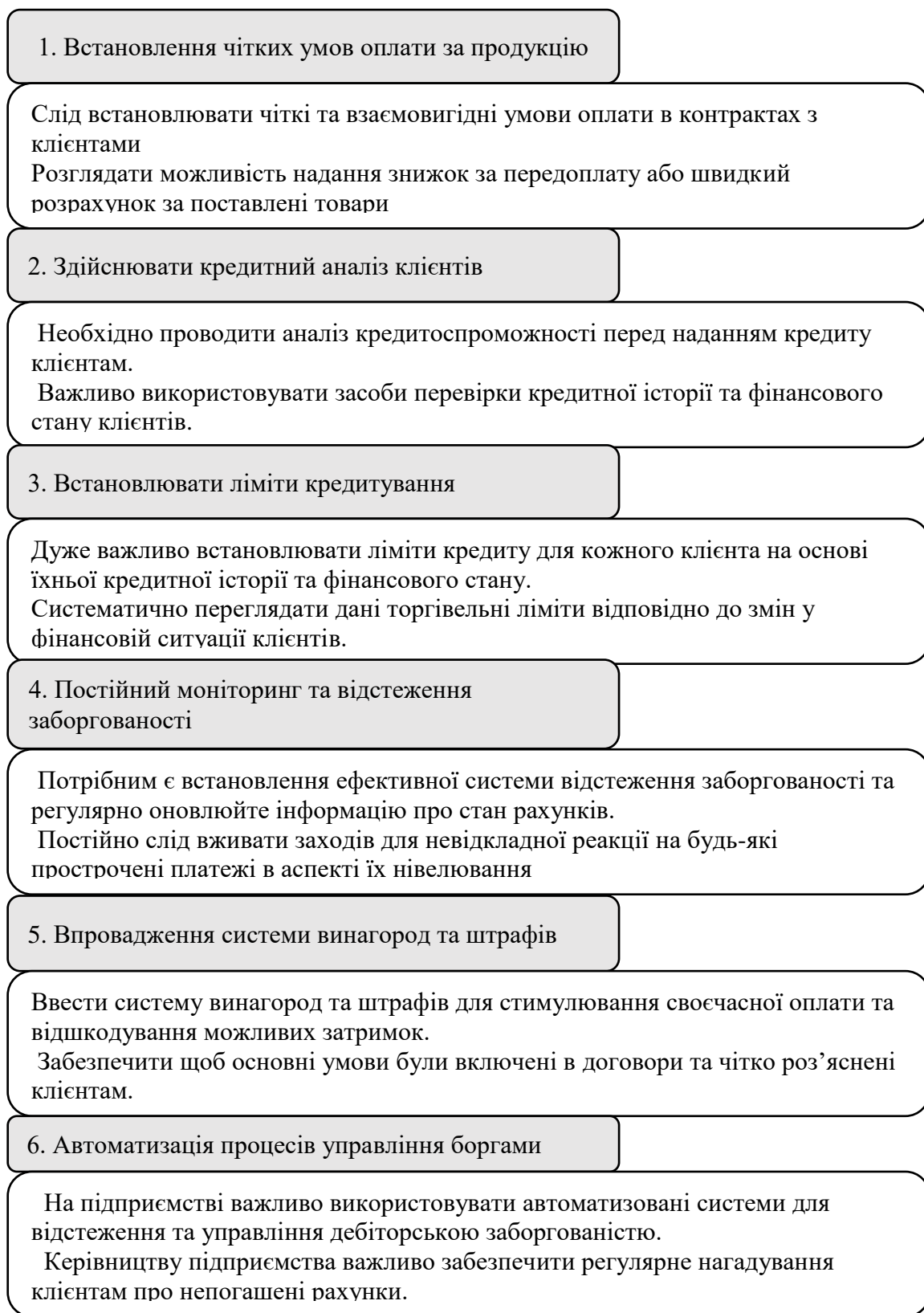

Рисунок 3.6. Заходи відслідковування та уникнення безнадійної дебіторської заборгованості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»
Джерело: самостійна розробка автора

Поряд із зазначеними заходами пропонуємо реалізовувати факторингові операції із використанням послуг кредитно-банківських установ. Для досліджуваного підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» факторинг є фінансовим інструментом, який може значно полегшити управління дебіторською заборгованістю та зменшити фінансові ризики, пов'язані з неї. Ось деякі переваги факторингу щодо дебіторської заборгованості:

- дозволяє підприємству отримати швидкий доступ до грошових коштів, перетворюючи відстрочені платежі в миттєві кошти;
- може включати страхування від неплатоспроможності клієнтів, що зменшує ризик втрат в разі невиконання;
- підприємство може отримати фінансування на основі своїх дебіторських зобов'язань без необхідності залучення додаткових позик;
- бере на себе обов'язки управління та стягненням дебіторської заборгованості, звільняючи підприємство від цих операцій;
- забезпечує зменшення строків надходження коштів дозволяє підприємству використовувати грошові кошти для забезпечення різноманітних потреб, покращуючи оборотність капіталу;
- враховуючи доступність фінансів через факторинг, підприємство може вести більш гнучку політику оплати постачальників;
- оскільки факторинг може взяти на себе адміністративні та фінансові завдання, підприємство може зосередитися на своїх ключових функціях та стратегічних завданнях;
- дозволяє підприємству підсилити свою фінансову стійкість, зменшуючи тиск, пов'язаний з довгостроковими дебіторськими зобов'язаннями.

За все це, важливо враховувати витрати, пов'язані з факторингом, і забезпечити, щоб умови угоди були вигідними для підприємства. Вибір факторингу чи інших стратегій управління дебіторською заборгованістю повинен відповідати конкретним потребам та цілям підприємства.

Основний принцип операцій факторингу полягає в тому, що банк або

фінансова установа придбає від підприємства непогашені рахунки за будівництво об'єктів (постачання продукцію або надані послуги). Іншими словами, банк отримує право вимагати ці кошти від клієнтів підприємства, які ще не сплатили за отримані товари або послуги. Умови проведення факторингових операцій в комерційних банках на локальному банківському ринку відображені в таблиці 3.3.

Таблиця 3.3

Умови факторингових операцій комерційних банків регіону

Банк	Приватбанк	Сведбанк	Укрсибанк	VAB
Показник				
Відсоток по факторингових операціях, %	12	13	13	13
Період дебіторської заборгованості	до 12 міс.	до 12 міс.	до 9 міс.	до 3 міс. прострочена
Ліміт факторингових операцій, тис.грн.	відсутній	15000	15000	відсутній
Комісійні відрахування проведення операції	0,5	1,2	1,5	1,2

Джерело: складено автором на основі [41]

Найбільш оптимальний варіант для проведення факторингових операцій в комерційному банку АТ КБ «ПриватБанк» визначається наступними факторами, як представлено в таблиці 3.3:

1. Найнижча процентна ставка банку за факторинговою угодою.
2. Великий період, що враховується при розрахунку обсягу фінансування дебіторської заборгованості підприємства.
3. Відсутність обмежень щодо обсягу факторингових операцій.
4. Мінімальні комісійні відрахування під час реалізації факторингових угод.

Зазначені чинники роблять цей варіант особливо вигідним для підприємства, що реалізує факторингові операції у АТ КБ «ПриватБанк».

Визначимо комерційний ефект та витрати пов'язані із реалізацією факторингових операцій в поточному та перспективному періодах (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

Комерційний ефект та витрати пов'язані із реалізацією факторингових операцій на ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в поточному та перспективному періодах

№	Показник	2022 (факт)	2023 (прогноз)	2024 (прогноз)	2025 (прогноз)
1.	Рівень дебіторської заборгованості, тис.грн.	135850	150825	165800	180775
2.	Оптимальний рівень дебіторської заборгованості, тис.грн.	100135	108896	108267	92376
3.	Перевідний коефіцієнт оптимального рівня (р.2 / р.1), коеф.	0,737	0,722	0,653	0,511
4.	Залишок дебіторської заборгованості, що підлягає реструктуризації (р.1 – р.2), тис.грн.	35715	41929	57533	88399
5.	Відрахування відсотку по факторингових операціях (12%) (р.4 * 0,12), тис.грн.	4285,8	5031,5	6903,9	10607,9
6.	Витрати на проведення факторингової операції (0,5%) (р.4 * 0,05), тис.грн.	1785,8	2096,5	2876,6	4419,9
7.	Обсяг вивільнених коштів під час проведення факторингової операції (р. 4 – р.5 – р.6), тис.грн.	29643,5	34801,4	47752,1	73371,1
8.	Комерційний ефект факторингу (р.7 / р.1), %	21,82%	23,07%	28,80%	40,59%

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Таким чином, реалізація факторингової операції стимулюватиме збільшення надходження фінансових ресурсів до підприємства за рахунок переуступки права вимоги зобов'язання банку.

Загальний обсяг вивільнення коштів (з урахуванням прогнозних показників) за рахунок проведення операції факторингу складатиме:

$$V_K = 29643,5 + 34801,4 + 47752,1 + 73371,1 = 185568 \text{ тис.грн.}$$

Відповідно в середньому вивільнятиметься 46392 тис.грн. щорічно:

$$C_B = 185568 \text{ тис.грн.} : 4 = 46392 \text{ тис.грн.}$$

При цьому, комерційний ефект від реалізації факторингових операцій становив 21,82% у 2022 році та зростатиме в перспективному періоді – 23,07% у 2023 році (прогноз), 28,8% у 2024 році (прогноз) та 40,59% у 2025 році (прогноз) (рис.3.7).

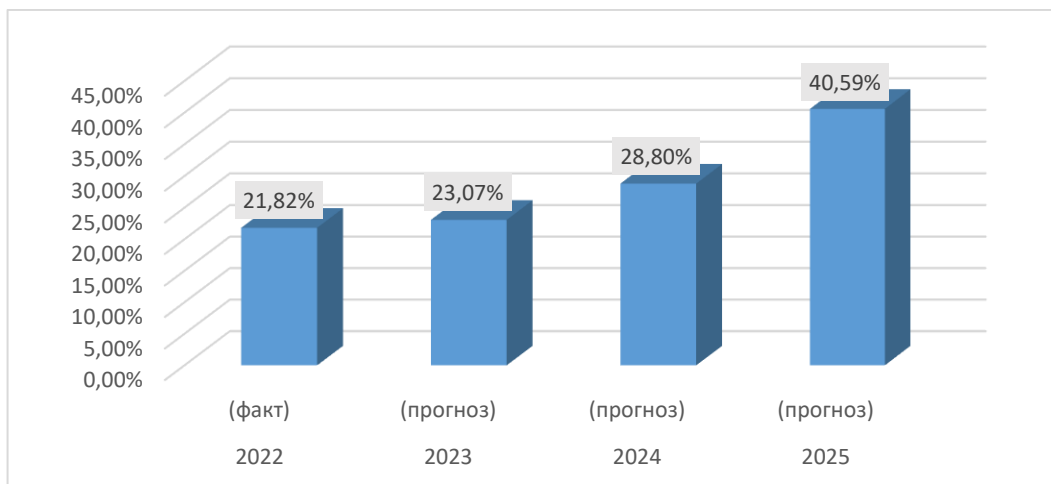

Рисунок 3.7. Комерційний ефект від проведення факторингових операцій на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Проведення факторингових операцій через АТ КБ «ПриватБанк» надає наступні переваги для підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»:

1. Можливість отримання товарного кредиту, розмір якого дорівнює простроченій дебіторській заборгованості, тобто сумі, яку клієнти ще не сплатили.
2. Усунення касових розривів та покращення ліквідності балансу завдяки додатковим коштам, які вивільняються завдяки факторингу.
3. Вирішення організаційних питань та зменшення витрат, пов'язаних із судовими процесами та організацією судових справ.

3.3 Пропозиції щодо покращення фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»

Для зміцнення фінансової стійкості підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» необхідно оптимізувати стратегію формування власного капіталу та забезпечити інтенсифікацію обігу грошових коштів на підприємстві. За звітний період підприємство нарощувало масу власного та залученого (позиченого) капіталу. Однак результати оцінювання використання наявного капіталу свідчать про те, що ефективність його використання залишається на недостатньому рівні і вимагає подальшого удосконалення.

Ключовим напрямком покращення управління (формування та використання) капіталом є максимізація використання внутрішніх фінансових ресурсів, зокрема сформованого чистого прибутку та наявних амортизаційних відрахувань. Збільшення розміру чистого прибутку на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» можливе шляхом підвищення ефективності використання власних фінансових ресурсів, зокрема, за рахунок підвищення його оборотності та зростання рентабельності власного капіталу.

Збільшення фінансування досліджуваного підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за рахунок амортизаційних відрахувань може бути досягнуто через механізм впровадження прискореної амортизації основних засобів. Залучення зовнішнього капіталу, такого як емісія акцій для повертання власних коштів, випуск облігацій або залучення довгострокових банківських кредитів, слід проводити, враховуючи вартість залученого капіталу. Підприємство ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» повинно уважно контролювати середньозважену вартість капіталу (вона визначається як сума добутків вартості кожного різновиду капіталу помножена на його вартість) і уникати значного зростання (приросту) цієї вартості. Повноцінна оптимізація структури капіталу підприємства, що є одним із важливих завдань реалізації фінансового управління, вимагає детального розгляду.

Для оптимізації структури капіталу важливо розрахувати та

проаналізувати показник фінансового левереджу, тобто використання позик та інших зобов'язань для збільшення інвестицій та віддавання з прибутку. Це може включати в себе випуск облігацій, короткострокові позики або інші види фінансових зобов'язань. В умовах воєнного стану, фінансовий левередж може виявити певний вплив на фінансову стійкість підприємства чи країни.

Вплив фінансового левереджу на фінансову стійкість підприємство ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах воєнного стану може бути подвійним. Необхідно дослідити як це може відбуватися:

1. Збільшення ризику: в умовах воєнного конфлікту ризику фінансового профілю збільшуються, при цьому надмірний фінансовий левередж може призвести до зростання фінансового тиску, оскільки обслуговування великої кількості боргу може стати важким в умовах нестабільності.

2. Зменшення фінансової гнучкості: для досліджуваного підприємства важливо мати достатню фінансову гнучкість для реагування на несподівані події, такі як воєнний конфлікт. Великий фінансовий левередж може обмежити здатність підприємства або країни до маневреності та швидкого реагування на нові обставини.

3. Посилення впливу на ринках: в умовах воєнного конфлікту із рф ринки реагують на негативну подію агресивніше. Підприємства чи країни з великим фінансовим левереджем можуть стати більш вразливими до коливань на фінансових ринках.

4. Стратегічна можливість для інвестування: фінансовий левередж може стати стратегічною можливістю для інвестування в обладнання, технології чи інші ресурси, які можуть бути важливими в умовах воєнного конфлікту.

5. Обмеження доступу до фінансових ресурсів: воєнний конфлікт із рф призвів до обмежень доступу до фінансових ресурсів на ринках або до збільшення вартості позик. Якщо підприємство має великий фінансовий левередж, це може зробити його більш уразливим до таких умов.

Враховуючи ці фактори, важливо вести баланс між використанням фінансового левереджу для інвестування та збереження достатньої фінансової

стійкості, особливо в умовах воєнного стану. Це може включати диференціацію джерел фінансування та стратегії управління ризиками.

Оптимальна структура наявного на підприємстві капіталу визначається наступним розподілом використання коштів (власних та позичених), який стимулює оптимальне співвідношення між показником фінансової рентабельності і показником фінансової стійкості, що в свою чергу максимізує (оптимізує) його ринкову вартість. Під час оптимізації структури капіталу необхідним є врахування основних особливостей кожного із елементів даної структури [39].

Власний капітал підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» має ряд важливих характеристик.

По-перше, його досить легко залучити, тобто рішення про забезпечення зростання частки власного капіталу може бути прийняте управлінцями у сфері фінансів підприємства без необхідності отримання додаткової згоди інших суб'єктів господарювання.

По-друге, він визначається високою віддачою за критерієм норми прибутку на вкладений капітал, оскільки не треба за користування кредитом платити відсотки.

По-третє, власний капітал стимулює зменшення ризику фінансової нестійкості та банкрутства підприємства.

Позиковий капітал, на відміну від власного капіталу, підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» має також свої позитивні аспекти. Він може бути використаний для зростання наявного фінансового потенціалу підприємства у випадку необхідності суттєвого приросту обсягів виробництва і реалізації. Також цей вид капіталу дає можливість збільшення рентабельності власного капіталу шляхом забезпечення розширеного відтворення виробництва. При цьому, використання позикового капіталу супроводжується негативними аспектами [20, с. 230]:

– складність залучення коштів, оскільки це залежить від рішень кредиторів, які можуть відмовити підприємству у фінансуванні навіть при настанні негативних

обставин;

- необхідність надання відповідних гарантій, таких як страхові поліси, або застави;

- зниження норми прибутку активів, оскільки прибуток підприємства зменшується на суму сплачених відсотків за кредит;

- зниження фінансової стійкості підприємства і, відповідно, зростання ризику банкрутства.

Таким чином, підприємство, що використовує позиковий капітал, поруч із власним, може мати підвищений фінансовий потенціал для розвитку та можливості зростання рентабельності власного капіталу. Однак, важливо враховувати те, що це також може призвести до втрати фінансової стійкості підприємства, оскільки збільшення частки позикового капіталу коефіцієнт автономії знижуватиметься.

В умовах війни для підприємств діють різні програми кредитування, зокрема державна програма кредитування «Доступні кредити 5-7-9%». Малому бізнесу комерційний банк ПАТ «ПУМБ» пропонує клієнтам малого бізнесу скористатися державною програмою підтримки «Доступні кредити 5-7-9%», а також надається овердрафт «Легкий» для короткострокових потреб у сумі до 2 млн.грн. на пільгових умовах.

ПАТ «Райффазен банк Аваль» пропонує своїм клієнтам оборотні кошти під заставу майна на 12 місяців, при чому більшість із них надається за програмою «5-7-9» за умови офіційного підтвердження діяльності.

Державний банк ПАТ «Ощадбанк» пропонує різноманітні кредитні програми для клієнтів, які представляють малі та середні підприємства. Серед них є державна програма «Доступні кредити 5-7-9%», партнерські кредитувальні ініціативи, програма «Автобіз» для фінансування придбання автотранспорту та міжнародні програми підтримки бізнесу.

ПАТ «Альфабанк» розширює свою пропозицію кредитних продуктів для клієнтів у сегменті фізичних осіб-підприємців (ФОП), суб'єкти малого та середнього бізнесу. У цьому контексті клієнти мають можливість скористатися різноманітними фінансовими інструментами, такими як

кредитні лінії для оборотного капіталу, одноразові кредити чи овердрафти, а також отримати кредити для придбання основних засобів. Крім того, доступні документарні послуги. Максимальний термін кредиту для придбання основних засобів становить 60 місяців, для фінансування оборотного капіталу - 36 місяців, а ліміт овердрафту може бути встановлено на період до 12 місяців.

Таким чином, для торгівельного підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» є можливість скористатися різноманітними програмами кредитування, які значно знизять витрати пов'язані із залученням капіталу.

В контексті отримання і використання кредитних ресурсів важливим є оптимізація структури капіталу. При цьому, процес оптимізації структури капіталу на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» визначається кількома етапами (рис. 3.8).

Рисунок 3.8. Процес оптимізації формування структури капіталу на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»

Джерело: самостійна розробка автора

При визначенні оптимальної структури капіталу використовується механізм фінансового левериджу. Ефект фінансового левериджу можна визначити у відповідності до поданої формули 3.2 [12]:

$$\text{ЕФЛ} = (P_a - \text{ВС}) * \text{ПК/ВК}, \quad (3.2)$$

де ЕФЛ — ефект фінансового левериджу (%); P_a — рівень рентабельності використання активів (%); ВС — відсоткова ставка за кредит (%); ПК — сума позикового капіталу; ВК — сума власного капіталу.

Відповідно, проведемо розрахунок ефекту фінансового левериджу для підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за звітний період (табл. 3.5) і також визначимо ключові пріоритети у подальшому формуванні структури капіталу підприємства у перспективному періоді.

Таблиця 3.5

Розрахунок ефекту фінансового левериджу підприємства
ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 років

№	Показники	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	2022-2018
1	Вартість активів, тис. грн.	117361	149181	147969	130638	219488	88850	102127
2	Чистий прибуток, тис. грн.	1201	5705	-2577	3163	65925	62762	64724
3	Вартість позикового капіталу, тис. грн.	95183	121337	122893	106554	125954	19400	30771
4	Вартість власного капіталу, тис. грн.	22178	27844	25076	24084	93534	69450	71356
5	Відсоткова ставка за кредит, %	21	22	22	24	24	0	3
6	Рентабельність активів (р.2 : р.1) x 100%	1,02	3,82	-1,74	2,42	30,04	27,61	29,01
7	Диференціал фінансового левериджу (р.6 - р.5)	-19,98	-18,18	-23,74	-21,58	6,04	27,61	26,01
8	Коефіцієнт фінансового левериджу (р.3 : р.4)	4,292	4,358	4,901	4,424	1,347	-3,078	-2,945
9	Ефект фінансового левериджу (р.7 * р.8)	-0,857	-0,792	-1,164	-0,955	0,081	1,036	0,939

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Результати проведення дослідження, поданого у таблиці 3.5., вказують на зростання рентабельності активів підприємства, що є основним

результативним показником для оцінювання ефекту фінансового левериджу. Показник збільшується з 1,02% у 2018 році до 30,04% у 2022 році, що засвідчує про найбільш раціональне та ефективне використання капіталу підприємством і становить основою для подальшого фінансування господарської діяльності.

За рахунок збільшення ключових показників, які визначають стан та структуру капіталу (збільшення власного капіталу), збільшився показник диференціалу фінансового левериджу, зокрема у 2018-2021 рр. показник був негативним через переважання позикового капіталу підприємства, але у звітному 2022 році значення збільшилося на 6,04 пункти. Зазначене призводить до зниження коефіцієнта фінансового левериджу, а ефект фінансового левериджу збільшується із -0,857 пункту у 2018 році до 0,081 пункту у 2022 році.

Приріст даного показника за досліджуваний період складає 0,939 пункти, а за останні два роки зросло на 1,036 пункти. Даний факт обумовлений позитивним значенням диференціалу фінансового левериджу, що відбувається за рахунок перевищення відсоткової ставки за користування кредитом і нижчим рівнем рентабельності активів даного підприємства.

Таким чином, резюмуючи зазначене, слід відзначити зниження частки позикового капіталу в структурі пасивів підприємства, що обумовило значний приріст рентабельності його активів. В стратегічній перспективі для підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» слід орієнтуватися не на використання короткострокових банківських кредитів, а замість цього, важливо та стратегічно значущим є акцентування увагу на раціональному використанні власного оборотного капіталу.

Поряд із цим, важливо приділяти достатню увагу вдосконаленню обігу грошових коштів та формуванню оптимального складу капіталу на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта». Зазначене виступає ключовим елементом подальшої фінансової стратегії, яка повинна гарантувати стабільну операційну діяльність в межах визначних обсягів

виробництва, а також оптимізацію у використанні власних та позикових фінансових ресурсів досліджуваного підприємства.

Висновки до розділу 3

За результатами дослідження представленими у третьому розділі кваліфікаційної роботи подамо наступні висновки:

1. Необхідно активно управляти ризиками, які можуть вплинути на фінансову стабільність ТОВ «Торгівельний дім «Дельта», оскільки, в умовах війни, досліджуване підприємство стикається з численними потенційними загрозами. Зниження ризику погіршення фінансової стійкості має включати чотири основних напрямки: уникнення ризику, мінімізацію наслідків, розподіл ризику та встановлення лімітів на ризикові операції. Завдяки створенню ефективної системи внутрішнього страхування та впровадженню превентивних заходів можна швидко знизити ризик погіршення фінансової стійкості в умовах складностей ринкової економіки України, що, в свою чергу, сприятиме зміцненню фінансової та загальної стабільності підприємства.

2. Необхідно здійснювати зниження обсягу дебіторської заборгованості, в тому числі використовуючи інструменти факторингу. Результати дослідження засвідчують те, що є надлишок дебіторської заборгованості та виникає необхідність реалізації факторингу (переуступки права вимоги) комерційному банку АТ КБ «Приватбанк», що дасть можливість вивільнити ресурси (у обсязі 185568 тис.грн.) та забезпечити стабільність підприємства у перспективному періоді. Розрахований комерційний ефект від реалізації факторингових операцій становив 21,82% у 2022 році та зростатиме в перспективному періоді – 23,07% у 2023 році (прогноз), 28,8% у 2024 році (прогноз) та 40,59% у 2025 році (прогноз)

3. Важливим в подальшому оптимізувати структуру капіталу даного підприємства. Результати дослідження засвідчують те, що при зменшенні частки позикового капіталу в структурі капіталу підприємства відбувається зростання рентабельності активів. У такому разі йому підприємству ТОВ «Торгівельний

дім «Дельта» у перспективному періоді недоцільно користуватися короткостроковими кредитами комерційного банку, а більшу увагу слід акцентувати на накопичення та раціональне розпорядження власним капіталом.

РОЗДІЛ 4

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

4.1. Охорона праці на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта»

Організація безпечного виконання виробничої діяльності здійснюється на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» спеціально створеними службами охорони праці, кількісний склад яких визначається статті 15 Закону «Про охорону праці» та Типовим положенням (№73 від 3. 08. 1993 р.).

Служба охорони праці підпорядковується безпосередньо керівнику підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» та інженеру з охорони праці, які мають відповідні обов'язки та права. До обов'язків служби охорони праці ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» належить [26, с.117]:

- організація управління охороною праці відповідно до прийнятої на підприємстві схеми, оформлення наказом відповідальних осіб на окремих виробничих дільницях;
- складання планів роботи з охорони праці та контроль за їх виконанням;
- проведення паспортизації умов праці і санітарно-технічного стану виробничих підрозділів;
- проведення навчання працюючих, розслідування причин виробничого травматизму, їх аналіз та облік, а також розробка заходів з метою їх недопущення.

До функцій служби охорони праці ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» ходить розробка й здійснення заходів, які забезпечують безпеку праці, вдосконалення засобів захисту працюючих, а також контроль за дотриманням законодавчих та нормативно-правових актів.

Фінансування охорони праці на підприємстві здійснює власник підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта». На підприємстві створений фонд з охорони праці. Фонд охорони праці на підприємстві використовується тільки для виконання заходів, що забезпечують доведення умов і безпеки праці до нормативних вимог або підвищення існуючого рівня охорони праці на виробництві. Кожного року підприємство виділяє 0,5% коштів від фонду оплати праці попереднього року [21, с.71]. У податковому звіті підприємства наведена у окремому рядку сума асигнувань та фактичні витрати, які були виділені на зазначенні цілі. Фінансування заходів з охорони праці ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» наведені у таблиці 4.1.

Таблиця 4.1

Фінансування заходів охорони праці на підприємстві
ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр.

Фонд оплати праці, тис.грн.					Сума фінансування 0,5% від ФОП, тис.грн.					Абсолютне відхилення, тис.грн	
2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	2022-2021	2022-2018
5593	6656	7804	7302	9945	27,97	33,28	39,02	36,51	49,73	13,22	21,76

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» поданої у додатках В-Л

Проаналізувавши дані таблиці 4.1, можна зробити висновок про те, що з 2018-2022 роки почала зростати сума фінансування охорони праці на підприємстві, що пов'язано із додатково прийнятими заходами у сфері забезпечення охорони праці. Зокрема у 2018 році виділялося 27,97 тис.грн. на дані заходи, у 2020 році сума зросла і становила 39,02 тис.грн., а у 2022 році збільшилася на 21,76 тис.грн. до 49,73 тис.грн. Дані зміни є позитивною динамікою, оскільки дозволяють в повній мірі реалізувати заплановані заходи.

Щорічно ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» здійснює виплати з фонду оплати праці на такі заходи: забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного (противогази, респіратори, пов'язки, гумові рукавиці, спецодяг та інше); проведення заходів щодо професійної підготовки і підвищення

кваліфікації працівників з питань охорони праці, пропаганди безпечних методів праці; підтримання санітарно-гігієнічних умов підприємства; послуги пожежних і рятувальних служб; реконструкцію або технічне переозброєння об'єктів виробничого та соціального призначення, а також ремонт або модернізацію устаткування; захист підприємства від радіоактивного забруднення, випромінювання та інші; виплата коштів працівникам, які постраждали в результаті нещасних випадків на виробництві.

4.2. Стійкість роботи підприємства в умовах воєнного стану

Стійкість роботи підприємства в умовах воєнного стану – це його здатність в умовах війни випускати продукцію у запланованому обсязі, необхідної номенклатури і відповідної якості, а у випадку впливу на об'єкт вражаючих факторів, стихійних лих та виробничих аварій — у мінімально короткі строки відновити своє виробництво. Стійкість роботи ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» залежить від таких основних факторів: розміщення об'єкта відносно великих міст, об'єктів атомної енергетики, хімічної промисловості, великих гідротехнічних споруд, військових об'єктів та інших; природньо-кліматичних умов, технології виробництва; надійності захисту працюючих, населення від впливу вражаючих факторів, наслідків стихійних лих і виробничих аварій, катастроф; здатності інженерно-технічного комплексу протистояти надзвичайним ситуаціям; навченості керівного складу ЦЗ об'єкта і населення правильно виконувати комплекс заходів цивільного захисту [50, с.11].

Підвищення стійкості роботи підприємства в умовах воєнного стану досягають проведенням комплексу інженерно - технічних, технологічних, організаційних заходів. До інженерно-технічних заходів належать роботи, що забезпечують стійкість виробничих будівель і споруд, обладнання та комунально-енергетичних систем.

Технологічні заходи забезпечують підвищення стійкості об'єкта

спрощенням технологічного процесу виробництва кінцевої продукції та виключенням або обмеженням розвитку аварій. Організаційні заходи передбачають розробку ефективних дій керівного складу, служб та формувань ЦЗ, спрямованих на захист виробничого персоналу, проведення рятувальних та інших невідкладних робіт, а також відновлення виробництва. Заходи щодо підвищення стійкості об'єктів здійснюють відповідно до вимог Норм проектування інженерно-технічних заходів цивільного захисту.

Підвищення стійкості роботи підприємства в умовах воєнного стану ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» передбачає: захист робітників та службовців у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу; підвищення стійкості найважливіших елементів та вдосконалювання технологічного процесу; підвищення стійкості матеріально-технічного постачання; підвищення стійкості управління об'єктом; розробку заходів щодо зменшення імовірності виникнення вторинних факторів ураження і збитків від них; підготовку до відновлення виробництва після ураження об'єкта. Особлива увага повинна бути приділена забезпеченню укриттям всіх працюючих у захисних спорудженнях.

З цією метою розробляється план нагромадження і будівництва необхідної кількості захисних споруджень; у випадку нестачі сховищ, які відповідають сучасним вимогам, у ньому передбачається укриття робітників та службовців у швидкостворюваних сховищах.

Посилення міцності будинків, споруджень, устаткування та їх конструкцій пов'язано з великими витратами. Тому підвищення характеристик міцності на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» проводять, якщо: окремі особливо важливі будинки і спорудження значно слабші за інші і їхню міцність доцільно довести до прийнятої для даного підприємства межі стійкості; необхідно зберегти деякі важливі ділянки (цехи), які можуть самостійно функціонувати при виході з ладу інших і забезпечать випуск особливо цінної продукції [21, с.105].

При загрозі надзвичайної ситуації в найбільш відповідальних спорудах

на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» доцільно ввести додаткові опори для зменшення прольотів, підсилити найбільш слабкі вузли й окремі елементи несучих конструкцій; наприклад, високі споруди (труби, щогли, колони) закріплюються відтяжками, розрахованими на навантаження, які створюються впливом швидкісного напору повітря ударної хвилі ядерного вибуху, а для інших конструкцій можна спорудити бетонні чи металеві пояси, які підвищують їх твердість. У результаті об'єкт може зазнати повних, сильних, середніх чи слабких руйнувань. Під час повних або сильних руйнувань налагодити заново виробництво в умовах ведення війни практично буде неможливо. При одержанні об'єктом слабких чи середніх руйнувань відновлення виробництва цілком реальне. Тому плани і проекти, як правило, розробляються у двох варіантах — на випадок одержання об'єктом слабких і середніх руйнувань. Для цих умов визначають характер та обсяг першочергових відновлювальних робіт [50, с.74].

У розрахунках по відновленню будівель і споруд зазначають характер руйнувань, перелік і загальний обсяг робіт (вартість, трудомісткість, терміни); потребу у робочій силі, які будівельні підрозділи об'єкта до цього залучатимуться, які організації обслуговуватимуть об'єкт; потребу в матеріалах, машинах, механізмах та ін. У розрахунках на ремонт обладнання зазначають вид обладнання і його кількість, перелік ремонтно-відбудовних робіт та їх вартість, необхідну робочу силу, матеріали та запчастини, терміни відбудови. В основу планів та проектів закладається вимога — якнайшвидше відновити випуск продукції.

Висновки до розділу 4

За результатами дослідження представленими у четвертому розділі кваліфікаційної роботи подамо наступні висновки:

1. Організація охорони праці на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» здійснює служба охорони праці. На досліджуваному підприємстві функцію служби охорони праці виконує головний інженер з охорони праці.

Суб'єктами управління даного підприємства у сфері охорони праці є головний інженер з охорони праці та генеральний директор ТОВ «Торгівельний дім «Дельта», а у виробничих цехах – заступник директора з виробництва; об'єктами управління є діяльність функціональних служб (бухгалтерія, відділ збуту та інші) і структурних підрозділів (цех та дільниці) щодо забезпечення безпечних та нешкідливих умов праці на робочих місцях, виробничих ділянках, у цехах і на досліджуваному підприємстві в цілому.

2. Стійкість роботи об'єкта на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни – це здатність його в умовах НС випускати продукцію у запланованому обсязі та визначеної номенклатури, а у разі слабких та середніх руйнувань або порушення матеріального постачання - відновлювати виробництво власними силами у короткий термін.

На стійкість роботи підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» в умовах війни впливають такі фактори: захищеність робітників та службовців від уражальних факторів у НС; здатність інженерно-технічного комплексу об'єкта (будівель, споруд, обладнання та комунально-енергетичних мереж) протистояти руйнівній дії уражальних факторів аварій, катастроф, стихійного лиха та сучасної зброї; надійність постачання об'єкта електроенергією, водою, паливом, комплектуючими та сировиною; підготовленість об'єкта до проведення аварійно-рятувальних та відновлюваних робіт; оперативність управління виробництвом та здійсненням заходів ЦЗ у НС.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами дослідження, представлені у даній кваліфікаційній роботі, слід зробити висновки до роботи:

1. Фінансова стійкість – це оцінка стабільності фінансового положення підприємства, що досягається завдяки великій частці власного капіталу у взагалі використовуваних фінансових ресурсах. Цей показник відображає рівень ризику, з яким зіткнулася компанія та її залежність від позикового капіталу.

2. Для аналізу фінансової стійкості (платоспроможності) підприємства використовуються дані з його балансу, які розкривають структуру джерел фінансування ресурсів підприємства, ступінь його фінансової стійкості та ступінь залежності від зовнішніх джерел фінансування.

3. Оцінку фінансової стійкості підприємства здійснюють за допомогою абсолютних та відносних показників. Один із абсолютних показників фінансової стійкості – це наявність власних оборотних коштів, що розраховується як різниця між поточними активами та поточними зобов'язаннями. Щодо відносних показників, використовуються три методологічні підходи: коефіцієнтний, агрегатний та інтегральний.

4. Об'єктом дослідження стало підприємство ТОВ «Торгівельний дім «Дельта», яке реалізує виробництво продукції (прянощів та приправ). Здійснивши дослідження основних показників фінансово-господарської діяльності необхідно відзначити позитивні зміни, що обумовлено зростанням обсягів виробництва та реалізації продукції, збільшенням продуктивності праці та фондовіддачі основного капіталу, зростанням фінансових результатів діяльності підприємства – валового та чистого прибутку, прибутку від операційної діяльності підприємства, а також приріст показників рентабельності.

6. Здійснивши експрес-аналіз фінансового стану підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. за досліджуваний період необхідно відмітити зростання практично усіх показників – фінансової

стійкості, ліквідності, ділової активності та рентабельності, що обумовлює стійкий фінансовий стан підприємства та значний потенціал подальшого розвитку даного підприємства у найближчій перспективі.

Узагальнивши показники коефіцієнтного аналізу необхідно відмітити позитивні тенденції зростання власного капіталу, збільшення його маневреності, зменшення частки довгострокових позик підприємства та зростання фінансової автономії підприємства. Поряд із цим, ключові показники мають значення дещо нижчі ніж нормативні та вимагають подальшого зростання фінансової автономії у стратегічній перспективі. Також слід відзначити приріст запасу фінансової стійкості підприємства, зокрема значення показника у 2018 році становило 70336,33 тис.грн., при цьому в подальшому значення збільшується до рівня 515074,34 тис.грн., відповідний приріст запасу фінансової стійкості становив 444738 тис.грн.

Дані трьохвимірної інтегральної моделі оцінювання фінансової стійкості підприємства засвідчують проблеми не покриття витрат формування запасів на підприємстві ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» за період 2018-2022 рр. протягом 2018-2020 рр., коли тип фінансової стійкості був четвертим (неплатоспроможність підприємства). В подальшому за рахунок заходів покращення фінансового стану вдалося змінити тип фінансової стійкості на нестійкий (передкризовий) у 2021 році та вийти на абсолютну фінансову стійкість підприємства у 2022 році.

Результати кореляційного аналізу засвідчують те, що оскільки в нашому випадку кореляційний зв'язок становить $r = 0,97$, то зв'язок між дебіторською заборгованістю підприємства та його фінансовою стійкістю є досить сильним. Це свідчить про те, що зі збільшенням дебіторської заборгованості зазвичай знижується фінансова стійкість підприємства і навпаки. Такий високий рівень кореляції може вказувати на тісний взаємозв'язок між цими двома показниками, що дає підстави для уважного аналізу і прийняття рішень в контексті управління дебіторською заборгованістю, що дасть можливість забезпечити зростання фінансової стійкості підприємства у майбутньому. У стратегічному періоді

важливо знижувати рівень дебіторської заборгованості, що дасть можливість збільшити фінансову стійкість підприємства ТОВ «Торгівельний дім «Дельта».

Для підвищення фінансової стійкості підприємства слід реалізовувати наступні дієві заходи:

7. Необхідно активно управляти ризиками, які можуть вплинути на фінансову стабільність ТОВ «Торгівельний дім «Дельта», оскільки, в умовах війни, це підприємство стикається з численними потенційними загрозами. Зниження ризику погіршення фінансової стійкості має включати чотири основних напрямки: уникнення ризику, мінімізацію наслідків, розподіл ризику та встановлення лімітів на ризикові операції. Завдяки створенню ефективної системи внутрішнього страхування та впровадженню превентивних заходів можна швидко знизити ризик погіршення фінансової стійкості в умовах складностей ринкової економіки, що, в свою чергу, сприятиме зміцненню фінансової та загальної стабільності підприємства.

8. Необхідно здійснювати зниження обсягу дебіторської заборгованості, в тому числі використовуючи інструменти факторингу. Результати дослідження засвідчують те, що є надлишок дебіторської заборгованості та виникає необхідність реалізації факторингу (переуступки права вимоги) комерційному банку АТ КБ «Приватбанк», що дасть можливість вивільнити ресурси (у обсязі 185568 тис.грн.) та забезпечити стабільність підприємства у перспективному періоді. Розрахований комерційний ефект від реалізації факторингових операцій становив 21,82% у 2022 році та зростатиме в перспективному періоді – 23,07% у 2023 році (прогноз), 28,8% у 2024 році (прогноз) та 40,59% у 2025 році (прогноз)

9. Важливим в подальшому оптимізувати структуру капіталу даного підприємства. Результати дослідження засвідчують те, що при зменшенні частки позикового капіталу в структурі капіталу підприємства відбувається зростання рентабельності активів. У такому разі йому підприємству ТОВ «Торгівельний дім «Дельта» у перспективному періоді недоцільно користуватися короткостроковими кредитами комерційного банку, а більшу увагу слід акцентувати на накопичення та раціональне розпорядження власним капіталом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабаєв В.Ю., Гальченко І.О. Управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Теорія та практика державного управління*. 2017 . № 2 . С. 203-209.
2. Багрова І.В., Макеєва Н.С. Визначення оптимального обсягу дебіторської заборгованості. *Економічний вісник*. НГУ. 2015. № 4. С. 30 – 40.
3. Бегун С. І. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності підприємства: статистична оцінка. *Економічний часопис СНУ імені Лесі Українки*. 2020. № 3 (23). С. 168-176.
4. Бегун С.І. Особливості аналізу фінансового стану підприємства в умовах воєнного стану. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. №2. 36–42.
5. Боярко І. М. Оптимізація дебіторської заборгованості підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2018. № 9. С. 19–25.
6. Бугай В. З., Головка Н. О. Управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Держава та регіони*. Серія: Економіка та підприємництво. 2017. № 1. С. 60-63.
7. Варічева Р. В. Аналіз оптимальності структури власного капіталу акціонерних товариств : проблеми та перспективи. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2015. № 4 (47). С. 155–176.
8. Варналій З. С. Зміцнення фінансової безпеки України в умовах воєнного стану та повоєнний період. *Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах воєнного стану : мат. Міжнародна науково-практична інтернет-конференції, 9 червня 2022 р. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. С. 103-104.*
9. Варналій З. С., Бондаренко С. М. Фінансова безпека підприємств України в умовах війни та повоєнного відновлення. *Економічний вісник університету*. 2023. Випуск №56. С. 106 – 113.
10. Винник Т. М., Константюк Н.І. Інформаційні процеси в сфері управління

фінансами підприємств в умовах невизначеності. Нарощування фінансово-економічного потенціалу суб'єктів економічних відносин як основа поступального розвитку територіально-господарських систем : монографія. Т. : ФОП Паляниця В.А., 2021. С. 99–103.

11. Гаркуша Н. М., Сідорова Т. О., Руденко І. В. Аналіз фінансової стійкості підприємства як засіб попередження його банкрутства. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2013. Вип. 1(1). С. 19–23.

12. Глущенко В., Кравець А. Оптимізація структури капіталу акціонерних товариств на основі багатокритеріального підходу як напрям удосконалення фінансово-кредитного механізму їх розвитку. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/14101/1/8_49-56_Vis_725_Ekonomika.pdf (дата звернення: 21.10.2023).

13. Готра В. В., Ріпич В. В., Дячок А. В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. *Економіка і суспільство*. 2017. № 8. С. 219-223.

14. Гоцуляк С.М. Методи управління дебіторською заборгованістю. *Вісник соціально - економічних досліджень: зб. наук, праць*. Вип. 18. Одеса, ОДЕУ. 2016. С.69-74.

15. Гребенюк Н. О. Динамічний аналіз фінансової стійкості підприємств. *Теорія та практика державного управління*. 2017. Вип. 3. С. 316–322.

16. Грушевицька А. Б. Особливості оцінки фінансової стійкості підприємства та напрями її забезпечення. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. № 2. С. 276–280.

17. Дані Державного комітету статистики України. URL: www.businessukraine.net/goskomstat (дата звернення: 12.10.2023).

18. Денисенко М. П. Заходи покращення фінансового стану підприємства у сучасних умовах господарювання. *Економіка і держава*. 2019. № 12. С. 61–65.

19. Денисенко М. П., Зазимко О. В. Основні аспекти оцінки фінансового стану підприємств. *Агросвіт*. 2015. № 10. С. 52-58.

20. Дуда С., Палько В. Узагальнення методичних підходів до оптимізації

структури капіталу підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. Вип. 24.2. С. 227–233.

21. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці : Підручник. Львів: Афіша, 2004. 320 с.

22. Іваненко С.С. Факторинг як джерело фінансування малого та середнього бізнесу. *Економіка*. 2017. №18 С. 59-61.

23. Кальна Т. А. Прийоми фінансового аналізу: переваги та недоліки. *Економічний аналіз*. 2014. Т. 15(2). С. 13-18.

24. Камінська Н.П., Гришина Л.О. Механізм управління дебіторською заборгованістю. URL: [//www.ev.nuos.edu.ua/en/content/](http://www.ev.nuos.edu.ua/en/content/) (дата звернення - 24.10.2023 р.)

25. Карп'як Я.С., Ріжко Л.І. Факторинг як інструмент вирішення фінансових проблем підприємства. *Вісн. Нац. ун-ту «Львів. політехніка». менедж. та підприємництво в Україні: етапи становлення і пробл. розв.* 2017. №647. С. 70-74.

26. Катренко Л.А. Охорона праці: навчальний посібник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2013. 496 с.

27. Кемарська Л.Г., Дідик І.В., Федько Н.Ю. Оцінка фінансової стійкості ПАТ «ДНІПРОАЗОТ». *Економіка та суспільство*. 2017. Вип.10. С. 748 – 753.

28. Кнейслер О. В., Налукова Н. І. Теоретико-прагматичні підходи до оцінки фінансової стійкості суб'єктів господарювання. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. Острог : Вид-во НУ ОА», березень 2017. № 4(32). С. 45–50.*

29. Ковальчук Н. О., Руснак Т. В. Фінансова стійкість вітчизняних підприємств як передумова їх стабільного функціонування. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Випуск 11. С. 368–371.

30. Ковтуненко Ю. В. Методичні основи аналізу фінансового стану промислового підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2016., № 8/2. С. 40-41.

31. Костенко Ю., Короленко О., Гузь М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43. С. 77 - 81.

32. Костирко Л.А. Формування кредитної політики підприємств в ринкових умовах. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*. 2018. №23 (II). С. 35–43.
33. Кремень В.М., Щепетков С.Я. Оцінювання фінансової стійкості підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2016. №1 (115). С. 107-115.
34. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Нормативно-критеріальне забезпечення діагностики фінансового стану підприємства. *Фінанси України*. 2018. №8. С. 105-114.
35. Куцай Н. С., Демчук В. О. Сутність, задачі та етапи управління фінансовим станом підприємства. *Modern Economics*. 2021. № 25. С. 92-97.
36. Левицький В. В. Оптимальні підходи аналізу фінансової стійкості підприємств. *Наукові записки*. 2014. Випуск 12. С. 61–65.
37. Лучков О.І. Визначення оптимального розміру дебіторської заборгованості. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 1. С. 22-27.
38. Любінська О. Вплив релокації на конкурентні переваги підприємства. *Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах»*: зб. Тез доповідей, 31 березня 2023 р. / за заг. ред. О.В. Панухник. Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2023. 147 с.
39. Міняйленко І., Носенко О. Особливості оптимізації структури капіталу підприємств агропромислового комплексу. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.3/311.pdf> (дата звернення: 16.10.2023).
40. Ногіна С., Корж А. Оцінка фінансової стійкості підприємств на прикладі металургійної галузі. *Економічний аналіз*. 2014. Випуск 11. Частина 2. С. 363–367.
41. Офіційний веб-сайт Асоціації українських банків URL: <http://www.aub.com>. (дата звернення: 27.10.2023).
42. Поддєрьогін А. М., Наумова Л. Ю. Фінансова стійкість підприємств в економіці України: монографія. К. : КНЕУ, 2016. 184 с.
43. Приймак І. І. Стратегічний аналіз фінансової стійкості підприємства. *Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі*. 2014. № 3 (19). С. 55–68.

44. Присяжна Л. Держава надаватиме пільгові кредити бізнесу, який через війну втратив свої виробничі потужності. URL: https://biz.ligazakon.net/news/214681_derzhava-nadavatime-plgov-krediti-bznesu-yakiy-cherezvynu-vtrativ-svo-virobnich-potuzhnost (дата звернення: 12.10.2023).

45. Рибіцька А. Управління капіталом підприємства на основі оптимізації структури позикового капіталу. *Фінансовий простір*. 2014. № 2 (14). С. 144–148.

46. Скорба О. А. Управління дебіторською заборгованістю та альтернативні методи її рефінансування. *Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук, праць*. Вип. 204, Т. І. Дніпропетровськ, ДНУ, 2017. С. 196–202.

47. Слободян Н. Г. Аналіз і прогнозування фінансової стійкості підприємства в сучасних умовах : методологія і практика. *Економічний аналіз : зб. наук. праць*. 2014. № 2. Том 18. С. 239–245.

48. Слуцкий Б. У Мінфіні розповіли, що відбувається з кредитуванням бізнесу під час війни. Уніан – вебсайт. URL: <https://www.unian.ua/war/v-rossii-nachali-soobshchat-o-pervyh-pogibshih-v-ukraine-iz-chislanedavno-mobilizovannyh-12007674.html> (дата звернення: 15.10.2023).

49. Сорока Й. Й. Зарубіжний досвід оцінювання фінансового стану підприємств в сучасних умовах господарювання. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка*. 2015. Вип. 2. С. 363–367.

50. Стручок В.С. Безпека в надзвичайних ситуаціях. Методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня «магістр» всіх спеціальностей денної та заочної (дистанційної) форм навчання. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2022. 156 с.

51. Федоров О.Г. Безпека життєдіяльності та цивільний захист населення. *Безпека життєдіяльності*. 2014. № 9. С. 10–11.

52. Халімовський М.О., Зацарний В.В., Ткачук К.Н. Основи охорони праці: Підручник. За ред. К.Н. Ткачука та М.О. Халімовського. К.: Основа, 2003. 472 с.

53. Чемчикаленко Р. А., Сукрушева Г. О., Ткаченко А. Ю. Теоретичні основи управління фінансовим станом підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Випуск 27. С. 350–354.

54. Чемчикаленко Р., Коваль Е. Особливості формування оптимальної

структури капіталу підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 22. С. 855–859.

55. Чемчикаленко Р., Майборода О., Арутюнова А. Структурні зміни капіталу та їх вплив на фінансовий стан вітчизняних підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. № 4 (9). С. 129–134.

56. Чепка В., Свідерська І., Гавриленко Ю. Фінансовий стан підприємства: теоретичні основи. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 19-20. С. 96-102.

57. Шевченко Н.М., Кравченко Г.В. Факторинг як інструмент ефективного управління дебіторською заборгованістю підприємств. *Економічний простір*. 2016. № 23/3 С. 242-251.

58. Шпак Н., Рудницька О. Система управління капіталом підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2020. Вип. 20.10. С. 257–261.

59. Щедрій Я. І., Нечай В. Я. Безпека життєдіяльності : навч. посібник. Л. : Магнолія 2006, 2017. 499 с.

60. Щепіна Т., Люлько У. Особливості ефективного формування і використання капіталу підприємства. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. 2015. № 40. С. 91–95.

61. Якимова А.М. Політика комерційного кредитування й управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Економіка: проблеми теорії і практики : збірник наук. праць*. Випуск 197. Дніпропетровськ : ДНУ, 2016. С. 131-140.

62. Яцух О. О., Захарова Н. Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2018. № 3. С. 173–180.

ДОДАТКИ

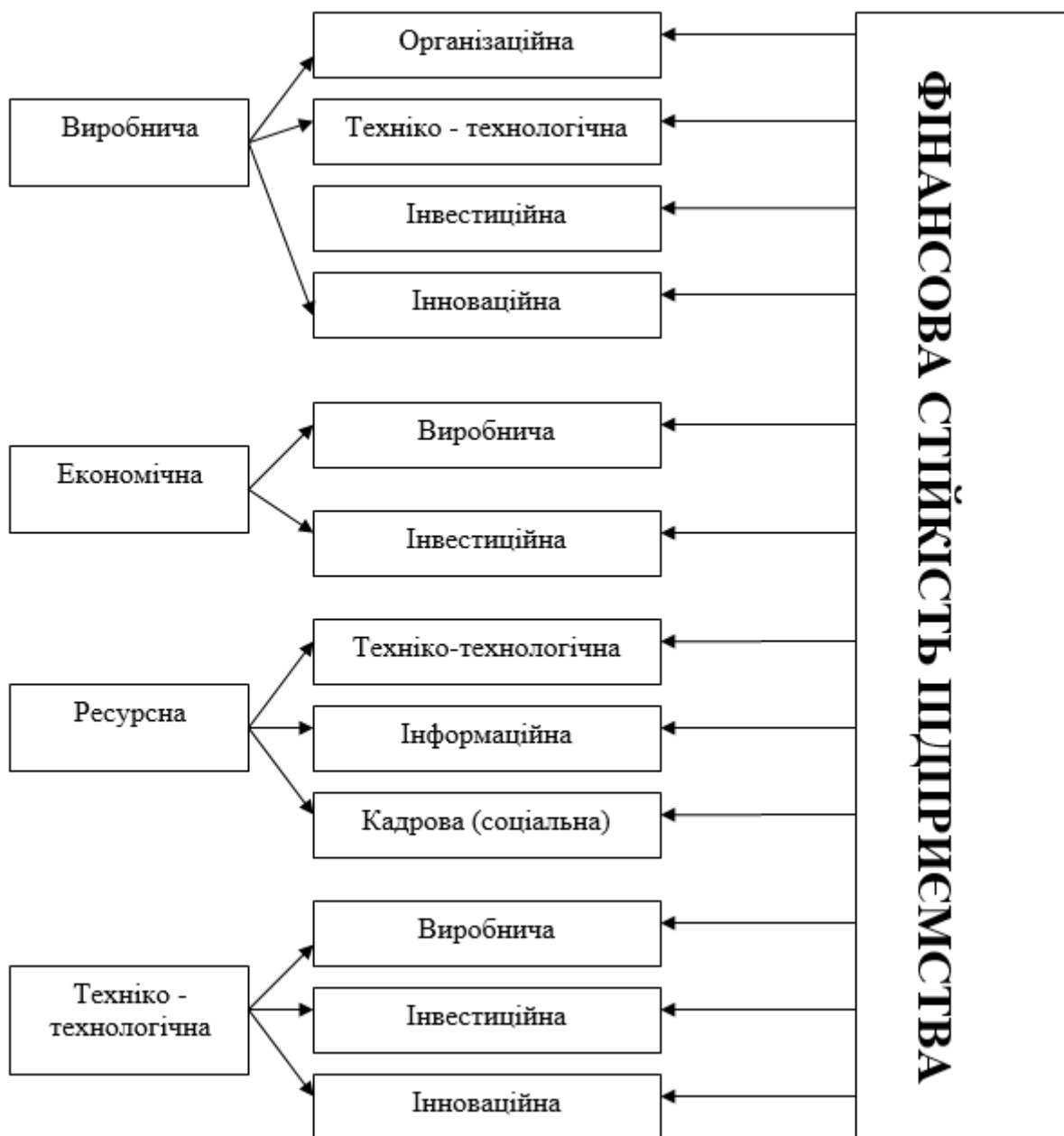
Додаток А

Вплив різновидів стійкості на фінансову стійкість підприємства

Фінансова стійкість як стабільне перевищення доходів над витратами, що гарантує постійну платоспроможність підприємства	Види стійкості	Сутність впливу
	Внутрішня	Забезпечує позитивну динаміку фінансових показників
	Зовнішня	Підтримує стабільність зовнішнього оточення підприємства
	Загальна	Забезпечує платоспроможність підприємства
	Поточна	Дозволяє дійти рівноваги між генеруванням і споживанням ресурсів
	Довгострокова	спрямована на досягнення довгострокових фінансових цілей підприємства
	Економічна	Передбачає наявність стійкого фінансового розвитку підприємства
	Соціальна	Забезпечує підприємство кваліфікованими кадрами для вирішення найважливіших завдань стійкого розвитку
	Організаційна	Підтримує оптимальний рівень організаційної структури, що дозволяє удосконалити виробничий процес, процес прийняття управлінських рішень, передачі інформації
	Техніко-технологічна	Спрямована на підвищення прибутковості діяльності підприємства, тобто його незалежності
	Маркетингова	Спрямована на зростання обсягів продажу продукції, доходів від її реалізації, отже підтримання фінансової стабільності
	Екологічна	Реалізація екологічних задач дозволяє зменшити фінансові витрати підприємства
	Ресурсна	Спрямована на забезпечення економії ресурсного потенціалу, його збереження і ефективне використання, тобто підвищення результативності діяльності
Інноваційна	Дозволяє ефективно функціонувати в умовах конкурентної боротьби, виконувати фінансові зобов'язання	
Зовнішньоекономічна	Експортно-імпортна діяльність сприяє розширенню ринків збуту продукції, оновленню основних засобів, що в цілому призводить до зростання надходжень	

Джерело: складено автором на основі [29, с.370]

Взаємозв'язок видів стійкості підприємства

Джерело: складено автором на основі [42, с.106]

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ "ДЕЛЬТА"	Дата (рік, місяць, число)	2019	01	01
Територія	ЗАПОРІЗЬКА	за ЄДРПОУ	36447852		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	2310100000		
Вид економічної діяльності	Виробництво прянощів і приправ	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників	111	за КВЕД	10.84		
Адреса, телефон	вулиця Сергія Синенка, буд. 63/а, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69041		0612800643		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2018** р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	947	534
первісна вартість	1001	2 089	2 114
накопичена амортизація	1002	1 142	1 580
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	7 152	7 936
первісна вартість	1011	12 742	15 204
знос	1012	5 590	7 268
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	8 099	8 470
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	29 667	34 357
Виробничі запаси	1101	27 543	28 218
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	1	146
Товари	1104	2 123	5 993
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрашування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	38 425	40 621
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	2 340
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	1 508
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	36 586	31 492
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	-	38
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	-	38
Витрати майбутніх періодів	1170	-	12
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	7	31
Усього за розділом II	1195	104 685	108 891
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	112 784	117 361

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 500	1 500
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	20 200	20 678
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	21 700	22 178
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 709	1 772
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 709	1 772
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	34 814	22 362
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	31 009	37 104
розрахунками з бюджетом	1620	519	43
у тому числі з податку на прибуток	1621	22	-
розрахунками зі страхування	1625	37	48
розрахунками з оплати праці	1630	155	192
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	408	490
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	22 433	33 172
Усього за розділом III	1695	89 375	93 411
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	112 784	117 361

Керівник

Остапєць Дмитро Вікторович

Головний бухгалтер

Годз Галина Василівна

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ "ДЕЛЬТА"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2019	01	01
36447852		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Форма №2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	227 092	242 663
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(177 319)	(191 913)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	49 773	50 750
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	613	460
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(8 174)	(7 289)
Витрати на збут	2150	(34 944)	(35 335)
Інші операційні витрати	2180	(833)	(932)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	6 435	7 654
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	4	-
Інші доходи	2240	47	11
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(5 021)	(6 668)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1 465	997
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(264)	(179)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1 201	818
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 201	818

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	166 964	178 235
Витрати на оплату праці	2505	5 593	4 600
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 116	929
Амортизація	2515	2 116	1 966
Інші операційні витрати	2520	40 959	40 842
Разом	2550	216 748	226 572

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Остапеч Дмитро Вікторович

Головний бухгалтер

Годз Галина Василівна

Додаток Г

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТОРТВЕЛЬНИЙ ДІМ "ДЕЛЬТА"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ 2020 01 01 36447852
Територія	ЗАПОРІЗЬКА	за КОАТУУ	2310100000
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Виробництво прянощів і приправ	за КВЕД	10.84
Середня кількість працівників	1 116		
Адреса, телефон	вулиця Сергія Синенка, буд. 63/а, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69041	0612800643	
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			V
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2019** р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	534	121
первісна вартість	1001	2 114	2 139
накопичена амортизація	1002	1 580	2 018
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	7 936	7 786
первісна вартість	1011	15 204	17 023
знос	1012	7 268	9 237
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	8 470	7 907
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	34 357	57 652
Виробничі запаси	1101	28 218	35 907
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	146	879
Товари	1104	5 993	20 866
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	40 621	51 036
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	2 340	3 569
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 508	1 958
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	31 492	27 825
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	38	1 041
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	38	1 041
Витрати майбутніх періодів	1170	12	65
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	31	86
Усього за розділом II	1195	108 891	141 274
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	117 361	149 181

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 500	1 500
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	20 678	26 344
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	22 178	27 844
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 772	1 503
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 772	1 503
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	22 362	19 352
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	37 104	66 665
розрахунками з бюджетом	1620	43	322
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	48	58
розрахунками з оплати праці	1630	192	249
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	490	637
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	33 172	32 551
Усього за розділом III	1695	93 411	119 834
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	117 361	149 181

Керівник

Остапчук Дмитро Вікторович

Головний бухгалтер

Годз Галина Василівна

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ "ДЕЛЬТА"**

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2019 р.

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2020	01	01
36447852		

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	233 134	227 092
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(170 996)	(177 319)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	62 138	49 773
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	3 307	613
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(12 930)	(8 174)
Витрати на збут	2150	(38 893)	(34 944)
Інші операційні витрати	2180	(2 352)	(833)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	11 270	6 435
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	4
Інші доходи	2240	114	47
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(4 398)	(5 021)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(29)	(-)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	6 957	1 465
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1 252)	(264)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	5 705	1 201
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 705	1 201

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	152 746	166 964
Витрати на оплату праці	2505	6 656	5 593
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 295	1 116
Амортизація	2515	2 407	2 116
Інші операційні витрати	2520	52 875	40 959
Разом	2550	215 979	216 748

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Остапець Дмитро Вікторович

Головний бухгалтер

Годз Галина Василівна

Додаток Д

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ "ДЕЛЬТА"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2021	01	01
Територія	ЗАПОРІЗЬКА	за КОАТУУ	36447852		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	2310100000		
Вид економічної діяльності	Виробництво прянощів і приправ	за КВЕД	240		
Середня кількість працівників	¹ 128		10.84		
Адреса, телефон	вулиця Сергія Синенка, буд. 63/а, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69041		0672562335		
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):					
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	121	217
первісна вартість	1001	2 139	2 390
накопичена амортизація	1002	2 018	2 173
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	32
Основні засоби	1010	7 786	9 856
первісна вартість	1011	17 023	21 275
знос	1012	9 237	11 419
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	7 907	10 105
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	57 652	47 776
Виробничі запаси	1101	35 907	35 548
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	879	654
Товари	1104	20 866	11 574
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	51 036	65 448
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	3 569	2 144
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 958	2 144
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	27 825	18 755
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 041	254
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	1 041	254
Витрати майбутніх періодів	1170	65	80
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	86	3 407
Усього за розділом II	1195	141 274	137 864
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	149 181	147 969

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 500	1 500
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	26 344	23 576
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	27 844	25 076
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	1 503	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	1 503	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	19 352	21 315
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	66 665	63 763
розрахунками з бюджетом	1620	322	617
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	58	70
розрахунками з оплати праці	1630	249	296
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	637	876
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	32 551	35 956
Усього за розділом III	1695	119 834	122 893
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	149 181	147 969

Керівник

Остапчук Дмитро Вікторович

Головний бухгалтер

Годз Галина Василівна

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ "ДЕЛЬТА"**

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2021	01	01
36447852		

(найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	261 645	233 134
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(205 498)	(170 996)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	56 147	62 138
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	7 423	3 307
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(9 180)	(12 930)
Витрати на збут	2150	(41 790)	(38 893)
Інші операційні витрати	2180	(6 309)	(2 352)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	6 291	11 270
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	10	114
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(3 681)	(4 398)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(4 133)	(29)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	6 957
збиток	2295	(1 513)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1 064)	(1 252)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	5 705
збиток	2355	(2 577)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(2 577)	5 705

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	199 812	152 746
Витрати на оплату праці	2505	7 804	6 656
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 544	1 295
Амортизація	2515	2 424	2 407
Інші операційні витрати	2520	56 782	52 875
Разом	2550	268 366	215 979

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Остапець Дмитро Вікторович

Головний бухгалтер

Годз Галина Василівна

Додаток К

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ "ДЕЛЬТА"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ 2022 01 01 36447852
Територія	ЗАПОРІЗЬКА	за КАТОГТГ ¹	UA23060070010228148
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності	Виробництво прянощів і приправ	за КВЕД	10.84
Середня кількість працівників ²	119		
Адреса, телефон	вулиця Сергія Синенка, буд. 63/а, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69041	0672562335	
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):			
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			V
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	217	124
первісна вартість	1001	2 390	2 390
накопичена амортизація	1002	2 173	2 266
Незавершені капітальні інвестиції	1005	32	32
Основні засоби	1010	9 856	8 523
первісна вартість	1011	21 275	22 860
знос	1012	11 419	14 337
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	10 105	8 679
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	47 776	37 550
виробничі запаси	1101	35 548	36 319
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	654	1 159
товари	1104	11 574	72
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	65 448	73 118
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	2 144	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	2 144	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	18 755	3 842
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	254	3 360
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	254	3 360
Витрати майбутніх періодів	1170	80	149
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	3 407	3 940
Усього за розділом II	1195	137 864	121 959
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	147 969	130 638

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 500	1 500
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	23 576	22 584
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	25 076	24 084
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	21 315	23 114
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	63 763	49 639
розрахунками з бюджетом	1620	617	3 804
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	337
розрахунками зі страхування	1625	70	89
розрахунками з оплати праці	1630	296	380
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	876	849
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	35 956	28 679
Усього за розділом III	1695	122 893	106 554
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	147 969	130 638

Керівник

Остапець Дмитро Вікторович

Головний бухгалтер

Годз Галина Василівна

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ "ДЕЛЬТА"**

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	01	01
36447852		

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	339 518	261 645
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(262 080)	(205 498)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	77 438	56 147
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	4 452	7 423
<i>у тому числі:</i>	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(7 477)	(9 180)
Витрати на збут	2150	(54 509)	(41 790)
Інші операційні витрати	2180	(4 562)	(6 309)
<i>у тому числі:</i>	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	15 342	6 291
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	6	-
Інші доходи	2240	4	10
<i>у тому числі:</i>	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(2 280)	(3 681)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(9 547)	(4 133)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3 525	-
збиток	2295	(-)	(1 513)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(362)	(1 064)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	3 163	-
збиток	2355	(-)	(2 577)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3 163	(2 577)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	270 897	199 812
Витрати на оплату праці	2505	7 302	7 804
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 410	1 544
Амортизація	2515	3 011	2 424
Інші операційні витрати	2520	63 520	56 782
Разом	2550	346 140	268 366

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Остапець Дмитро Вікторович

Головний бухгалтер

Годз Галина Василівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ "ДЕЛЬТА" за СДРПОУ	Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
Територія	ЗАПОРІЗЬКА	за КМД	36447893		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	Виробництво прянощів і приправ	за КВЕД	10.84		
Середня кількість працівників	2 132				
Адреса, телефон	вулиця Сергія Синенка, буд. 63/а, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69041		0672562335		

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	124	51
первісна вартість	1001	2 390	2 390
накопичена амортизація	1002	2 266	2 339
Незавершені капітальні інвестиції	1005	32	129
Основні засоби	1010	8 523	24 402
первісна вартість	1011	22 860	44 129
знос	1012	14 337	19 727
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	8 679	24 582
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	37 550	47 836
виробничі запаси	1101	36 319	45 836
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	1 159	1 792
товари	1104	72	208
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	73 118	111 450
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	-	4 037
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	3 842	20 363
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 360	3 696
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	3 360	3 696
Витрати майбутніх періодів	1170	149	121
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	3 940	7 403
Усього за розділом II	1195	121 959	194 906
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	130 638	219 488

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1 500	1 500
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емсійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	22 584	92 034
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	24 084	93 534
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	23 114	17 960
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	49 639	61 978
розрахунками з бюджетом	1620	3 804	6 533
у тому числі з податку на прибуток	1621	337	-
розрахунками зі страхування	1625	89	105
розрахунками з оплати праці	1630	380	445
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	849	785
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	28 679	38 148
Усього за розділом III	1695	106 554	125 954
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	130 638	219 488

Керівник

Головний бухгалтер

1. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2. Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ЕП
ОСТАПЕЦЬ
ДМИТРО
ВІКТОРОВИЧ
ЕП ГОДЗ
ГАЛИНА
ВАСИЛІВНА

Остапєць Дмитро Вікторович

Годз Галина Василівна

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ТОРГІВЕЛЬНИЙ ДІМ "ДЕЛЬТА"**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2023	01	01
36447852		

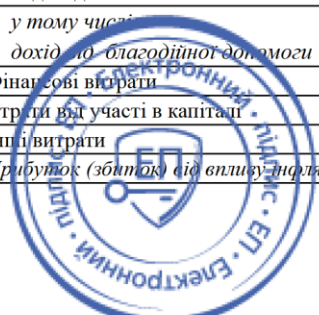
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 р.

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	684 032	339 518
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(490 366)	(262 080)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	193 666	77 438
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	19 486	4 452
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(12 986)	(7 477)
Витрати на збут	2150	(101 280)	(54 509)
Інші операційні витрати	2180	(17 691)	(4 562)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	81 195	15 342
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	17	6
Інші доходи	2240	143	4
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(614)	(2 280)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(294)	(9 547)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	80 447	3 525
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(14 522)	(362)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	65 925	3 163
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	65 925	3 163

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	415 141	270 897
Витрати на оплату праці	2505	9 945	7 302
Відрахування на соціальні заходи	2510	2 034	1 410
Амортизація	2515	5 463	3 011
Інші операційні витрати	2520	125 945	63 520
Разом	2550	558 528	346 140

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

EP
ОСТАПЕЦЬ
ДМИТРО
ВІКТОРОВИЧ
EP ГОДЗ
ГАЛИНА
ВАСИЛІВНА

Остапєць Дмитро Вікторович

Годз Галина Василівна